

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 193౪-వ సం॥ మార్చి నెల 17-వ తేది సోమవారము } సంచిక ౨౯౧
Vol. 17 } MADRAS, MONDAY, 17th MARCH 1930. } No. 291
శ్రీ శుక్లనామసంవత్సర ఫాల్గుణమాస బహుళ తృతీయ

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. బాధాపుబొట్ల
తాపును. పాఠ్యపునొప్పుల తారదోలును.
బొట్ల బోగొట్టును. చెఱుకుల భేదించును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన కఠినమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

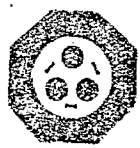

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలవేల యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది
పంచభాష చీటీ కూచి కొనిన
జానము గలగదను.

చక్కని డబ్బితో నజా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసిది.
అమృతాంజనం దిహో

6, 7 తంబుకెట్టిపేడి, మద్రాసు
109, ఫ్రేంకోడ్, భాద్ర, బాబాబాయి.

రక్త హావి
మెరల వాటి.

Deschiens' syrup

పీకలను ఉపయోగించును
ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణపడును. 30,000 చైత్రులుచిక్కబడియున్నాయి. డెస్చియన్, ఫ్రాన్స్
ఇది తాగుటకు, గడపించును. ఎక్కడను చిక్కబడును.

To be had of Chemists C. T. HARI, 145, Broadway, Madras.

బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్తాన్, లిమిటెడ్.

హెడ్ క్వార్టర్స్,

మద్రాసు.

ప్రాచీ ఆఫీసులు:—కుంభకోణం, మధుర, బెజవాడ.
ఫిక్స్డ్ డెపాజిట్లు

రు 10,000 ల వరకు వడ్డీ నూటికి రు 4 1/2 చొప్పున యున్నా, ఒకటి లేక రెండుసంవత్సరములకు నూటికి రు 5
చొప్పునయున్నా వడ్డీ యివ్వబడును.
రు 10,000 లకు మించినమొత్తమునకు నూటికి రు 5 చొప్పునయున్నా 1, 2 సంవత్సరములకు నూటికి రు 5 1/2
చొప్పున వడ్డీ యివ్వబడును.

సీజన్ డెపాజిట్లు

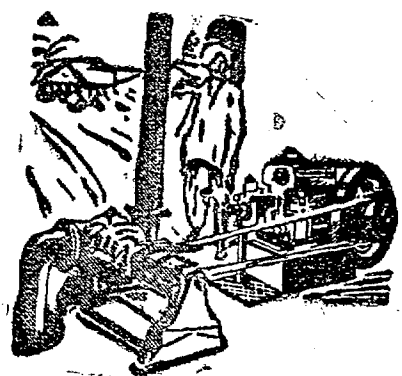
సీజన్ డెపాజిట్లు ఎక్కువ మొత్తములకు 3, 6 మాసములకు ప్రత్యేక వడ్డీలపై పుచ్చుకొనబడును. వివరములు
బ్యాంకువారికి చరఖాస్తుచేసి కనుగొనవచ్చును.

వాటా 1 కి రు 100/- ల చొప్పున నిర్ణయించబడిన 20,000 వాటాలను ప్రజలు నిర్ణీత సంఖ్యకంటె ఎక్కు
వగా కొనియుండుటచే, వాటా లేమియుదొరకదు.

సర్వవిధములైన బ్యాంకు వ్యవహారములు అంగీకరించబడును.

ఉత్తర ప్రత్యక్షతరములన్నియు కార్యనర్హిగారినర వ్రాయవలయును.

విద్యాసాగర్ పాండ్య, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

మాప్రత్యేక ప్రేషనరి, పోర్టబుల్ పంపింగుసెట్లు
కొరిసిక్ ప్రూడాయిన్ ఎంజినులతో గలవు.
పూర్తినివారములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు
వ్రాయుడు:—

ఆర్కీవియన్ వీధి, మద్రాసు.
ప్రదర్శనగదులు ఈ దిగువ స్థలములందు గలవు:
కొత్తతరగువేట, బెంగుళూరు.
వెస్టుమెయిన్ వీధి, మధుర.
అవనాపిరోడ్డు, కోయంబుత్తూరు.
తెలుగుకల్లాలకు ప్రతినిధులు:—
మద్యూరి బ్రదర్సు, రాజమండ్రి
వాల్ కార్టర్ బ్రదర్సు, ఏజెన్సీ, బెజవాడ.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును నిగించి 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయు
రూ. 1-0-0. పై ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు
కాకిమును తెలుపవలెను. పి. సి. 0-4-0 అవును.
గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి. P. O.

సంస్కృత బాలశిక్ష

ఇది తెనుగు లిపిలోనున్న చక్కని సంస్కృత పుస్తకము. సంస్కృతము మొగమెటువంటిదో కూడ తెలియనివారు ఈ పుస్తకమును పదిదినములలోపుననే చదివి సంస్కృతముతో మాట్లాడ ప్రారంభింపగలరు. 0-6-0 పొట్టు బిళ్లలు పంపుచో ఒక ప్రతిని సంపెదము. ఒక రూపాయి పంపుచో నాలుగు ప్రతులు పంపెదము. మీ ఆద్రేస్తు విశదముగా వ్రాయవలెను.

వి. పి. గా ఒక్క పుస్తకము రు. 0.12-0 అగును.

శ్రీకృష్ణసంస్కృతగ్రంథమాల, పెద్దాపురము.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరుచేట్ట, బెజవాడ.

గవేరియా మిక్స్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు నెగరోగములను నివారించి మూత్రము నిడుచునపుడు గలుగు పొటు, మంట, చురుకును యింజక్షన్ తోను పిచ్చికారితోను నిమిత్తములేకుండ తప్పక కుదుర్చును. సీసా 1-కి రు 8-0-0.

మూర్ఛారిప్తము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఛలైనను యెన్ని సరిపెన్సిరములనుండియున్న మూర్ఛలైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును. నెలకు సరిపోవుమందు రు 8-0-0.

పొడలకు తైలము

131

(3) ఈ తైలము తైలపొడలనే గాక యితరవిధములైన పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జ, కర్పూర మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మమును మామూలునీతికి మార్చును. డబ్బీ 13 రు 1-0-0.

“గుంటూరు జిల్లాకు యెడెంటు:—

తాడికొండ మల్లికార్జునరావుగారు, గుంటూరు.”

ఏ జెంటిలు కావలెను.

131

నేషనల్ యిండియన్ లైపుయిన్స్

రెన్యూకంపెని లిమిటెడ్.

సామాన్య రేట్లతో స్థిరమైనట్టియు.

అభివృద్ధి చెందునట్టి కంపెనీ.

మా నేజిమెంటు క్లుప్తముగను

తైలివిగను చేయబడును బలమైనడైక్టర్లు.

నేషనల్ యిండియన్ పాలసీచాలా సులభమైనది. ఆకం పెనీమీకు ఆయోఖర్బులన్నిటిని యిచ్చును. మీరు ప్రీమియములు మాత్రం కట్టుతుండవలెను. పాలసీ తీర్మానముకాగానే మీకు గానీ, చనిపోయినపుడు మీసంతతి వారికిగాని ఇన్నూవేర్డ్ మొత్తమును యిచ్చివేయును. కష్టమైన నిర్బంధములలేవు తక్షణము యివ్వబడును.

భీమాచేయదలచినవారున్న ఏజెంటుగావుండుటకు పలుకుబడిగల పెద్దమునుష్యులున్న అప్లికేషన్లు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసుకొనుదు.

టి. వి. రాఘవయ్య యస్కాన్, యస్కో,

హైదరాబాద్ కలకత్తా

చీఫ్ ఏజెంటు,

82-2

నార్తర్న్ సర్కార్సు, బెజవాడ.

తేల్లబుతువు ప్రారంభమైనది.

బహుమానము రు. 100.

సార్వియన్ క్యూర్ తేల్ల బాధను నిర్మూల్యుకి దీపమును వెలిగించు మ్యాజిక్ మాదిరిగ తొలగింపగలదు.

బాధ తొలగనియెడల పూర్తిసొమ్ము వాపసు యివ్వబడును.

వెల అ. 9 ప్యాకింగ్ పోస్టేజ్ ప్రత్యేకము.

నేన్ అండ్ సన్స్,

హేయనపల్లం, ఆంధ్రా, యం. యస్. యం. రైల్వే.

బరంపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

బరంపురం, మార్చి 10:— ఈ నెల 1 వ తారీఖున మహారాజశ్రీ మల్లాది కృష్ణమూర్తి పంతులుగారి యింట జరిగిన గంజాం ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘసమావేశములో సంఘకార్యదర్శియైన శ్రీయుత న్యాయపతి నారాయణమూర్తిగారు తమ కార్యదర్శిత్వమున కిచ్చినరాజీనామా నంగీకరించి శ్రీయుత పోతాచగడ సింహాచలం పంతులుగారిని ఆపదని కెన్నకొనవ మయినది. సాంబమూర్తిగారి యిజిల్లాలో వసూలు చేయుటకు గూడ ప్రయత్నముల జరుపుటకు తీర్మానింపబడినది.

కాంగ్రెసు బహిరంగసభ

బరంపురం, మార్చి 18:— నిన్నటిదినము సాయం కాలము బారక్స్ మైదానముందు, పంథిత జవ్వారిలూలు నైహూగారిఆజ్ఞప్రకారము ఒకబహిరంగసభజరిగినది. మహారాజశ్రీ నిష్టల సోమయాజులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

శ్రీయుత న్యాయపతి నారాయణమూర్తిగారు గాంధీగారి సత్యాగ్రహతత్వమునుగూర్చి చెప్పిరి. గాంధీగారు అతిమాదులలో నివారుకారు. ఆయన వితవాదియేకాని యీ ప్రభుత్వవిధానము ఆయనను యీసత్యాగ్రహము అవలంబించునటుల చేసినది. సర్దార పటేలుగారిని జైలుకునందుంచుటవల్ల ఈఉద్యమమునకు భంగముగలుగునని గవర్నరు మెంటువారు తలచినయెడల వారు మోసపోదురు. దేశమంతయు ఈఉద్యమమువెనుక నున్నది.

శ్రీయుత ఉన్నవ రామలింగం గారుమాటలతో ప్రయోజనములేదనియు అందరను తీవ్రముగా నాలోచించి యీసత్యాగ్రహమును సంస్థిగ్రహించువారు కాంగ్రెసు ఆఫీసులో వారి వారి పేర్ల నివ్వవలసినదియు చెప్పిరి.

శ్రీయుత జె. వి. నారాయణగారు ప్రతియువకుడును తనతరేరమును దేశస్వాతంత్ర్యముకొరకు ఇయ్యవలసినదని ప్రబోధించిరి. అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసముతో సభ ముగిసెను.

శారదానవలలు

10 వేలు ఉచితము-కడునవ్వుపుట్టించును

యీనెల 30 వ తేదీలోగా అణా స్థాంపు పంపువారికే

ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోల్, గంజాంజిల్లా

పొందూరు

విశాఖపట్నంజిల్లా

ఈనెల 6, 7 తేదీలలో, ఈగ్రామమున విజయనగరం తాలూకాబోర్డు టీచర్స్ అసోసియేషను తృతీయ వార్షికోత్సవము జయప్రదముగా జరిగినది. అధ్యక్షులగు మ-రా-రాశ్రీ పూసపాటి లక్ష్మీనరసింహరాజుగారు ఉపాధ్యాయుల కష్టసుఖములగురించి విమర్శనముగా నుపన్యసించుచు కొద్దికాలములోనే ఉపాధ్యాయుల యిబ్బందులను తొలగింప తోడ్పడుదుమని వాగ్దానము చేసిరి. అన్ని తాలూకాబోర్డులకంటె వేతనములలో వెనుకబడియున్న మ తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యాయుల ఆశయములను నెరవేర్చి అధ్యక్షులు సంతసించుచు చిరకాలము పరిల్లుగాతమని కోరుచుసర్వవిధముల సభ్యులకు సంతోషమును నట్లు సన్మానించిన సన్మానసంఘమువారికి మా వందనము లాచరించుచున్నాము.

మహాదేవగ్రంథాలయ తృతీయవార్షికోత్సవము

ఈనెల 8 దిని ఈ గ్రంథాలయ వార్షికోత్సవము మ-రా-రాశ్రీ పూసపాటి లక్ష్మీనరసింహరాజుగారి అధ్యక్షతన జరుపబడినది. దైవప్రార్థన, కార్యనివేదిక మొదలగు లాంఛనములు జరిగినపిమ్మట ఆంధ్రభాషావికారదులును, బహువలక రైలునగు భోగరాజు నారాయణమూర్తిగారు ఆంధ్రభాష నన్నయకాలమునుండి నేటివరకు గల పరిస్థితులనుగురించి చక్కగా నుపన్యసించిరి. పిమ్మట పద్మనాభకగ్రంథమాలా సంపాదకులగు, మ-రా-రా చెలికాని సత్యనారాయణగారు, గ్రంథాలయోద్యమ తత్వము గ్రంథాలయముల యావత్కత, ప్రస్తుత గ్రంథాలయముల స్థితి, గ్రంథాలయముల సభ్యులు కార్యదర్శి, అధ్యక్షులు వారివారివిధులు మున్నగువిషయములనుగురించి బహు చక్కని ఉపన్యాస మిచ్చిరి. తర్వాత భవిషి పాటి సుబ్బారావుగారు మొదలగువా రుపన్యసించినపిమ్మట అధ్యక్షులు గ్రంథాలయోద్యమమున జాతిమతభేదములేక అందరొకటై యిట్టి సదుద్యమములను నెరవేర్చి మంచిపేరును సంపాదింప హెచ్చరించుచు జయప్రదముగా సభ ముగించిరి. (ఒక ప్రేక్షకుడు.)

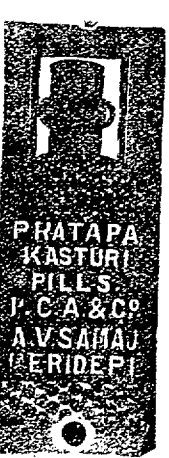
గట్టి చాయ రంగు నూలు

పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగరుమరుచాయ నూలురకమున్నూ నూతన పలురకముల కలరు నూలున్నూ, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి చాయలుగాను పంపబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుదు.

132-2

యల్. కే. మినాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జవులివ్యాపారం, మహల్పేటి, మధుర.

ప్రతాపకస్తూరి మాత్రలు

మిక్కిలి ఘాటుగలిగి నువాసనగా నుండును. శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోరోజనం, కుంకుమపువ్వు మొదలగు నస్తువులతో తయారుచేయబడినవి. 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుటయేగాక ఆజీర్ణము, వాయువ, జలుబు, తైత్వము, జ్వరము, సన్నిపాతము, బాలింతగణము, చిన్నబిడ్డ నుగముల అగ్నిమాంద్యము, అజీర్ణభేదలు, దగ్గు, ఉబ్బుపము, మొదలగు అనేక వ్యాధులను ఖండించుటలో రామ భాణమువంటివి. ఆరోగ్యమును బలమును కలిగించుటలో అత్యుత్తమమయినవి. పరిశీలించ దగినవి.

800 మాత్రలు గల సీసా 1 కి రు. 0-4-0

12 సీసాలు రు. 2-8-0

52

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. సి. పి. అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేద నమాజం, పెరిదేపి, నల్లూరు జిల్లా.

బంగారముతో చేసినది

మ క ర ధ్వ జ ము (జర్నల్)

“దాని ను ప యోగించిన జ రామరణము లుండవు”

తులము గొట్టము రు 2.

ర స శా శ్రు ము.

ఇండియాకు పోల్ ఏజెంట్లు: అపూర్వ యావధముల స్టాక్ యుంచువారలు.

ఇండో-జర్నల్ ప్రెస్ స్టోర్సు, పోస్టుబాక్సు 10852 కలకత్తా.

మదరసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(17-3-30)

సీమజుల్లి దినుసులు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు ర.అ.పై
కారీకంముల్లు:—“ముంగిసూర్య” 22 X 22 (బి) రు 7-12-0
సాధారణరకము రు 7-8-0 “సింహము” 22 X 22
(బి) రు 7-12-0 సాధారణరకము రు 6-10-0 “ఇంజను”
22 + 22 (బి) రు 7-7-0 సాధారణరకము రు 6-10-0
చలంప:—“ముంగిస” 22 + 22 (బి) రు 8-12-0 సామాన్యరక
ము రు 8-0-0 “సింహము” 22 + 22 (బి) రు 8-4-0
సామాన్యరకము రు 7-8-0 “సింహము, పాము”
22 + 22 (బి) రు 8-5-0 సామాన్యరకము రు 7-7-0
“అమెజాను” 22 + 22 (బి) రు 8-6-0 సామాన్యరక
ము రు 7-8-0 “ఏనుగు” 22 + 22 (బి) రు 8-5-0
సామాన్యరకము రు 7-7-0.

చలంపముల్లు:—1708 (నెట్) రు 11-8-0
జి. జి. 78 రు 7-14-0 గ్లాస్ గో “9000” రు. 12-2-0.
9041 (నెట్) రు 10-2-0. 30 (నెట్) రు 8.
మూలు:—40 నెంబరు (సీమ 5 పా కట్టలు) టూక్రి రు 5-0 0
చలం (కొంక) చలం 6-9-0 (“ఎనిటిక్స్-బి”) రు 5-14-0
చలం (నాగకన్నక) రు 5-18-0 చలం (గుడ్డి) రు 6-1-0 చలం
(గడ్డకొండా) రు 5-18-6 వచ్చుగుట్టము (ఎట్ట) రు 7-4-0
టి. రెడ్ సిక్స్ట్ అనాస్ రు 8-5-0.

40 అపాక్ (పదిపానులకట్ట) అయిదు నక్షత్రములు
కలర్ బాల్ రు 10-5-0. నెమలి రు

60 సీమ (5 పానులకట్టలు)—అడక తైర

టి. (ఎట్ట) “పాట్లెలకల” మార్కు

3 రుదుకారము రు 7-15-0 ఎడ్డుగడియారము రు 7-7-0

రూట్లముల్లు రు 7-8-0

తెన్సిల్లు రు 7-12 0

సిరాబుడ్డి రు 7-12-0

తెల్ల “కంగారు” రు 9-4-0

ఇండియా బ్రెటానియా మార్కు తెల్ల రు 9-8-0

2/64's Rs. 8-2-0. 2/84's రు. 11-10-0

ఇత్తడిరకము—(డిట్ మేక్) రు 240-0-0

డిట్ (క్రాసాంజర్) రు 280-0-0

కాగితము రు 320-0-0

డిట్ రు

సీమంటుపీసా వెల:—

గోగ్-హేమ్ (“చెయ్యి”) రు 11-2-0

జర్మన్ “పాగ్” రు జర్మన్ “బువర్” రు 9-8-0

తక్కిరముటయొక్క ధర:—

కానా “రెడి” రు 26-0-0, ఫిబ్రవరి 26-0-0. మార్చి

రు 25-12-0 ఏప్రిల్ రు 25-12-0

“రు నెవగ నూనె:—సీపాలలో రు 90.

అమడము:—(మిల్ రెలివరి) రు 93;

పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

అవుతోలు (8 టు-9) “అఫ్ కంట్రిన్” రు 0-18-0 టు 0-18-6

“ (తేలిక) “ రు 1-0-0 టు 1-0-6

“ (7-9) బెంగళూర్ రు 0-18-8 టు 0-14-10

“ (తేలిక) రు 1-0-7 టు 1-0-10

“ 6 1/2 టు 8 1/2 బెజవాడ్ రు 0-18-8 టు 0-15-1

“ (6 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 0-14-1 టు 0-15-1

“ (7 టు 7 1/2) ఏలూరు రు 0-14-1 టు 0-14-5

గజతోలు రు 0-9-0 టు 0-9-8

గజమాడతోలు రు 0-15-6 టు 1-0-6

అత్తమాడతోలు రు 1-10-0 టు 1-11-8

తెనగ కాయలు

“మిషన్” రకము 581 ఫ్రెంచ్ రకములు గల

బాదం 1-కి రు 39-8-0, టు 40-0-0

బొమ్మగడ్డగి డిలెవరి 1-కి అడిపి 36 8 0 టు రు 37-0-0

వెండి బంగారముల ధరలు

పవరను 1-కి (ట్రోకుధర) 13 12 8

“ “ (చిల్లరధర) 13 12 6

బంగారు కులం 1-కి (ఇంగ్లీషుబార్) 22 1 0

బంగారు కులం 1-కి (మింటుబార్) 21 14 0

వెండి బార్ 100 కులములు రు 55 14 0

వెండి కులం 1-కి 0 9 6

స్వల్ప ధర!

ఫల మధికము!!

పూర్తి తృప్తి!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నాను

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మందము, మలబద్ధము, పడినెము, దగ్గు, గూరలు, శీత
లముచే కాళ్లు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, ఆహారలేర్ప కాలమందు తలనొప్పి,
చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగ్, ఇన్ ఫ్లూయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన
నాడు, ప్లానమునాడు (కర్మారీకి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తమలపాకులలో నమలి మింగవలెను.
సాంప్రామిక రోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యదృఢాంగు అగుదురు.
ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపాసపత్రమును చూడుడు. 200 మాత్రలుగల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిపా

త్రపోపలను దొరకును. పోస్టు మూలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:—

మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బల
లమువలన గలిగియుండు సమస్త వ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచి తోగాను.
క్రవ్యుద్ధిని కలుగజేయును. సంగీతపాటల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడనుపాడను ఉత్సాహమునింపును.
బలహీనతైన స్త్రీలకు నెత్తినడుమ (నెత్తినోరు చాల మెత్తగావుండుటవలన) మాట్లాడను నడువనుకాని పిల్లలకు సంచీవివండితి.
6 బొట్టల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారామ వవై ద్యశాల, మైసూరు.

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్,

స్థాపితం 1923 సం॥ రం.

హెడ్ ఆఫీసు.

మచిలీపట్టణము.

ప్రాంచి కాకినాడ

ఆంధ్రదేశముందు ప్రప్రథమున, వ్యాపారపద్ధతులమీద స్థాపింపబడిన బ్యాంక్ యిదియే!

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు యీ దినన రేట్లు తీసుకొనబడుచున్నవి:—

12 మాసములకు 100 కి సం॥ నకు రు 6

24 మాసములకు “ రు 6 1/2

36 మాసములకు “ రు 6 1/2

సీజన్ డిపాజిట్లు సరసమైన వడ్డితో పుచ్చుకొనబడుచున్నవి. దరఖాస్తుచేసె యితరవివరములు తెలుపబడును.

31-3-1930 తేదివరకు మాత్రమే

సంవత్సరాది బహుమానము
60 నవలలు రు 25 లు మాత్రమే రు 65-0-0 వెలగల

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి అవ్యయనిధానము, ఆంధ్రపాఠశాలకు ఆనందసంధానము, ఆంధ్ర గ్రంథాలయములకు అమూల్యప్రదానము
కోరినవారికి పుస్తకముల లిస్టు పంపుదుము.

ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయం, విరాపురము.

కేరళ చందన సబ్బు

నేదతీర్చి, చల్లదనము నిచ్చును

హిందూదేశమునకు తగిన శ్రేష్ఠమైన సబ్బు

ఏజంట్లు ప్లాకిస్టు:—

మద్రాసు, చెంగల్పట్, ఉత్తర

ఆర్కాడు, దక్షిణ ఆర్కాడు, చిత్తూరు.

గుంటూరు, కృష్ణా

కడప

అనంతపురము

బెల్లారి

గంజాం

విశాఖపట్నం

ఆదంహాజీ మహమ్మద్ నేట్, నెం. 7,

బందరు వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

సంకా పెదసుబ్రహ్మణ్యం నన్ను, తెనాలి.

సుల్తాన్ ఖాన్ లోహనీ అండ్ సన్ను, కడప.

బి. సి. ఆదినారాయణచెట్టి అండ్ బ్రదర్సు

అనంతపురం.

హెచ్. రంగన్నగౌడ్ అండ్ బ్రదర్సు, బెల్లారి.

పి. జి. రావ్ అండ్ సన్ను, చిత్రపూరు.

అత్తిరామశర్మ, భరద్వాజ బిల్డింగ్స్

విశాఖపట్నం.

శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారికి స్వాగతము

(స్వకీయతేజస్వి)

రాజమహేంద్రవరములో నభ

మాతన సంవత్సరాదిదినమున తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు ప్రముఖులు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోద్యోగ కాలిండ్లకమీస బిశేషమును తీసికొని బయలుదేరుచును.

సీతానగర ఆశ్రమవాసులు మార్చి 31-వ తారీఖున సీతానగరమును విడిచి బయలుదేరుదురు.

రాజమహేంద్రవరము, మార్చి, 14:-

ప్రేమనుకూల స్వాగతము - ఉత్సవము

సిన్నటి ఉదయము మొలుచులో ఆంధ్రదేశ సుప్రసిద్ధ నాయకులగు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు మానగరము విచ్చేసిరి. ప్రేమనుకూల వారికి ఘనముగ స్వాగత మొసంగబడినది. మరాఠా అరవ ఆదినారాయణమూర్తిగారు శ్రీసాంబమూర్తిగారిని పుష్పమాలాంకృతులుగా జేసిరి. అంతట జయజయధ్వనులు చెలరేగుచుండ ఉత్సవముతో శ్రీసాంబమూర్తిగారిని పురవీధుల గుండ తీసికొనివెళ్ళిరి. ఉత్సవములో కం॥ వీరరాఘవస్వామిగారు, డాక్టరు పాలకోడేటి నరమూర్తిగారు, డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యమూర్తిగారు, డాక్టరు కె. యల్. నరసింహాచార్యులు, కె. నాగేశ్వరరావుగారు, శ్రీకేశవులయిన దినుమర్తి హనుమంతరావుగారి భార్య శ్రీమతి మేయ్యగారు, బహుళ కామాక్షమ్మగారును ఉదయమున పాల్గొనిరి. ఉదయము 11 గంటలకు డాక్టరు పాలకోడేటి నరమూర్తిగారి రింటివద్దకు ఉత్సవము జేరెను. డాక్టరు పాలకోడేటి నరమూర్తిగారి పేడమీద శ్రీయుత బులుసుసాంబమూర్తిగారు బసచేసిరి. భోజనానంతరము జిల్లాలోని కాంగ్రెసు ప్రముఖు లెల్లరు సాంబమూర్తిగారితో ప్రత్యక్ష రాజకీయ పరిశీలనలనుగూర్చి నిర్వహించిరి.

శ్రీధానంధిపూటలో బహిరంగసభ-

శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారిని గౌరవించుటకు రాజమహేంద్రవర కాంగ్రెసు సంఘమువారి యాజమాన్యమున సిన్నటి సాయంకాలము 6 గంటలకు శ్రీధానంధిపూటలో బహిరంగసభ సభ జరిగెను. సభ జాతీయగీతములతో ప్రారంభమయ్యెను. శ్రీ గాడిచర్ల శేషబాబుగారు అను బాతీకయు రదితర బాతీకలు జాతీయగీతములను పాడిరి. పిమ్మట సాంబమూర్తిగారిని పొగడుచు శ్రీయుతులకు రామచంద్రుని వెంకటప్ప సోమంచి సూర్యనారాయణశర్మ, కాకులపాటి శోభనాద్రి రావుగారు కొన్ని పద్యములను చదివిరి.

స్వాగతపత్రములు

పిమ్మట రాజమహేంద్రవర నగర కాంగ్రెసుసంఘపక్షమున మం॥ రా॥ రా॥ అరవ ఆదినారాయణ మూర్తిగారును తూర్పు గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘపక్షమున మ. రా. కా. కళా వెంకట్రావుగారును రాజమహేంద్రవర తాలూకా బోర్డుపక్షమున బోర్డు అధ్యక్షులగు మ-రా-రా-వారి నరసమ్మగారును చేతభక్తులను స్వాగతపత్రముల నర్పించిరి.

సనాతనవిద్యాలయములో టీపాటీ

మధ్యాహ్నము మాడుగుంటలకు చేరి బా॥ దువ్వూరి గుమ్మమ్మగారిచే స్థాపించబడిన సనాతన విద్యాలయమును చూచుటకు బోయిరి. సనాతన విద్యాలయ పక్షమున సాంబమూర్తిగారికి స్వాగతపత్ర మొసంగబడినది. పిమ్మట సాంబమూర్తిగారి గౌరవార్థమై అల్పాహార విందోసంగబడినది.

సాంబమూర్తిగారి ఉపన్యాసము

మార్చి 31-వ తారీఖున కాలినడకమీద స్వరాజ్యసిద్ధికై శాంతిదళము బయలుదేరును. స్వాగతపత్రములకు జవాబునిచ్చుచు శ్రీ సాంబమూర్తిగారు గంభీరోపన్యాసమును గావించిరి. ప్రపంచకల్యాణము కొరకును, ప్రపంచశాంతికిరకును మహాత్ముడు శాంతిదళముతో బయలుదేరెననియు, శాంతిపద్ధతి, న్యాయపద్ధతయనియు నుడిచిరి. ప్రపంచములో ఏ దేశములోకాని నేనలు, నావికాదళములు పుండరాదనిరి. నేనలు నా వికాదళములు నాకేమైనకాని ప్రపంచములో శాంతిచేసారదనిరి. గాంధీమహాత్ముని యజ్ఞనమనరించి ఎల్లరు శాంతిపై నీకులుగా జేరి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యోద్యోగపాటుపడవలసినదిగా కోరిరి. మాతన సంవత్సరాది దినమున మార్చి 31-వ తారీఖున కాలినడకమీద తూర్పు గోదావరిజిల్లా శాంతిపైరికదళము స్వరాజ్యసిద్ధికై బయలుదేరునని నుడిచిరి. అంత వందనములతో సభ ముగిసెను.

సీతానగరములో స్వాగతము - కాతేరులో టీపాటీ

నేటి ఉదయము 6 గంటలకు శ్రీ సాంబమూర్తిగారు

సీతానగరము బయలుదేరిరి. దారిలో కాతేరు రైలు శ్రీ సాంబమూర్తిగారిని గౌరవించిరి. తూర్పుగోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ అధ్యక్షులగు మ-రా-రా వెన్నెటి సత్యనారాయణగారు శ్రీ సాంబమూర్తిగారికిని వారితో వచ్చిన యితర కాంగ్రెసు ప్రముఖులకును అల్పాహారవిందు నొసంగిరి. ఉదయము 9 గంటలకు సీతానగరము చేరిరి. సీతానగరము పాలిమేరలో సీతానగరవాసులును శాంతిపైరిక దళమువాదులు శ్రీ సాంబమూర్తిగారిని కలుసుకొనిరి. మ-రా-రా నీరుకొండ వెంకటరత్నం చౌదరిగారు సాంబమూర్తిగారిని పుష్పమాలాంకృతులుగా జేసిరి. సన్నాయి మేళముతో సాంబమూర్తిగారిని వాలంటీరుల క్యాంపునకు తీసికొని వెళ్ళిరి.

డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యమూర్తిగారి ఉపన్యాసము- ఆశ్రమవాసులు మార్చి 31-వ తారీఖున సీతానగరమునువదిలి కాలినడకమీద స్వరాజ్యసిద్ధికై బయలుదేరుదురు

శ్రీ సాంబమూర్తిగారికి స్వాగత మొసంగుచు డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యమూర్తిగారు ముందు కార్యక్రమమును గూర్చి ముచ్చటించిరి. మాతన సంవత్సరాది దినమున మార్చి 31-వ తారీఖున సీతానగర ఆశ్రమవాసులు సీతానగరమును విడిచి కాలినడకమీద సంపూర్ణ స్వరాజ్యసిద్ధికై బయలుదేరుదురనియు గమ్యస్థానము చేరకమును పుతూర్పుగోదావరి జిల్లాలోని ముఖ్య గ్రామములలోను, పట్టణములలోను ప్రచారము గావించెదననియు, దైవికముగ నిర్ణయించబడిన స్థలములో పెద్దలచే నిర్ణయించబడిన తారీఖున సత్యాగ్రహమును గావించురనియు నుడిచిరి.

స్వరాజ్యమునుసంపాదించుచు-లేక వీరస్వర్ణమును అలంకరింపును శ్రీ సాంబమూర్తిగారు వాలంటీరులను హెచ్చరించుచు పూర్ణస్వరాజ్యమును సంపాదించువరకుకాని ఆశ్రమమునకు తిరిగి రావూడదని నుడిచిరి. అంత వందనములతో సభ ముగిసెను.

సీతానగర ఆశ్రమము

ఏప్రిల్ ఒకటన తారీఖునుండి సీతానగర ఆశ్రమములో పురుష లొక్కలో యిద్దరో వుండురు. వీరు ఆశ్రమములో వున్న పిల్లల యొక్కయు శ్రీలయొక్కయు క్షేమము నరయుచుండురు.

ఆంధ్ర భీమాకంపెనీ-రాజమహేంద్రవరలోసభ

9-3-30 తారీఖున ఆంధ్రభీమాకంపెనీ ప్రముఖులగు డాక్టరు కోకా అహోబలరావుగారును మ-రా-రా-శ్రీ ఎర్రమిల్లి మంగయ్య పంతులుగారును, బెజవాడ నరసింహంగారును రాజమహేంద్రవరము విచ్చేసిరి. నాటి సాయంకాలము 4½ గంటలకు డాక్టరు కోకా అహోబలరావుగారి గౌరవార్థమై మ-రా-రా-శ్రీ అడవి శంకరరావుగారు పురమందిరమున నొక అల్పాహారవిందుతో పాల్గొనిరి. సాయంకాలము 6 గంటలకు పురమందిరములో బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీవరసింహంగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగెను. పురమందిర మండయు జనులతో క్రీక్రి-రిసి యుండెను. మ-రా-రా-శ్రీ ఎర్రమిల్లి మంగయ్య పంతులుగారు ఆంధ్ర భీమాకంపెనీగూర్చి విశేషముగా ముచ్చటించిరి. తరువాత మ-రా-రా-శ్రీ చెఱుగునాడ నరసింహంగారు మాట్లాడిరి. విదేశభ్యాంకులవలన భీమాకంపె

నీమలను చాలాడబ్బు పరవేశములనుబోవుచున్నదనియు; ఆ ప్రవాహమును ఆపుట స్వామ్యమనియు నుడిచిరి. భీమాసిద్ధాంతమునుగూర్చి చక్కని ఉపన్యాసమును గావించిరి. అంత వందనములతో సభ ముగిసెను.

సుప్రసిద్ధ త్యాగసంపన్నులయిన

బులుసు సాంబమూర్తిగారికి స్వాగతము

నాయకులు!

మీరు సంపూర్ణాగోగ్యముతో చెఱసాలనుండి తిరిగినవచ్చి నందున మాకు గల సంతోషమును వెల్లబుచ్చుచు తమకు వృద్ధ యపూర్వకముగ స్వాగత మొసంగుచున్నాము.

నేడు మీ రాకవలన మాకు గలిగిన ఉత్సాహమునకును, సంతోషమునకును మేరలేదు. మీ త్యాగసంకీర్తన, మీ నుగులసంపత్తిని, మీదైర్యసాహసములను ఎంతని కొనియాడగలము! ఏనాడు గాంధీమహాత్ముడు అసహాయోద్యమ శంఖమును పూరించెనో, ఆనాడే మీసర్వస్వమును మాతృదేవి చరణములకు కానుకగా నొసంగి ధన్యులైతిరి. నాటినుండి నేటివరకు ను తమరు దారిద్ర్యమును వరించి మన మండలముందే గాక ఆంధ్రప్రదేశ్మునను భారతదేశములోను గొప్ప పృబోధము నరించి అద్భుతమైన చైతన్యమును కలిగించితిరి. దేశమే కుటుంబమనుకొని, దేశకల్యాణమే మోక్షమని, దేశసేవయే ఈశ్వర కైంకర్యమని, దేశక్షేమముకొనుట అపూర్వమును కార్యకారితో పాటుపడుచున్నాడు. మీమహత్తరమైన త్యాగమే మండలమంతకును మాతనపర్యంత నొసంగి, సంపూర్ణోద్యమమును విస్తరించి బ్రహ్మాండమైన పృబోధమును కలుగజేసినది.

తమరు దేశములో సంచార మొనర్చుచు ప్రబోధము చేయునప్పుడు ఈమండలము ముందనున జేసినదనుటలో నాశ్చర్యములేదు. తమరు నిర్వహించిన బహిరంగసభల నైతము నైతముక విషమును బహిష్కరించునప్పుడు, మహాత్ముని ఆంధ్రదేశసంచారములోను రీతెటిలు మెంటు ఆక్రమములను వెల్లడించుటలోను 1857వ భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమదినాడుకులను సంస్మరించుటలోను తమనాయకత్వముక్రింద నడచిన ఈమండలము తన ధర్మమును పూర్తిగా నెరవేర్చి పేరుగాంచినది.

జిల్లి దేశమును దాస్యమునుండి విడిచిపెట్టుటకు తమకు గల భావములు మహోదారములు. దేశక్షేమమును స్వరాజ్యముని కాంగ్రెసు నిర్వహించినపుడు రాజకీయవేత్తలు దీరియ్యరమును లెకక్రిందులు చేయుదురను యెల్లపుతోనే దేశమోక్షము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముని మీరు ముక్తకంఠమున చాటియుంటిరి. మొదట నది పరిహసింపబడిది. కాని నేడో తమరునాటిన స్వాతంత్ర్యవీజము మొలకై త్రేమాక్రిటి బ్రహ్మాండమైనను పూర్ణస్వరాజ్యసిద్ధికిరకు మహాత్ముడు సర్వము నాయత్తపరచి రణదుందుభిని మోయించి, మొవటిదళముతో యుద్ధరంగమునకు కడలిసోయినాడు.

సమరము ప్రారంభమైనది. మండలమందు వలయుసన్నాహములను గావించికొని మండలమును దేశమును నడపి విజయపతాకమును గ్రహించెదరుగాక!

దేశారాధనయే జీవనముగాగల మీకు సంపూర్ణాయుధ రాగోగ్యములు పరమేశ్వరుడగుగ్రహించు గాకయుని ప్రార్థించుచున్నాము.

రాజమహేంద్రవర నగర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు

“విల్సన్”

కోల్డుస్టార్టింగు-శిమిడిశలు క్రూడాయలు యింజనులు

మెకానిజము అతిసులభము-రెండేనిమిషములలో స్టార్టింగును-వేపరైజరు లేదు

ధ ర లు బ హు స ర స ము

క్రూడాయలు ఖర్చు యితర యింజనుల కన్న చాలా తక్కువని అనేక యోగ్యతాపత్రములు పొందినవి. యెంతయై క్రూడాయలతో నైనను అతితృప్తి కరముగా పనిచేయును. ఇంజనులకు వలయు యావత్తన్నీరు సామానులు సిద్ధముగా నున్నవి.

ఇంజనుల యందు అనుభవము లేనివారైనను సులభముగా నడుపగలరు. లోడ్లు లాగుటలో దీని కి మించిన యింజనులు వేరెవ్వియును లేవు. 7 గుర్రములు మొదలు 15 గుర్రముల వరకు యింజనుల రెండు టయిపులలోనూ స్టార్టింగులో సిద్ధముగా నున్నవి.

సోల్ ఏజెంట్లు:-ది ఎంపైరు యింజనీరింగు కంపెనీ, 308 లింగి చెట్టికి, మద్రాసు.

ప్రాంచి ఆఫీసు:-బెజవాడ యూనస్ మంజిక్ బిల్డింగు.

మహర్షి బులుసు సాంబమూర్తిగారికి
దేశభక్తా!
సర్వసంగపరిత్యాగములను తాము శ్రీకృష్ణజన్మస్థానము నలంకరించి తూర్పుగోదావరి మండలమునకు తిరిగి విచ్చేసిన సందర్భములో రాజమహేంద్రవరము తాలూకా బోర్డుసభ్యులగు మీము హృదయపూర్వక స్వాగతము నర్పించుచున్నాము.
చిరకాలమునుండి భారతదేశ సంతోష స్వాతంత్ర్యోద్యోగము చేసిన యఖండకృషి చేసిన ఘోరస్వభూమి యందు తిరిగి, గాంధీమహాత్ముడు సంకల్పించిన మహోద్యమమున కండగానుండి విజయలక్ష్మిని జేపట్టుదురు గాకయని కోరుచున్నాము.
మన మండలములోని స్థానికసంస్థలు కాంగ్రెసు పక్షియుల హస్తగతమునకు తాము నిర్వహించుబూనిన కార్యక్రమము చేసిన సభాసభ్యులగు యెంతయు సంతోషించవలసినవయము.
మహాస్వాగత్యులగు తమ రచితకాలములో దేశీయమహాసభాసభ్యులను నహించి వచ్చెగాంచి, జాతీయ విముక్తిని చేకూర్చి చిరంజీవులగుదురు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాము.
రాజమహేంద్రవరము } రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు
ది 18-8-1920 } సభ్యులు.

స్వాగత్యుగపరాయణులగు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారికి

మహర్షి! కార్యదీక్షాపరాయణ! త్యాగమూర్తి! సాంబమూర్తి చంద్రునికొరకు చరిత్రపక్షులు వేచియుండుకై వడి స్వాతివానకొరకు మత్స్యపువీపులు వేచియుండుకై వడి భారాకై మేము కన్నులు చిల్లులు వడునట్లు చూచుచుంటిమి. మీరాకచే మేముదనస్థులమైతిమి. ఆంధ్రమతవర్ష బాష్పములను ధరించినది. దేశ మత్స్యంతసంధిగావనలోనున్న సమయమున తామరదెంచుట దేశభాగ్యముని ధీరుగ చెప్పనక్కరలేదు. మీశ్రేష్ఠ సైన్యములను మీదేశభక్తిని మీస్వాగత్యుగమును, మీ యాత్సాహమును, మీ నేను మేమెంతని పొడగలము.
సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోద్యమకామియైతిమి స్వాతంత్ర్య విత్తనమే చేసిన దేదీప్యమానముగా మొలకెత్తి పల్లవించుచున్నది. మహాత్ముని శంఖారావముతో మీ రీ యుద్ధములలోనికి దిగినవాటినుండియు ఆంధ్రదేశము ననేకవిధముల దిగ్విజయముగా నడిపించియుండిరి. నేడు మరల మహాత్ముని సత్కారగా శంఖారావము పూరింపబడినది. త్యాగనిధి ఆంధ్రదేశము మరల మీనాయకత్వము నేరేక్షించుచున్నది.
తూర్పు గోదావరి మండలము గత సంవత్సరములో రాజకీయవిషయములో తన విధ్యుక్తధర్మమును నెరవేర్చుకొని గాంధీమహాత్ముని గౌరవించుటయందును నెట్టియెంటు ప్రచారమందును యితరవిషయముల యందు వచ్చెగాంచినది.
భగవంతుడు మీకు సంపూర్ణాయురారోగ్య శ్రేష్ఠ్యముల నొసంగి ముందుజరుగనన్న సత్యాగ్రహసమరమున యోధాగ్రేసరులై నాయకమణియై మమ్మునడిపించి దేశమంతకు జయము చేకూర్చుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము.
తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసభ్యులు
రాజమండ్రి,
18-8-20 }

రేపల్లె డి. ము. కొర్టులో
O. S. 677/1929.
వాది:—కేసన బాలకౌటయ్య సా. కూచన పూడి శివారు కేసనవాళ్ల పాలెం.
ప్రతివాడు:— 1. నంది ముత్తుస్వామి నాయుడు, 2. తుమ్మల రత్నయ్య సా. అడవలపివి.
వాదితరపు నోటీసు
వాదిపేరికి ప్రతివాడు 6-11-26 తేదిన 200-0-0 లకు నెల 1 కి నూటికి రు 1-0-0 చొప్పున నడ్డీతో యిచ్చులాగున ప్రాయశ్చియిచ్చిన ప్రాంతో నోటునుబట్టి వాది రు 272-0-0 లకు మీమీద దావా దాఖలుచేసినాడు. సదరు దావా విచారణకు ది 21-8-20 వ తేదీకి నాయుదా వేసినారు గనుక మీకు గల ఆశేపణలు సదరు తేదీన పై కోర్టువారియెదుట మీరు స్వయముగాగాని వకీలుద్వారాగాని హాజరయి తెలుపుకొనవలెను. అందుకు తప్పినయెడల మీ పరోక్షముందు విచారింపి తీర్మానించ బడునని తెలుసుకొనవలెను.
కె. వెంకటపంతులు,
7-8-20 వాదితరపు వకీలు.

సాంబమూర్తిగారికి
గొప్ప స్వాగతము
కాకినాడలో బహిరంగసభ
(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, మార్చి 16:— నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు కాకినాడ వైందా వెంకటచలపతి పురమందిర మైదానమున పౌరమహాసభ జరిగెను. ధీరువారసుని లేక సాంబమూర్తిగారియెడల ప్రేమాభిమానములు గలవారందరను కాంగ్రెసు ఉద్యమాసక్తులను చాలమంది దయచేసిరి. జయధ్వజములందు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారును ఆయనసతీమణియు ఉన్నతాసనముల నధిష్ఠించిరి. అంతట శ్రీయుత చావలి రామ సోమయాజులుగారు త్యాగమూర్తియైన సాంబమూర్తిగారికి స్వాగతముని చెప్పుచు కర్పూరహారాలంకృతులకేసిరి.
(కరతాళధ్వజము).
శ్రీ సోమంచి నూర్యనారాయణశర్మగారిచే రచియింపబడిన స్వాగతపద్యములు చదువబడి శ్రీసాంబమూర్తిగారికి సమర్పింపబడినది.
హిందీ బాలికాపాఠశాలబాలికలు జాతీయకీర్తననుబాడి ఆనంద మొనగిరి.
వేమగంటి పాపాయమ్మగారు స్వయముగా వడికిననూలుతో నేయబడిన ఒకపంచల చూపును శ్రీసాంబమూర్తిగారికి కానుకగా సమర్పించిరి.
పురపాలక సంఘ స్వాగతము ను ఇచ్చుచు పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడైన శ్రీ దామోదరకృష్ణమూర్తిగారు ఇట్లు చెప్పిరి. కాకినాడ చరిత్రలో యాదినము ఒక మహాపర్వదినముగా పరిగణింపవలసియుండును. సాంబమూర్తిగారికి స్వాగతపత్ర మర్పింపవలసినదని తీర్మానము నోటిను యివ్వబడినది. నిన్న సాయంకాలము జరిగిన పురపాలకసంఘసభలో ఏకగ్రీవముగా సన్మానపత్రము యిచ్చుటకు అంగీకరింపబడినది. స్వాగతపత్రమును వ్రాసి అచ్చితిండి సమర్పించుటకు తన ఆవకాశము మాకు కలుగక పోయినందులకు మిక్కిలి విచారించుచున్నాను. భేదాభిప్రాయము లేకుండ కాన్పులువారు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించియుండిరి. కావున పురపాలక సంఘ పక్షమున నేను శ్రీసాంబమూర్తిగారికి హృదయపూర్వకముయిన స్వాగతమును ఆర్పించుచున్నాను.
ఇక స్వవిషయము: నేను స్త్రీదరుగానుండిన దాది సాంబమూర్తిగారును నేనును స్త్రీహితులము. లోకమాన్యతలకు నిర్మాణమువరకు ఒకే రాజకీయవేదికపై ఉభయులము ఉండి ఉపన్యసించుచుంటిమి. అంతవరకు నేను రాజకీయములో తంటాలు పడెనాడను. కాని తెరువాత మాకు రాజకీయములో భేదాభిప్రాయములు గలుగుట తలస్థించినది. సాంబమూర్తిగారు ఎప్పుడును ఏది నిజమని, సరి యని నమ్ముకో అందునిమిత్తమై తన యానచ్చకీని తన సర్వస్వమును అర్పించువారు. కార్యచరణములో నెనుకముందు లేక ఒకేవిధముగ సాంబమూర్తిగారు వెళ్లును. అందులకు ఆయన యందు నాకు గౌరవము. నాకు ఆతిసంతోషము. ఆయన యొక్క దీక్ష, త్యాగము, కృషి, ఆంధ్రదేశమునకే కాక భారతదేశమున కంతకును గౌరవము కీర్తి తెచ్చినవి. తనకుగల ఏకపుత్రుడు పోయినప్పటికిని ఏదైన మనశ్శాంతియును లేక భీరత్వమున హించి మిక్కిలి జయప్రథముగా కాకినాడలో కాంగ్రెసును జరిపించి ఎల్లరగౌరవమునకు పాత్రులైనారు. ఆయన సంపూర్ణ దేశభక్తుడు. సంపూర్ణ స్వతంత్రుడు. ఆయన దేశభిమానము ఆయనలో ఒక మతముగా ఏర్పడినది. ఈ పుణ్యభూమియందు అందు ముఖ్యముగా ఈ కాకినాడయందు పుట్టిపెరిగి పనిచేయుచున్నందులకు మనమెంతో గర్వించవలసియుండును. కాని అట్టి మహాదేశభక్తులకు గొప్పితింపిన స్వాగతపత్రము యివ్వలేనందులకు చింతించుచు యీ పురపాలకసంఘముపక్షమున స్వాగతము నిచ్చుచున్నాను.
జిల్లాబోర్డు స్వాగతము
తూర్పు గోదావరి జిల్లాబోర్డు పక్షమున ప్రెసిడెంటు శ్రీ మల్లిపుడి పల్లంరాజుగారు స్వాగతపత్రము నర్పించిరి. మరియు ఒక స్వరాజ్యపతాకమును కానుకగా శ్రీసాంబమూర్తిగారి కొసంగిరి. ఏకగ్రీవముగా స్వాగతము నర్పించిన మూర్ఖునిపేర కాన్పులుకు గలిగిన భాగ్యము తన జిల్లా బోర్డునకు కలుగలేదని యు. స్వాగతపత్ర మిచ్చు తీర్మానమునకు ఇద్దరు స్వతీకరులు గానుండి రని యు. ప్రజల వోటును తీసికొని జిల్లాబోర్డునకు వెళ్లినందులకు అనుకూలముగా వారి ఆశయముల నెరవేర్చుచున్నానను తలంపుతో యీ పత్రమును చదువుచున్నానని పల్లెమరాజుగారు చెప్పిరి.
భోగరాల సీతారామయ్యగారు స్వయముగా వడికిననూలు శ్రీ సాంబమూర్తిగారికి బహుమానముగా నివ్వబడినది.
కాంగ్రెసు స్వాగతము
కాకినాడ పౌరులపక్షమునను కాంగ్రెసుసంఘము పక్షమునను శ్రీ మండరాక రంగయ్యచాయుడు గారు స్వాగతపత్రము నర్పించిరి.
శ్రీ బుద్ధవరపు పట్టాభిరామయ్య కవిగారు తాము రచించిన స్వాగతపద్యముల జదిపిరి.
హిందీ బాలికా పాఠశాల పక్షమున హిందీస్వాగతపత్రము శ్రీ సాంబమూర్తిగారి కిజుబడినది. మొనరికంటి తిరుమల రావుగారి సోదరి పత్రము జదివించెను.
ఈ స్వాగతములు ఒక యరగంటకాలము పఠెను. పిమ్మట 7 గంట 45 నిలవరకు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు మహాపరవ్యాసమును గావించిరి. ఆండు యిట్లు చెప్పిరి.
సోదర సోదరీమణులారా, మహాజనులారా! తూర్పు గోదావరిమండల వాస్తవ్యులారా! తామును నేనును యిక్కడ సమావేశమయిన అనగా యీ సభలో తమరందరు కూడి మమ్ములను చూచుటకు చేరినారు. నేనును మిమ్ములను గనుగొనగల్గిన భాగ్యమునకు సంతోషించుచున్నాను. మీలో నే నొక భాగము. మీరే నేను నే నే మీరు. ఆది యే నా హృదయమునందెప్పుడును ఉండుభావము. మీరు నన్ను సన్మానించుటలేదు. మిమ్ములను మీరు సన్మానించుకొనుట వెంటిది. ఈ సన్మానము భారతమాతకు చెందును.
7-వ తేదీని చెరసాలనుండి వచ్చుచున్నప్పుడు మొట్టమొదలు బళ్లారిలో కొందరు మిత్రులు కలిసి కొన్నప్పుడు వారు నాతో కొన్ని సంగతులు మాట్లాడుచుండగా నేను ఆహమ్మదాబాదు వెళ్లెనెయ్యన్నానని అన్నాను. మిత్రులు కొందరు విస్మయమునుపొంది తప్పక తిన్నగా కాకినాడ యింటికి వెళ్లవలసినదనియు వెళ్లినతర్వాత ఏమి చేయవలసి నది యునిర్ణయించుకొనవచ్చుననియు ఎందుచేతనంటే ప్రభుత్వమువారు నామీద ఏవో అర్జులు బారీచేయుదురనియు యింటికి చేరకమునుపే వారంట్లు యివ్వవచ్చుననియు కాబట్టి ఏ యుపన్యాసములు ఏమిలేకుండ యింటికి వెళ్లవలసినదని నాతో చెప్పిరి. ఇంతకంటే అద్భుతమేమి కావలెనని నేనంటిని. బిటిష్ ప్రభుత్వమువారు ఆవ్యాజ్యమైన ప్రేమను చూపించుచున్నారనన్న వెంటనే చెరసాలయందుంచగల్గినట్లయితే నా జీవితశయమునకు బిటిష్ ప్రభుత్వము తోడ్పడినదగునని తెలిసియుంటిని. మాస్వాగతములతో ఆరెట్లు కలుగవచ్చును. కాబట్టిమీరేమి మాట్లాడవద్దని వారన్నారు. సరే మీటింగునకుండి అంటిని. దానిలో ఒకమిత్రుడు దేనిని గురించి మీరు మాట్లాడుతారు అని అడిగినాడు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ప్రజారాజ్యము అని నేను అన్నాను. ఆయన ఆశ్చర్యపడ్డారు. అలాగేనే ఆ మీటింగుకు ఎవరువస్తారు. ఎవరు మాట్లాడుతారు ఎవరు అంతర్వైర్యముగల వారులేరు. ఒకానొకరోజున అందరును గూడ మీటింగుకు వచ్చుటకే భయపడునీతిగూడ కలుగునని అన్నాను. మీటింగుకు ప్రెసిడెంటు భారతమాత అగును. మీ యుపన్యాసములు స్వాగతములు ఏమి ఆకర్షలేదు అని అంటిని. బళ్లారిసభలో నేనే ఉపన్యాసములు మొదలుపెట్టితిని. గవర్నమెంటు నన్ను ఆరెట్లుచేయుటనుగించి నేచెప్పలేదు. చెరసాలనుండి వచ్చినమనీషిని వెంటనే ఆరెట్లుచేస్తే ఆమని షికి బ్రహ్మాండమైన శ్రేష్ఠిస్తుందని వారికి తెలుసును. మొట్టమొదటి నా యుపన్యాసములో (ప్రజారాజ్యము)నుగించి మాట్లాడితిని. (కరతాళధ్వజము ఉత్సాహపునపు) లాహూరు కాంగ్రెసులో సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము దేశముయొక్క పరమలక్ష్యమని తీర్మానింపబడినది. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును తమ హృదయ సేత్రములో ప్రత్యేక్షము చేసికొనవలసియన్నది. భారత సామ్రాజ్య లక్ష్మిని చేకొనుటకు సంకల్పించినో మనకండ్ల ఎదుట తాండవమాడుచుండును. నృశ్వముచేయును. స్వాతంత్ర్యమే నాజీవిత పరమార్థమని, ఉత్సాహమైన ఆశయమని, ప్రతి భారతీయుని హృదయములో పరితాపముకలుగవలెను. అట్లు నుడినమురానున్నదని నాకు తెలియును. చెరసాలనుండి రాగానే బంధింపబడు భాగ్యము యీ యుపాధియందు రాలేదు. ఆప్రతిష్ఠ ప్రభుత్వమునకు కలుగచేయుటకు మహాత్యాగ పూర్వకముయిన దీక్షా కార్యం కలుగ చేయవలెనని చెప్పినాను. కాకినాడకు తిన్నగా చేరనలసినదని పట్టుపట్టినారు. సంవత్సరంవైగా జైలులోనుండి వచ్చినారు గనుక ఏమిజరుగుచున్నవో నాకు తెలియదుగావున మీరుచెప్పినట్లుగా వెళ్లెదను అని నేను చెప్పగా నన్ను గుంటూరు వెళ్లవలసినదనిరి.
గుంటూరులోకూడ వారంట్లు నామీద సిద్ధంగా ఉన్న పంటు నన్ను మాట్లాడవద్దనిరి. నన్ను చూచి భయపడు గవర్నమెంటు నన్ను ఆరెట్లుచేసే యింకేమికావలయును. కాబట్టి నేను మాట్లాడుతానన్నాను. నేను మాట్లాడినాను. (కరతాళధ్వజము) ఏమిచెప్పినానో నాకు తెలియదు.
తరువాత బెజవాడవచ్చితిని. అచ్చటకూడ నాకు అర్జులు యిప్పిస్తారని చెప్పినారు. గవర్నమెంటుకు అట్టిపరిస్థితివచ్చి యున్నట్లు కనిపించలేదు. బెజవాడ సభలోగూడ యీ ప్రజారాజ్యనావం భారతమాత మ్రోగించింది. కాని నన్ను బంధకు వెళ్లనివ్వలేదు. మిత్రులచేతులలో ఉన్నాను. బాకేమిచెప్పితే

మును శ్రీ మండరాక రంగయ్యచాయుడు గారు స్వాగతపత్రము నర్పించిరి.
శ్రీ బుద్ధవరపు పట్టాభిరామయ్య కవిగారు తాము రచించిన స్వాగతపద్యముల జదిపిరి.
హిందీ బాలికా పాఠశాల పక్షమున హిందీస్వాగతపత్రము శ్రీ సాంబమూర్తిగారి కిజుబడినది. మొనరికంటి తిరుమల రావుగారి సోదరి పత్రము జదివించెను.
ఈ స్వాగతములు ఒక యరగంటకాలము పఠెను. పిమ్మట 7 గంట 45 నిలవరకు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు మహాపరవ్యాసమును గావించిరి. ఆండు యిట్లు చెప్పిరి.
సోదర సోదరీమణులారా, మహాజనులారా! తూర్పు గోదావరిమండల వాస్తవ్యులారా! తామును నేనును యిక్కడ సమావేశమయిన అనగా యీ సభలో తమరందరు కూడి మమ్ములను చూచుటకు చేరినారు. నేనును మిమ్ములను గనుగొనగల్గిన భాగ్యమునకు సంతోషించుచున్నాను. మీలో నే నొక భాగము. మీరే నేను నే నే మీరు. ఆది యే నా హృదయమునందెప్పుడును ఉండుభావము. మీరు నన్ను సన్మానించుటలేదు. మిమ్ములను మీరు సన్మానించుకొనుట వెంటిది. ఈ సన్మానము భారతమాతకు చెందును.
7-వ తేదీని చెరసాలనుండి వచ్చుచున్నప్పుడు మొట్టమొదలు బళ్లారిలో కొందరు మిత్రులు కలిసి కొన్నప్పుడు వారు నాతో కొన్ని సంగతులు మాట్లాడుచుండగా నేను ఆహమ్మదాబాదు వెళ్లెనెయ్యన్నానని అన్నాను. మిత్రులు కొందరు విస్మయమునుపొంది తప్పక తిన్నగా కాకినాడ యింటికి వెళ్లవలసినదనియు వెళ్లినతర్వాత ఏమి చేయవలసి నది యునిర్ణయించుకొనవచ్చుననియు ఎందుచేతనంటే ప్రభుత్వమువారు నామీద ఏవో అర్జులు బారీచేయుదురనియు యింటికి చేరకమునుపే వారంట్లు యివ్వవచ్చుననియు కాబట్టి ఏ యుపన్యాసములు ఏమిలేకుండ యింటికి వెళ్లవలసినదని నాతో చెప్పిరి. ఇంతకంటే అద్భుతమేమి కావలెనని నేనంటిని. బిటిష్ ప్రభుత్వమువారు ఆవ్యాజ్యమైన ప్రేమను చూపించుచున్నారనన్న వెంటనే చెరసాలయందుంచగల్గినట్లయితే నా జీవితశయమునకు బిటిష్ ప్రభుత్వము తోడ్పడినదగునని తెలిసియుంటిని. మాస్వాగతములతో ఆరెట్లు కలుగవచ్చును. కాబట్టిమీరేమి మాట్లాడవద్దని వారన్నారు. సరే మీటింగునకుండి అంటిని. దానిలో ఒకమిత్రుడు దేనిని గురించి మీరు మాట్లాడుతారు అని అడిగినాడు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ప్రజారాజ్యము అని నేను అన్నాను. ఆయన ఆశ్చర్యపడ్డారు. అలాగేనే ఆ మీటింగుకు ఎవరువస్తారు. ఎవరు మాట్లాడుతారు ఎవరు అంతర్వైర్యముగల వారులేరు. ఒకానొకరోజున అందరును గూడ మీటింగుకు వచ్చుటకే భయపడునీతిగూడ కలుగునని అన్నాను. మీటింగుకు ప్రెసిడెంటు భారతమాత అగును. మీ యుపన్యాసములు స్వాగతములు ఏమి ఆకర్షలేదు అని అంటిని. బళ్లారిసభలో నేనే ఉపన్యాసములు మొదలుపెట్టితిని. గవర్నమెంటు నన్ను ఆరెట్లుచేయుటనుగించి నేచెప్పలేదు. చెరసాలనుండి వచ్చినమనీషిని వెంటనే ఆరెట్లుచేస్తే ఆమని షికి బ్రహ్మాండమైన శ్రేష్ఠిస్తుందని వారికి తెలుసును. మొట్టమొదటి నా యుపన్యాసములో (ప్రజారాజ్యము)నుగించి మాట్లాడితిని. (కరతాళధ్వజము ఉత్సాహపునపు) లాహూరు కాంగ్రెసులో సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము దేశముయొక్క పరమలక్ష్యమని తీర్మానింపబడినది. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును తమ హృదయ సేత్రములో ప్రత్యేక్షము చేసికొనవలసియన్నది. భారత సామ్రాజ్య లక్ష్మిని చేకొనుటకు సంకల్పించినో మనకండ్ల ఎదుట తాండవమాడుచుండును. నృశ్వముచేయును. స్వాతంత్ర్యమే నాజీవిత పరమార్థమని, ఉత్సాహమైన ఆశయమని, ప్రతి భారతీయుని హృదయములో పరితాపముకలుగవలెను. అట్లు నుడినమురానున్నదని నాకు తెలియును. చెరసాలనుండి రాగానే బంధింపబడు భాగ్యము యీ యుపాధియందు రాలేదు. ఆప్రతిష్ఠ ప్రభుత్వమునకు కలుగచేయుటకు మహాత్యాగ పూర్వకముయిన దీక్షా కార్యం కలుగ చేయవలెనని చెప్పినాను. కాకినాడకు తిన్నగా చేరనలసినదని పట్టుపట్టినారు. సంవత్సరంవైగా జైలులోనుండి వచ్చినారు గనుక ఏమిజరుగుచున్నవో నాకు తెలియదుగావున మీరుచెప్పినట్లుగా వెళ్లెదను అని నేను చెప్పగా నన్ను గుంటూరు వెళ్లవలసినదనిరి.
గుంటూరులోకూడ వారంట్లు నామీద సిద్ధంగా ఉన్న పంటు నన్ను మాట్లాడవద్దనిరి. నన్ను చూచి భయపడు గవర్నమెంటు నన్ను ఆరెట్లుచేసే యింకేమికావలయును. కాబట్టి నేను మాట్లాడుతానన్నాను. నేను మాట్లాడినాను. (కరతాళధ్వజము) ఏమిచెప్పినానో నాకు తెలియదు.
తరువాత బెజవాడవచ్చితిని. అచ్చటకూడ నాకు అర్జులు యిప్పిస్తారని చెప్పినారు. గవర్నమెంటుకు అట్టిపరిస్థితివచ్చి యున్నట్లు కనిపించలేదు. బెజవాడ సభలోగూడ యీ ప్రజారాజ్యనావం భారతమాత మ్రోగించింది. కాని నన్ను బంధకు వెళ్లనివ్వలేదు. మిత్రులచేతులలో ఉన్నాను. బాకేమిచెప్పితే

అదే 16-వ తేదీనకు కాకినాడవచ్చేవరకు చేస్తాను. అటుతరువాత నా యిష్టము అని చెప్పినాను గనుక వారియిష్టప్రకారము వెళ్లుటయే నావిధి అని నేను అంగీకరించి నాను. తరువాత ఏలూరువచ్చినాను. అర్రెడ్డులేదు. వారంటులేదు. పిమ్మట రాజమండ్రిము చేర్చినాను. యీరోజున గోదావరికి ఒక చండం పెట్టి వెళ్లవలసినదన్నాడు. సరే అని, రెండుగంటలపేపు భారత నూత ముట్టాడింది. అది ఒక హరికథగా ఉంది.

అక్కడనుండి సీతానగరం వెళ్లి నాను. వచ్చే సంతకర్తరాదిపండుగనాడు స్వరాజ్యపండుగతో బయల్దేరుటనుగురించి, స్వరాజ్యవిధానమును గురించి మేముతాచర్చించినాము. అటు పిమ్మట రామచంద్రపురం వెళ్లి నాను. తాలూకాబోర్డు సభ్యులు యింకా యితర ప్రముఖులు అందరు సభకు వచ్చినారు. రామచంద్రపురం తాలూకా నాకు క్రొత్తవికాదు. నేను ప్రిడరు గానుండినప్పుడు ముప్పాతిక ప్రాక్టీసు ఆ తాలూకాలోనే ఉండేది. బాల్యమును కలగు. వారంతావచ్చినారు.

ఈ రోజున కాకినాడకు రాగా నాకేమి భేదము కన్పించుటలేదు. మీ ప్రతినిధులు నా ప్రతినిధులు, నా ప్రతినిధులు మీ ప్రతినిధులు పళ్లెమరాజుగారు యీరోజున నాకు స్వాగత పత్రము సమర్పించినారు. ఎవరినో అంటే జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు అయి ఆసంకలలో పడ్డాడు. ఆయన ప్రెసిడెంటు అయ్యెనంటే నాకు పరమసంతోషమయినది. ఆయనకే ఆయన బ్రిటిషువల్లుము క్రింద పనిచేయవలసియున్నది. ఆ సంకలలు ఎదలవలెను. స్వరాజ్యస్థాపనమైనప్పుడు యీలోకంలో బోర్డులు స్థానిక ప్రజారాజ్యముకై నాటిని వీరు పరిపాలించవలసియుండును. అట్టి సమర్థత యీ పళ్లెమరాజుగారు గడించినట్లు కనిపించుచున్నది. అతడేదో సామాన్యుడు అని మీకు పైకి కనిపించినప్పటికినీ అతడు ధైర్యశాలి. అతను స్వాగతపత్రము నిచ్చేను అంటే, తాను తానే సమర్పించుకోవడం. ఒక జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు ఏమి చేయవలెనో యిప్పుడు కనిపించును. ఈయన, రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు మరీన సర్వన్నగారు, రామచంద్రపురం తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటు డిక్కిన వెంకటరత్నంగారు. వీరు ముగ్గురు పెద్దరైతులుంబులులలోని వారు. వారు యికముందు ఎట్లు చేయుదురో మీరు చూచి సంతోషించవలెను. వారు యీ స్వరాజ్యసమరములో ఏమిచేయుదురో దానిని, వాటిలో నుండి స్వతంత్రభావము బెజవాడనుంచి యిప్పటికి సత్రములలో కనిపించుచున్నది. ఆయాసంధులవారు ఎట్లు స్వతంత్ర భావముతో పనిచేయుచున్నదియు స్పష్టపడుచున్నది. గవర్నరు వస్తే పత్రములిచ్చిన వారున్నారు. చదువని వారున్నారు. ఆ సత్య పత్రములివ్వనివారున్నారు. గవర్నరుకు స్వాగతాలెందు? రీసెటర్లును ప్రశ్నవస్తూంది. అనుభవంతో, గ్రాంట్ల ప్రాంతంతో ఆస్వాగతాలు యిచ్చబడినవి. గ్రాంట్లు యిచ్చేదిలేదు. ఏమిలేదు. బ్రిటిషు గవర్నమెంటుయందు భక్తి చేత యిచ్చినవికావు. యింతలా ఒకనాటకము. మనకేదో స్థానిక బోర్డులు మ్యూనిసిపాలిటీలు స్వాగత పత్రాలిచ్చినవి, ఆంధ్రదేశంలో స్వరాజ్యోద్యమము చచ్చినదని నేను దిగ్విజయంగా వచ్చినానని గవర్నరు చెప్పి గర్వించినాడు. ఇది పై నాటకముని గ్రహించకపోయినారు. తాత్కాలిక ప్రాంతాలతో బాహ్యంగా యిచ్చిన స్వాగతాలకాని నిజంగా స్వాగతాలకావు.

నా ప్రముఖులను దామోదర కృష్ణమూర్తి గవర్నరుకు స్వాగతపత్ర మర్పించినప్పటికినీ (హస్తపు కరతాళస్వరాలు) నామదానికి అచ్చొత్తించుటకు తగిన సాహకారము లేదని పూర్వయతాపమును వెల్లడించుచు పూర్వయతాస్వరము యిన స్వాగతి యిచ్చించుచున్నానని ఆయన చెప్పితే వెనుకటి దంతా నాటకమే! (పెద్దపత్త కరతాళస్వరాలు)గవర్నరుకిచ్చిన సన్మానపత్రమును యీరోజున తాను చెప్పినదానినిబట్టి రద్దు చేసినాడు. గవర్నరు మెంటు యింతలా చూస్తుంది. ఇతను రాజభక్తిపరాయణుడంటాడు. సమయంవచ్చినప్పుడు అతని పూర్వయంతో ప్రజాపక్ష మవలంబించవలసినదే అని ఉండును అని గవర్నరు మెంటు అనుకుంటాడు. ఈరోజులో గవర్నరు మెంటు కుండే కళ్ళలో ముప్పు విడిపోతుంది. ఎవరికై నా ఆంధ్రదేశంలో ప్రముఖులను ఉండి దీనితోనశించి పోతుంది. నా ప్రచారంవల్లనే దేశంలో ఉండే ఉత్సాహానికి కనిపిస్తుంది.

స్వరాజ్యము, వలసరాజ్య ప్రభుత్వము, బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము యింతలా తగ్గవలసింది. ఈ తగ్గవలసినదాన్ని చిట్టచివరకు పీడిస్తుందని నాకు తెలుసును. వలసరాజ్యవిధాన పితాననుభవము. మల్లి ఆగాంధీనుహాస్యంకే కొరడాపుచ్చుకొని కొట్టివేస్తున్నాడు. పితాచాన్ని ఆవలకు తోలడం మొదలు పెట్టాడు. 12 వ తేదీన తాను వీధిలో పడ్డాడు. ఆ నాటితో వలసరాజ్య పీడిపోయింది. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య స్థాపనము

చేస్తేనే తిరిగి యింటికి వస్తామని అంతవరకు రానన్న శపథంతో, 'వస్తే చాలావారిగాని విజయము గాంచుండా వెనుకకు మరలను' అనే ప్రతిజ్ఞ తీసికొని ఆ భారత స్వాతంత్ర్యయూరిస్టంత్ర జెండాతో బయల్దేరినాడు. నా కీపతాకమును పళ్లెమరాజు యిచ్చినాడు. ఇంతకన్న నాకు పెద్దబహుమానము లేదు. హాతులు, పండ్లు, బట్టలు మొదలైనవానకన్న, ఇదుగో యీజెండాను పుచ్చుకోవోయి. నీజెండా నీకిచ్చినాను. అనే ఆ జ్ఞగోదావరి మండల ప్రజాపక్షమున పళ్లెమరాజు నాకిచ్చినాడు. ఈ రోజున మనమందరము ఆహ్లాదాబాదునుండి గాంధీ మహాత్ముడు సంకల్పించినయజ్ఞము ఆ వికాలమైనభావము చునలనే కాదు, ప్రపంచముంతట దిగ్భ్రమ కలుగజేస్తుంది. ఆయనవెనుక ఎంతమంది జనమున్నారో, ఎవరికి తెలియదు. ఎంతమంది చావనై యున్నారో ఎవరికి తెలియదు. జయములేక మృత్యువు అను ప్రమాణమును ప్రతిజ్ఞను తీసికొని గాంధీమహాత్ముడు పరుగెత్తినాడు. పరుగెత్తుచున్నాడు సబర్బుతి ఆశ్రమమునుండి. ఇది ప్రపంచము నంతట ఆత్మర్యమున ముంచుచున్నది. భారతదేశము ఎంత పరిశోధనములో నున్నదియు, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వవిధానము ఎంత దుస్సహముగా నున్నదో అని తెలిసేటట్లు చస్తేచాలావారి లేక స్వరాజ్యలక్ష్యం గైకొవాలి అని వీధినిబడి పోతున్న పిచ్చిగాంధీని ప్రపంచం చూస్తుంది. అన్ని దేశములవారు పత్రికా విలేఖరులను పంపించినారు. ఈ వినోదమును సరిగా తెలుపుటకు ఇంగ్లండు, అమెరికా మొదలగు విదేశములలో భారతదేశస్థిని ప్రబోధము చేయవలసినవని కొంతకాలము క్రిందట నన్ను అడిగితే, దానిని త్రోసివేచినాను. ఏమి? అవిదేశీయులను మన దేశానికి ఆకర్షించవలెను. వారు స్వయంగా వచ్చి యిక్కడ తిరిగిచేట్టు చేయవలెను. కాని మనము అక్కడకు వెళ్లడం కూడదు. అమెరికాలో, ఇంగ్లండులో నున్నవారందరు స్వాతంత్ర్యభిలాషులందరు వీరులు వీరమాతలు యిక్కడకు రావాలి. ఆ రాయబారులు యిచ్చటకు రావాలి. ఇతరదేశ స్వాతంత్ర్యభిలాషులను మనవైపునకు ఆకర్షించుకొనవలెను. అది మన యుద్దేశముగా నుండవలెను. ప్రపంచ మంతయు ఆయుధబలంతో రాజ్యవిధానం నడుస్తుంది. ఇంగ్లండులోను జర్మనీలోను ఫ్రాన్సులోను యింకా యితర నాగరిక దేశములలోను ప్రజారాజ్యము కేవలము నామమాత్రంకాని నిజమైనవికాదు. మానవ సోదరత్వముండవలెను. దాని కీపర్యతములు సమద్రములు అడ్డురావు. అందరను సమానులే. ఈ యెక్కడో ఓడలు ఆయుధముల విశ్వమానవజాతిసౌభ్రాతృత్వమునకు అటంకము కలుగజేస్తున్నవి. ఆయుధ విస్తరణము కావలెను. గతయుద్ధంలో ఎవరు గెల్చిరి? ఇంగ్లండా, జర్మనీయో? గెలుపెవరికిని లేదు. యుద్ధ మెందుచేత అంత్యమైనది? అన్ని దేశములవారు యుద్ధంపై అలసి పోయినారు. సెన్యములు ఆయుధములు నిష్క్రమోజనములు. ప్రపంచ నానాదేశములవారు వీటినితొలగించవలెనని ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఆయుధవిస్తరణము కావలెనని అందరు గుర్తించుచున్నారు. అమెరికాలో విశ్వాసముపోయినది ఇంగ్లండులో గవర్నరు మెంటుకు తెలిసినది. ప్రజలలో భావము డిజ్ అర్న మెంటు సభిలో వ్యక్తీకరింపబడుచున్నది. వేలకొలది ఓడలుంటే ఏ 50 ఓడలతో తప్పించితే ప్రపంచకాంతి కలుగనా? సగం సగం తగ్గించుకోవచ్చు. యావత్తు సంపూర్ణముగా మించిపోవాలి. ఏరోజ్జేనులు ప్రజామారణములకు వినియోగింపబడకుండా త్వరిత గమనమునముల కుపయోగపడునట్లు స్వల్ప సంఖ్యకు దగవలెను. అట్లనే యుద్ధవిడలు పోయి, ప్రయాణములకు ఉద్దయోగపడునట్లుండవలెను. ఇనుము వగైరా సామాన్య ఉపయోగమునకుగాని యుద్ధసామగ్రిగా గాదు ఉపయోగము.

భారతదేశములో సైన్యమునకై 54 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టబడుచున్నవి. ఎందులకీ ఖర్చు? ఈ సామ్యుల్ల పుత్తులు కల్పించిన ప్రజలు నుఖముగా బ్రతుకుదురే! ఆసామ్యుతో సంపూర్ణ కాంతిస్థాపనము భారత దేశములో చేయవచ్చునే. కోటానకోట్లు మలమలమాడి చచ్చిపోతుంటే యింత సైన్య మెందులకు, యంతవ్యయ మెందులకు? బాధులకాలములో ఆశోక చక్రవర్తి కాలములో సైన్యము, ఆయుధము పోవుటచేతనే, శిల్పము, కళలు, ప్రేమ, కాంతిస్థాపనమై అభివృద్ధిపొందవలెయ్యెను. భారతదేశము కాంతిస్థాపన మగు కళ్యాణాదినము వస్తూంది. ఎక్కడో 6000 మెట్లు దూరమున నున్న ఆంగ్ల దేశ స్థులను 32 కోట్ల భారతీయులు బానిసలుగానుండు స్థితి అంత రింపజేస్తున్నది. ఆయుధబలముకన్న ఆత్మబలాధిక్యము వెల్లడియగును. ధర్మసంస్థాపనకు భారతదేశము సమకట్టింది. ఒకరికి నే దానుడను గాను, స్వతంత్రుడను, అనుభావముతో ఎప్పుడైతే వీధినిబడి! గాంధీ మహాత్ముడు పోవుచున్నాడో

అప్పుడే దాస్యంపోయింది. ఆరుబయటనున్న స్వచ్ఛమైన నీళ్ళచ్చా పూరితమై గాలిసోకడమతో అధర్మభావములు దాస్యభావ్యములు నశించును. ఈశ్వరశక్తిని సంపాదించును. ప్రపంచమును సమోహపరచును. అజ్ఞానమున త్రోసివేచి అజ్ఞానప్రభను తీసికొని వస్తే ప్రపంచకళ్యాణమును మనము స్థాపించుదుము. భారతదేశ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మంటే ప్రపంచముయొక్క ఆత్మ స్వాతంత్ర్యముని గమనించండి. ప్రపంచసౌభాగ్యమున కీహారాటము జరుగుచున్నదని గమనింపుడు. ఆయుధము బలముగాదు, నీహృదయమే నీకు బలము, అని ప్రతివానిహృదయములోను పలుకు పుట్టినది. నీహృదయములో బలము ఉన్నది. బలములేదని ఎన్నట్లు భీరుడని అనుకుంటారో అన్నట్లు నీవు భీరుడవే పిరికిపందవే. ఈసంకలలు మనము వేసికొన్నవి. అవి మనచేతనే బ్రదుకుటలడవలెను. ఇప్పుడే అందరును అట్టి మనము సంకల్పముచేసి దీక్ష పొందియుండవలెను. ఆశక్తి అదీక్షవలన ప్రజారాజ్యము స్థాపింపబడుట, దానియొక్కరూచి చక్కగా గ్రహింపగల్గుట మరయొక రెండో నీకు ప్రజారాజ్యము యిచ్చినను దాని స్వారస్యము నీకు తెలియదు. అందు రుచియుండదు. అనుభవంలేవు. దృఢదిత్తుడవు కమ్ము. అట్టి పూజ్యభావము నీకు గలిగినప్పుడే నీవు పూజ్యుడవగుదువు. ధనికుడు, యాచకుడు సమాన అనోన్యస్యమే గలవారయి యుండవలెను. స్వరాజ్యములో భిక్షులుకుడు, కుంటివాడు, గ్రుడ్డివాడు, కూలివాడు రాచరికమును పొందవలసినదే. వారికిని నీతో సమానముగా భోజనము చేసి సుఖించుటకు పాకు ఉండును. ధనికుడైనవాడు ధనమును యితరులనిమిత్తము స్వీకరించవలెనేగాని తనకొరకు పాతిపెట్టుకొనుట గాదు. తనకు పోగా శేషించిన దంతయు ఇతరుల సౌఖ్యమునకు ఉపయోగపడవలెను. నీ వొక బ్రహ్మిని ఒకడును తిండిలేక బాధపడవలసిన యగత్యములేదు.

ప్రతిచోటను, ప్రతి జిల్లాలోను, రాష్ట్రములోను ఇట్టి ఉత్సాహం భావసంకల్పములు గలిగి నేన జేయుదురో దేశములో ఇన్ని స్థలముల కేటలు కలిసి ఒక మహాపుంజ మగును. అదియే మహా సంకల్పశక్తి. 1921 సం- ఆగష్టు నెలలో కాకినాడలో జరిగిన తూర్పు గోదావరి మండల మహా సభలో 1921 డిసెంబరునాటికి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముపొందవలె నన్న తీర్మానము టంగుటూరి ప్రకాశంగారి అధ్యక్షతక్రింద ఎంతయో గాఢమైన చిర్చ జరిగి, అప్పటి కప్పుడు దేవీపూజలో నుండిన దేశభాంధవి దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు సభకు వచ్చి తీర్మానము మీద అనుమతమైన మహాపత్రాసము ఎల్లర హృదయముల గరగించుచు చేసిన ఆ సభలో తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడినది. యిప్పుడు లాహోర్ కాంగ్రెసులో ఆ లక్ష్యమును అంగీకరించి నారు. అట్టి యీ కాకినాడభూమి యజ్ఞభూమి కావలెను. ఆ యజ్ఞ భూమినుండియే గొప్పశక్తిని యితర ప్రాంతములకు వ్యాప్తిచేయించవలెను. నా బలమే మీబలము, మీ బలమే నాభావము, మీ భావమే నాభావము, మీ భావములతోనే దేశము తిరుగుచో మీ భావములు, మీశక్తి యితరులకు నేనిచ్చుచున్నానని యర్థము. అనగా మీరు కూడ చేయుచున్నారన్నమాట. కాకినాడలో ఈ యజ్ఞము జరుగుట జరుగకపోవుట మీ యదృష్ట దురదృష్టముల బట్టి యుండును ఈ స్వరాజ్యయజ్ఞము మిమ్ములను పిలుస్తుంది. ఎవరు ముందు వచ్చెనరో వారికే యీ యదృష్టము కలుగవచ్చును. వెనుక వస్తా మనువారికి యిది లభింపకపోవచ్చును. ఎవరెవరికి ఎంత సాధ్య ముగనో తమ మనస్సుల దృఢీకరించుకొని యీకార్యమున తోడ్పడవలసిన దని కాకినాడయొక్క ప్రతిభను అభివృద్ధి చేయవలసినదని భారతమాత చెప్పుకుంది. అందరు రాలేదు. నీలోపల వచ్చే పిలుపును అలకించుము. అగ్నిహోత్రంలో పడా లని పిలుపువచ్చిందా ఆ యదృష్టమును సంపాదించును. లేదా యెట్టిసహాయము యెవరికి తోచునో దానిని చేయుదురుగాక.

శ్రీ మండపాక రంగయ్యగారు సాంబమూర్తినిధినిగురించి స్మరించి, జిల్లాలో రూ 5000 లు చందాలు వేయబడెననియు, రూ 1200 వసూలు అయ్యెననియు, వసూలైనవానిలో రూ 700 లు తనయొద్ద నుండెననియు, ఈనిధిని వెంటనేపూర్తి చేసి శ్రీ సాంబమూర్తిగారు అభిల భారత కాంగ్రెసు సంఘ సభ యైనతర్వాత తిరిగి యిక్కడను వచ్చేటప్పటికి సమర్పించుదు మనియు చెప్పిరి.

సభ 8 గంటలకు ముగిసెను.

శా.పి.త.ము 1893 (52-3)

సీమక మలములు మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి న్యాయమైన ధర

వీకంసి చబిల్ దాన్ అండు నన్స్

రత్నాలు, బంగారు, ఇండినగలు వర్తకులు
తరలైన మా చిత్రమైన కార్టూలను పంపబడును.
112, 113 నైనాబాదు రోడ్, మద్రాసు.

బాపట్ల నల్ల జడ్డి కోర్టులో

I. P. 9 of 1930.

పిటిషనరు :— (బుణగర్లుడు) అంగజాల
వెంకటరెడ్డియ్య కొమార్లు అంకమ్మ, కమ్మకులం, వ్యవ
సాయదారుడు, ఆలపాడు, తెనాలి తాలూకా.

ఎడరి

రెస్పాండెంట్ :— (బుణదాత) రత్నాబే
చెండ్ నమాల్ వగైరా.

1920 ఫిబ్రవరి 5 వ ఆర్డర్ 19 (2) సెక్షన్ ననుసరించి
పైన తెలుపబడిన పిటిషనరు, యీ కోర్టువారికి తన్ను బుణ
గర్లుడుగ తీర్మానించ కోరుతు పెట్టిన దరఖాస్తు విచారణ
నిమిత్తమే 8-4-1930 తేదీకి వాయిదా వేయబడినదని
యందుమూలమున తెలియజేయడమైనది.

సర్కోర్డు బాపట్ల } ఏ. యస్. వీరాస్వామి అయ్యర్,
13-3-30 } ప్రెసిపట్ సబ్ జడ్జి.

కోర్వూరు డి. ము. కోర్టులో

1. సేరి వెంకట్రామయ్య బి. ఏ. బి. యల్. (అడ్వోకేట్
జేబు రాజమండ్రి) గారు, 2. వారం చలయ్యగారును వా
దులుగానుండి బి. యల్. 12/30 న, ప్రతివాదులు 1. వారా
యగారి బావాజీ, 2. కుంటుముక్కల కన్నయ్యగార్లు పయన
పబ్లిక్ తరపున E. P. C. or 1 or 8 ప్రకారం పరిష్కార
కోరును 1 ప్రతివాది 2 ప్రతివాదికి ది 6-3-28 న వ్రాసియిచ్చిన
తనకాదస్తావేజు ప్రతిఫలకూన్యాయునదనినీ దగాగా లా
లోచీగా వ్రాయబడిన దనినీ యీ వాదులుగాని యితర
పబ్లికులుగాని బాండుచేయ నేరదనినీ 1 వ ప్రతివాదిపయన
2 వ ప్రతివాది పొందిన డిక్రీ అమలుచేయకుండా పర్మనెంట్
ఇన్జక్షన్ నిమిత్తమున్న వగయిరా పరిహారములు నిమిత్తం
ఇలా దాఖలుచేసి యున్నారు. కనుక యీ దావాలో పార్టీ
లుగా చేరదలచుకొన్న వారు వాయిదాఅయిన 25-3-30 నాటికి
పయికోర్టువారియెదుట హాజరు కావలెను.

డా. సత్యాధిరావు,
నకిలు.

మో. హి. ని. తై. ల. ము

శ్రీ తు. నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.

పురుషులు బాదుటకు యోగ్యమైనది
అమ్మతాంబనంబిహో 7 తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు

న్యాయస్థానవారము

సత్యసాధని పత్రికాధిపులవైకేసు

బందరు నల్ల జెండా కేసులోని ముద్దయిల పిటిషను
హైకోర్టులో విచారణ

బందరు నల్ల జెండా ఉత్సవము కేసునందు 8, 10 ము
ద్దయిలైన శ్రీ వి. సత్యసాధని, బొబ్బి రంగారావుగార్లు
నేడు చెన్నపురి హైకోర్టులో న్యాయమూర్తి పాంపలేగారి సమ
క్షమున “సత్యసాధని” పత్రికా సంపాదకులకు శ్రీ శిలం
జగన్నాథరావు నాయుడుగారిపై న్యాయాధికార ధిక్కార
మునకై (కంటెంట్ ఆఫ్ కోర్టు) తనమైన చట్టగై కొనవలసినదిగ
కోరుతు పిటిషను దాఖలుచేసిరి.

రెస్పాండెంట్లు శిలం జగన్నాథరావు నాయుడుగారు
14-2-30 తేదీ తమ “సత్యసాధని” యందు “బందరు అరె
స్టులు” అను శీర్షిక క్రింద నొక సంపాదకీయ న్యాయమును ప్రచు
రించెననియు అందలి విషయములు ముద్దయిలయొక్క న్యాయ
విచారణకు భంగకరమై ముద్దయిలపై ప్రజలలో జానపను
జనింపజేయునట్టిదై యున్నవనియు ముద్దయిలతరపున వాదించ
బడెను.

తుదకు న్యాయమూర్తులు రెస్పాండెంట్లు సత్యసాధని
పత్రికాధిపులకు తమపై నెందులకు చర్యజనకపరచడమో కా
రణము దెలుపవలసినదిగ వారముడినముల గడువుతో నోటిసు
బారీచేయబడుటకు ఉత్తరువు గావించిరి.

శ్రీయుతులు పి. సత్యసాధనిగారు, జి. సాంబశివి
గారు, నిడుమెలూ వేంకట శివగారు పిటిషనర్ల తరపున
వాదించిరి.

బాపట్ల నల్ల జడ్డి కోర్టులో

I. P. 47 of 1929

పిటిషనరు :— (బుణదారాత) యార్ల గడ్డ రామ
కృష్ణయ్య చౌదరి.

రెస్పాండెంట్ :— (బుణగర్లుడు) కొదాచి
శ్రీ కృష్ణం వరప్ రామ కోటయ్య, కమ్మకులం, వ్యవసాయ
దారుడు, కల్లూరు, కేపల్లి తాలూకా.

1920 ఫిబ్రవరి 5 వ ఆర్డర్ 19 (2) సెక్షన్ ననుసరించి
పైన తెలుపబడిన పిటిషనరు, ఈ కోర్టువారికి పై రెస్పాండెం
టును బుణగర్లుడుగ తీర్మానించ కోరుతు పెట్టిన దరఖాస్తు
విచారణ నిమిత్తమే 26-3-30 తేదీకి వాయిదా వేయబడిన
దని యందుమూలమున తెలియజేయడమైనది.

సర్కోర్డు బాపట్ల } ఏ. యస్. వీరాస్వామి అయ్యర్,
14-3-30 } ప్రెసిపట్ సబ్ జడ్జి.

పత్రికాతన
పిటికాశీ
కనితేడు.

మలయచందనము

గనేరియా (సెగ)కు కుతారము, కి పూటలలో గుణము కలుగును
అనేకయోగ్యతాపత్రములు పొందవచ్చు. జల దబ్బీ 2-4-0 దీని కనుపానం పందనతైలం బొమ్మ 8-0-0 రెండును ఖర్చులతో 5-12-0
సుధాసారము, సవానికి రాజౌషధము సీసా 4-0-0
గంధర్వపార్శనీ, రాయవరము, గోదారజిల్లా.

జపాను అమెరికా ఒడంబడిక

(నూటరు)

లండన్, మార్చి 15:—అమెరికన్-జపాన్ ఒడంబడిక
ఇతర ప్రభుత్వముల ఆమోదముమీద జపాన్ పరిమితిగా
టోకియో ప్రభుత్వమువారి సమ్మతిగూడ గామనియన్నది.
టోకియో ప్రభుత్వప్రతినిధులము కొద్దిరోజులలో రానున్నది.

నేన్ గుప్తానారు రంగూన్ చేరిరి

సెంట్రల్ జెయిలులో నున్నారు

రంగూన్, మార్చి 17:— ఈరోజు ఉదయము పోలీసు
కాపలాలో నిచ్చుటికి నినిరబడిన శ్రీయుత జె. యమ్. నేన్
గప్తానారు రంగూన్ సెంట్రల్ జెయిల్లో నుంచబడినట్లు యి
ప్పుడు సత్వయముగా తెలిసినది. వారు సంతోషముగా నున్న
ట్లు కనబడిరి. వారి కొనగబడిన గది విద్యుద్దీపములతో నమ
ర్పబడినది. స్నానము చేయుటకు గాను ఒక గది వారి గది
కానుకొని యెన్నది. (అ. ప్రె.)

NOTICE.

I. Sealed tenders are invited for the
finished work required for the Reconstruction
of the Market Buildings at Cocanada for the
following works.

	RS.	A.	P.
A. Construction of main entrance...	1535	0	0
B. Reconstruction of front Blocks...	46500	0	0
C. Constructing central open stall...	4454	2	8
D. Constructing a Pork stall ...	1560	0	0
E. Covering the main sewee with R. C. Slabs...	1635	0	0

Total Rs. 55,684 2 8

II. Tenderers are required to state clearly
on the sealed cover the names of the works
tendered for. Tenders will be received by the
Chairman or the Manager up to 4 P.M. on
27th March 1930, and they will be opened by
him on the meeting day at 5 P.M. in the
municipal office. Any tenderer who desire to be
present at the time of opening may do so.

III. Sanctioned Estimates and plans will
be available with the Civil Engineer in the
Municipal Office between 11 A.M. and 5 P.M.
on all working days. For further particulars
please apply to the Chairman.

Municipal Office, } A. HARISCHANDRA RAO,
COCANADA. }
11th March 1930. } Vice Chirman,

రహస్యము
గా నేపించ
వచ్చును

E. 73

ఒకబిళ్ల గుడ్విన్స్ మోనోగ్రామ్

టాయిలెట్ సబ్బును వాడుదు

దీని నవీన సువాసనచే మీమనసుల రంజింపజేయగలిగియున్నది

తయారు చేసినవారు

గుడ్విన్సు, మాంచీప్టరు, ఇంగ్లాండు.

న్యాయాధిపతియలకొరకు:—

G. M. 24

పోస్టుబాక్సు, నెం. 375, బాంబాయి.

తమిళనాడులో కాంగ్రెసు ప్రచారము

శ్రీయుత సీ. రాజగోపాలాచారి గారి యుద్వేగన

యువకులు ఉత్సాహమును గనబరచుట

మధుర, మార్చి 15:— దక్షిణ జిల్లాలో నోకవారము

రోజు తెడతెరపి లేకుండ సంచార మొనరించి శ్రీయుత సీ. రాజగోపాలాచారిగారు నిన్నటి రోజున నిటకు వచ్చిరి. కాసనోల్లంపునమునకు తయారుగా నున్న వారియొక్క పట్టికను తయారుచేయుటను గూర్చి వారు వెల్లియండిన ఉత్తయన్నిటి యందును కాంగ్రెసు ప్రచారకులకు మాచనల గావించియుండి రని తెలియుచున్నది. బహిరంగసభలలో సత్యాగ్రహోద్యమ తత్వమును వారు బోధించుచుండిరి. అన్నిచోట్లను వారి యుద్వేగనకు తగిన ఫలము సమకూరియున్నది. మొదట ననుకొని యుండిన దానికన్నను ఉద్యమము బలయుతమే యగుచున్నది. సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేలుగారినిర్బంధ విమోచనము నకు మరింతబలమును సమకూర్చియున్నది.

బహిరంగసభలు

మన్నార్ నడిలోను, వేదారణ్యములోను, పియాళి లోను, తిరుచినాపల్లిలోను, నిన్న సాయంకాలము మధుర లోను శ్రీరాజగోపాలాచారిగారు గొప్పసభలలో నుపన్యసించి యుండిరి. బాతీమోద్యమముయొక్క ప్రస్తుతస్థితిని వారాసభల లో ప్రజలకు బోధపరచియుండిరి. ఉత్సాహమునుకూర్చినవారి యుపన్యాసము విద్యుచ్ఛక్తివలె పనిచేసి, ప్రజలలో నుత్సాహ మును పెంపొందించుచున్నది.

మహాత్ముని సత్యాగ్రహయాత్రాఫలితము

శ్రీగాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహయాత్ర తమిళనాడుం తెలుగు ప్రజలను చకితులనుగాజేసివైచినది. యువకులును, తెల నరసిహాయిని వృద్ధులును కూడ సభలకు కడునాతురతతో విచ్చే యుచున్నారు. అసహాయోద్యమప్రారంభదినములలోవలె నేడు ను విద్యార్థులు కుతూహలమును గనబరచుచు సత్యాగ్రహో ద్యమములో పాల్గొనెదమని తమ పేర్లను నమోదు జేయించు కొనుచున్నారు.

తాత్కాలికోద్రేకము గాదు

సత్యాగ్రహోద్యమమునందు నేడు జేరుచున్న ప్రతియొ క్క మనిషియు బాగోగులను బాగుగా నాలోచించుకొనిన వా డే. తాత్కాలికోద్రేకముచే నేడును నీ యుద్యమమునందు చేర కుండుట ముఖ్యముగా గమనింపదగిన విషయము.

జనసామాన్యము తుదబాధచే తిరుగ

బహుకుండవలయునన్న

“కడుపునిండా యాహారము, ప్రతి మనిషికి ఉద్యోగ ము- యిదియే స్వరాజ్యము” ఈవిషయములలో ప్రభుత్వము వారికిని, మనకును సంఘర్షణ జరుగక తప్పదు. మన హక్కులొకరకై మనము పోరాడియే తీరవలయును. నేడు గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వముక్రిందను మనము పోరినచో, మనసంతతివారిని తుదబాధపల జనసమాన్యము తిరుగుబాటు జేయుటవలన గలగు దుర్మరపరిస్థితులనుండి కాపాడినవార మగుదుము” అనియే శ్రీయుత సీ. రాజగోపాలాచారిగారు తమ యుపన్యాసములలో సందేశము వొసగుచున్నారు. తమకు సహజ మును, సుబోధకము నగు కైలీలో, ఉదాహరణముల మూలక ముగా ఆచారిగారు పైసందేశము ప్రజలనునన్నులలో నాటుకొ నునట్లు చేయుచున్నారు.

హిందువులును, మహమ్మదీయులును

కలిసి పనిజేయవలయును

మధురలో జరిగినసభయందు తమిళరాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శియగు మాలానా సాహెబ్ గారుపన్యసించుచు స్వరాజ్యోద్యమములో చేరవలసి మహమ్మదీయులను మత ముచేరిలి కొరుచున్న వ్యక్తులయొక్కయు, పత్రికలయొక్కయు వైఖరిని ఖండించిరి. అట్లు కోరుట ఇస్లాముమతవిధుల క పాఠము గలిగింపుటయేయగును. హిందువులతో కలిసిమెలిసి యుండవలయునని యుపన్యాసముల మహమ్మదీయులను జేసిరి.

శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారు నేడు మధురనుండి చెన్న పురికి వెడలి,యటనుండి కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభయందు పాల్గొనుననియు తమ అహమ్మద్ నవాజ్ వెల్లెదరు.

(శ్రీ ప్రె.)

సాహిత్యవార్తలు

శ్రీ ఆదికేశవ పెరుమాళ్ గరుడోత్సవము:-

చింతాద్రవీణయందున్న శ్రీ ఆదికేశవపెరుమాళ్ గరుడోత్సవ ము రాబోవు 19 వ తేదీని జరుగును. గోపురదర్శనము అనాడు ఉదయము 5-30 గంటలకు జరుగును.

జి. వి. పి. సమ్మేదార్లకు సాహిత్యము:-

యం. యస్. యం. రైల్వే పనివాండ్ర సంఘము - బెజవాడ కాఖవారు జి. వి. పి. సమ్మేదార్ల సహాయార్థము రూ॥ 150 మొదటి పర్యాయముగ గత 14 వ తేదీని పంపిరి.

రాయపురం ఆస్పత్రి వారిచే వైద్యక పత్రికల

స్వీకారము:-గవర్నమెంటు రాయపురం ఆస్పత్రి నూప రింటెండెంటు గత జనవరి, ఫిబ్రవరి మాసములందు యీక్రింది ఆంగ్ల వైద్యక పత్రికల కట్టలను డెడ్ లెటరు ఆఫీసు మేనేజరు నుండి కృతజ్ఞతతో స్వీకరించుటల తెలియజేయుచున్నారు. —హిందూ, మద్రాసు మెయిలు, స్వరాజ్యా, జస్టిసు.

మైసూరు అఖిలభారత వైద్యసమ్మేళనము:-

21 వ అఖిలభారతవైద్యసమావేశము ఈమారు 1930 డిశంబరు మాసమున మైసూరునందు జరుగును. ఈసమావేశము జరుపు ఏర్పాటులు గావించబడుచున్నవి. ఆయుర్వేదమహామండల సభ్యులుగా ఆయుర్వేదాభిమానులైరు చేరి సమావేశమును జూడప్రదముగా జరుపవలెనని అఖిలభారత ఆయుర్వేదమహా మండలియొక్క కార్యదర్శి విన్నవించుచున్నారు.

28వ. చెన్నరాష్ట్రసహకార సమావేశము

28వ చెన్నరాష్ట్రసహకార సమావేశము రాబోవు ఏప్రిలు 19, 20, తేదీలందు (ఈస్టరువారమున) మద్రాసున శ్రీయుత ప్రా. వి. జి. కాశే, యం. ఏ, పూనాభర్తాజను కాలేజి ఆధిక ప్రాధాన్యముగారి అధ్యక్షతన జరుగును. రాష్ట్రసంఘ మునకు అనుబంధకముగ యొల్లసహకార సంస్థలకు అహ్వనము పంపబడియున్నది. అన్ని సహకారసంస్థలనుకూడ యీసమా వేశమునకు ప్రతినిధుల పంపవలయునని ప్రార్థన.

హిందూస్థానీ సేవాదళము

హోళీపండుగనాటి వినోదప్రదర్శనములు

లక్ష్మణపురము మార్చి 15:— ఈ నగరమునందలి హిం దూస్థానీ సేవాదళము హోళీపండుగనాడు వినోద మగు రాజ కీమప్రదర్శనముచే ప్రేక్షకుల నానందింపజేసిరి. బాలసభవారు మహాత్మాగాంధీ పండిత జనహర్లాల్ సెహ్రా, బార్నిస్, లాయిడ్ బార్ని మున్నగువారి వేషములను ధరించిరి. గాంధీ,పం డిత సెహ్రాలు ఉద్యమమునకు భీతచిత్తు లైనట్లు ప్రదర్శింప బడెను.

తమిళనాడు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము

సభ్యుల రాజీనామాలు అంగీకరింపబడుట

మద్రాసు, మార్చి, 16:— గత శనివారము మహాజన సభయందు తమిళనాడు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ శ్రీయుత, సీ. యక. ముత్తరంగమొదలియార్ గారి అధ్యక్షత ను జరిగెను. శ్రీయుతులు సీ. యస్. ముత్తరంగమొదలియార్ కే. భావ్యంఅయ్యంగారు, యస్. సత్యమూర్తి, యస్. శ్రీని వాసఅయ్యంగార్, సి. వెంకటరంగనాయుడు, సి. పెరుమాళ్ స్వామి రెడ్డి, ఆర్. శ్రీనివాసఅయ్యంగార్ల రాజీనామా లు అంగీకరింపబడెను. తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘ కార్య నిర్వాహకులను కార్యనిర్వాహక వర్గమును ఎన్నుకొనుటకుగాను తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘ సభ ఏప్రిలు ప్రథమ వారమందు తిరుచినాపల్లిలో జరుపునటుల తీర్మానించబడెను. పిదప సభ ముగిసెను.

రాకపోకలు:— శ్రీయుత సీ. రాజగోపాలాచారి

గారు నిన్న ఉదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి. ప్రా. సి. వి. రామకృష్ణగారు నిన్న ఉదయము కలకత్తానుండి మద్రాసుకు వచ్చి బెంగ్లూరులో జరుగు టాటాసయిన్సు ఇన్స్టి ట్యూటు సభయందు పాల్గొనుటకు నిన్న రాత్రి మరల బెంగ్లూరు కువెళ్లిరి.

డా॥ హరిసన్ గారు పూనాయందలి న్యవసాయ పరిశో దక సంస్థ డైరెక్టరు బెంగ్లూరు వెళ్లుటకు నేటి ఉదయమున మ ద్రాసుకు వచ్చిరి.

జట్టోలు వెండిగిన్నె ఫుట్ బాల్ వందెములు

ఓరియంటల్స్ జట్టు, యం. ఇ. యస్. సి. ‘బి’ జట్టును ఓడించుట

మద్రాసు, మార్చి 15:— గత శనివారము జట్టోల్ ఫుట్ బాల్ వందెముల పోటీ ఓరియంటల్స్ జట్టుకును, యం. ఇ. యస్. సి. ‘బి’ టీమునకును, జరిగెను. ఓరియంటల్స్ 3 గోలులు చేసి గెలిచిరి. యం. ఇ. యస్. సి. ‘బి’ జట్టు రెండు గోలులు చేయ గలిగిరి. పోటీ సరిసమానముగ నుండెను. ఆట ప్రారంభమునుండి ఓరియంటల్స్ జట్టు తీవ్రముగా నాడిరి. వెంకటేశ్వరులు యిరువారులు గోలుచేయుటయందు తప్పిపో యిరి. పిదప యం. ఇ. యస్. సి. ‘బి’ జట్టువారు ఓరియం టల్స్ వారి గోలువరకు బంతిని తెచ్చిరి గాని పెరుమాళ్ పిరిని ప్రతిఘటించెను. కొంతసేపు ఆట జరిగిన పిదప ఓరియంటల్స్ జట్టుకు చేరి అమిర్ ప్రథమ గోలువేసెను. పిదప ఓరియం టల్స్ జట్టు మరిరెండు గోలులు చేసి ఆటయందు విజయము గాంచిరి. యం. ఇ. యస్. సి. ‘బి’ జట్టు రెండు గోలులు మాత్రము చేయగలిగిరి. ఆట మిగుల ఉత్సాహవంతముగ నుండెను.

వేలం ప్రకటన

అమలాపురం న॥ జడ్జికోర్టులో

O. S. 81/1926 E. P. 247/1929.

వాది:— మల్లాడి సుబ్రహ్మణ్యం, యన్వేటు యగ్గిమ్మా టరు, దివాన్ బహదూరు దుర్రేటి శేషగిరిరావు పంతులుగారు సా॥ కాకినాడ.

ప్రతివాదులు :—1 అనుపిండి దత్తాత్రేయులుగారు వగైరా సా॥ అనంతవరం వగైరా.

ఈసెంబరు డిక్రీ బాకీగాను ప్రతివాదులు తాలూకు తూర్పు గోదావరిజిల్లా అమలాపురంతాలూకా అనంతవరం గ్రా మముతాలూకు. 20 లాట్లుగల స్థిరాస్తి ది 4-4-1930 సం॥రం తేదీని వగలు 11 ఘంటలుమొదలు అమలాపురం సబుకోర్టువారి వలన, వేలం వేయబడును.

య. సెంట్లు సర్కారుపాటప్రారంభము

1	లాటు	1—48	రు	650
2	„	3—16		1400
3	„	5—10		2000
4	„	3—79		1800
5	„	8—65		3700
6	„	8—7		3700
7	„	1—47		750
8	„	9—4		4500
9	„	4—28		2000
10	„	5—62		1700
11	„	0—70		550
12	„	2—88		1800
13	„	6—76		3200
14	„	7—51		3700
15	„	1—37		650
16	„	8—36		3600
17	„	3—27		1500
18	„	1—84		900
19	„	2—47		1200
20	„	1—50		700

యా ప్రకారము వేలంపాట ప్రారంభింపబడును. పాట దాల్చి ¼ వంతు ధరావతు సామ్యునయితం వచ్చి వేలంపాట పాడుకొవలెను.

గిడుగు సూర్యనారాయణ, వాదితరపు ప్లేడరు.

పాటియాలా విచారణ సంఘమువారి నివేదిక

జమ్నాలాల్ బజాజ్ గారి యభిప్రాయము

సంస్థాన ప్రజలసమావేశపు కార్యదర్శులు
రాజప్రతినిధికి పంపిన తంతి

బొంబాయి, మార్చి 18:—పాటియాలా విచారణసంఘమువారి నివేదికనుగూర్చి శ్రీయుత సేక్ జమ్నాలాల్ బజాజ్ గారికి ప్రకటనను గావించియున్నారు. ఆ ప్రకటనలో కొన్ని భాగము లీక్రింద నొసంగ బడియున్నవి:—స్వదేశసంస్థాన ప్రజాసమావేశముయొక్క కార్య నిర్వాహక సంఘమువారిచే నియమింపబడిన పాటియాలా విచారణసంఘమువారిని వేదికలో ముఖ్యునిగా భాగములను తిలకించి యున్నాడను. కొన్ని నెలల క్రితము పాటియాలా సంస్థాన ప్రజలు రాజప్రతినిధికి పంపుకొనియుండిన మహాజను చదువులచే నాకు కలిగినయభిప్రాయములు నేడీనివేదిక చదువుటవలన మరింత బలపడినవి. చాలాకాలమునుండియు ప్రజాసేవకు వినుతికొనియున్న వారే నిందారోపణను గావించుచున్నందువలనను, అయ్యది సాత్వమునైననే యాధారపడి యున్నందువలనను, నేరారోపణవిషయములు ప్రజలచే నమ్మబడుట తక్కుము. విచారణ సంఘసభ్యులలో కొందరియెడనాకు మిక్కిలిగొరవముకలదు. సంఘమువారు నేకరించినసాత్వములో కొన్నిభాగములు సత్యతరములని నిరూపించుటకు వీలులేదనే తోచుచున్నది.

మహారాజావారి కర్తవ్యము

నివృత్తపాతబుద్ధిని గలవారనూ, సాత్వమునందలిసత్యసత్యముల నెరింగియెనిర్ణయమునకు రాగలిగినవారనూనగు విచారణ సంఘ సభ్యుల నేరారోపణకు మహారాజావారు జవాబుసంగుట న్యాయము. కాని, మహారాజావారు తమ ధర్మమును నెరవేర్చుక పోయినా, నాకున్న యభిప్రాయములతో ప్రభుత్వమువారిని జోక్యము కలుగజేసి కొనవలయునని నేను కోరజాలను.

రాజమార్గము

తమ ప్రకటనలో తుదిపలుకుగా వారిటుల నుడివియున్నారు:—“స్వదేశ సంస్థానములలో అక్రమ వ్యాపారము జరుగకుండునట్లు జేయుటకు రాజమార్గము యాసంస్థాన ప్రజలు స్వకక్షిపైనే నాధారపడుచు క్రింది పంపించుటయే యని నాయభిప్రాయము”.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు విచారణ సంఘమును నియమించెదరా?

పాటియాలా సంస్థానాధిపతివై గావించబడిన నిందారోపణలను గూర్చి దర్భాపు గావించుటకై ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి విచారణ సంఘమును నియమింపదలచి యున్నారని తమకు తెలిసెననియు అటుల జరుగుచో స్వదేశ సంస్థానముల తోడనూ, సంస్థానములతోడనూ నెట్టి సంబంధమును లేని వారిచే తత్సంఘ సభ్యులుగా నియమింపవలయునని నూచింప కోరెదమనియు రాజప్రతినిధిగారికి సంస్థాన ప్రజాసమావేశ కార్యదర్శులు తంతి పంపి యున్నారు. ఆసంఘమునకు శ్రీయుతులు జిమ్నా, మల్లా, సర్ జె. హెచ్. కాంగ్రా బాలా బాయి దేశాయి (అందరూ బొంబాయి న్యాయవాదులే) గార్లను సభ్యులనుగా నియమింప వలయుననియు, నవనగర్ మహారాజావారి న్యాయవాది యనియే నుడువదగిన సర్ చిమల్లాల్ నెతల్వాడ్ గారి నాసంఘములో నియమింప దగినదనియు వారు రాజప్రతినిధి గారిని కోరియున్నారు. (ప్రీ. ప్రె.)

His Exalted Highness The Nizams' Guaranteed
State Railways Co Ltd.,
(Incorporated in England).

NOTICE

The public are hereby informed that H. E. H. the Nizam's Government has been pleased to accept either H. S. or Bts. currency for payment of fares and freight at stations on Karepalli-Bhadrachallam Road section during the ensuing Bhadrachallam Fair from 28th March 1930, to 15th April 1930, both days inclusive.

Chief Trans: Supdt's Office, (By Order)
Secunderabad-Deccan,
Dated 11th March 1930. H. E. WILLIAMS,
Chief Transportation Supdt.

సా|| 6-30 X|| బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో సా|| 9-30 X||

18, 19-3-30 తేదులందు

ఈ ఫిల్ము న్యాయార్థులపాదులు } బెజవాడ పాదులును త దేశ }
త దేశదీక్షగా 2 సంవత్సరములు } దీక్షగా 3 దినములు చూడ }
మాది ఆనందించిరి. } లేరా?

15 లక్షల డాలర్లు వెచ్చించి 3 నెలలు పరీక్షించుచేసి సిద్ధపరచిన ఫిల్ము

బా పా లా ల్ వారి

యొక్క వజ్రములు, నవరంబంగారము, వెండి వస్తువులు!

215, చైనాబారు, మద్రాసు.

నూ త న

4

సి లిం డ రు

డా డ్లి ట్ర క్కు

ఇచ్చట గలదు.

హిందూదేశము దీనికొరకై వేచియున్నది.

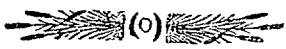
అడిసన్ అండు కో., లిమిటెడ్,

మద్రాసు.

బెంగళూరు, కల్లికోట, కొట్టయం, తిరుచినాపల్లి, మధుర.

నల్లజెండాలు కేసు

బందరు నల్లజెండాలు కేసులో విధింపబడిన శిక్షల గాంచిన, యిట్టి కేసులలో డిఫెన్సు బెట్టుకొని వాదించి ప్రయోజనముండదని తేటతెల్లమగుచు న్నది. వల్లూరు రామారావు, కొడాలి ఆంజనేయుల గార్లకు చెరి నాల్గు మాసముల కఠిన శిక్షయు, గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారికి రెండు మాసముల కఠిన శిక్షయు, మిగిలిన ఏడుగురికి ఆరువారముల కఠిన శిక్షయు విధింపబడెను. పైగ, శిక్షానంతరము సంవత్సరపు జామీను కోరబడెను. 11 వ నిందితుడు మాత్రము ఊమాపణ నిచ్చుటవలన వదలివేయబడెను. నిందితులు త్యాగ ధర్మమును ప్రశంసార్హముగ నిర్వహించిరి. పౌరుల పక్షమున గవర్నరుగారికి సన్మానపత్రము నిచ్చుట పాడిగాదని, తమ యసమృత్తిని ప్రదర్శించిరి. ఇది పౌరుల కనీసపుహక్కు. పాలకులకు స్వాగత సన్మానముల నొసగుటకు పౌరులకు హక్కున్నచో, అందు కంగీకరింపనివారు తమ అసమృత్తినిజూపుట కేల హక్కులేదో తెలియదు. తీర్పు ఫలితము జూచిన, పౌరుల జన్మస్వాతంత్ర్యము తెలుల నిరోధింపబడెనో విదితమగును. ఇట్టి బహిష్కార ప్రదర్శనము లిది వరకు వెక్కుతావుల జరిగియుండెను. సైన్యముకమిషను రాక సమయమున, గుంటూరులో నేమి, చెన్నపురిలో నేమి, తదితర ప్రదేశములందేమి, బహిష్కార ప్రదర్శనములును, ఊరేగింపులును జరిగియుండెను. ఇటుల జరుగుట నేరమని, ఎంచబడియుండలేదు. అట్టి ప్రదర్శనమే బందరులో జరిగినపుడు, దీనిని నేరమని వల ఎంచిరో తెలియకున్నది. గవర్నరుగారిని వ్యక్తిపరముగ అవమానించుటకు నిందితులు బూనుకొనలేదు. పరిపాలనా విధానము పట్ల అసమృత్తి జూపుటకును, పురములో నేర్పరుపబడిన స్వాగతము కొలదిమందికి మాత్రమే సంబంధించినదియు, పౌరుల కందరకును యిది సంబంధించినదిగాదనియు, తెలుపుటకును, వీరు నల్లజెండాలు ప్రదర్శనము గావించిరి. వీరు దౌర్జన్యమున కెంతమాత్రము బూనుకొని యుండలేదు. దౌర్జన్య రహితమగు నిట్టి ప్రదర్శనమునకై దేశసేవకులను దండించుట, ప్రస్తుతపాలన స్వభావమును తేటపరచుచున్నది. లా ఆర్డరు లనునవి స్వాతంత్ర్యభంగమున కేటుల వినియోగ మగుచున్నవో యూహింపవచ్చును. ఊరేగింపులను నిషేధించుటకు పోలీసువారి కెట్టి హక్కు గనుపింపదు. ఇంతియగాక, ఈ విషయమై క్రమమగు నోటీసు నిందితులకు గాని, ప్రజలకుగాని చేరియుండలేదు. ఊరేగింపును విడనాడ వలయునను ఉత్తరువు లేకుండెను. ఇట్టి ఉత్తరువు లేనపుడు, దీని నతిక్రమించి నందుకు నిర్బంధించుట అసంగతముగ దోషకమానదు. చరకా

కార్యాలయమునకు వచ్చిన పిమ్మట, బహిష్కార వాదాలు ఊరేగింపు ఏర్పాటును మానుకొని, ఎవరంతట వారు వెలుపలకు వచ్చిరి. ఇట్టి స్థితిలో అరెస్టుల కెట్టి కారణము గనుపించదు. ఊరేగింపును విడనాడ వలయునను ఉత్తరువులేదని, పబ్లికు ప్రాసిక్యూటరు గారును అంగీకరించిరి. అయినను అట్టి ఉత్తరువుతో బనిలేదని వాదించిరి. ఈ సందర్భముల నన్నిటిని జూచిన, నిందితుల నిర్బంధముల కెట్టి యాధారము లేదని గ్రహింపవలెను. వీరు తమ జన్మస్వాతంత్ర్యములను కాపాడుకొనినందులకు, శిక్షలకు పాలయిరి. ఇట్టి నిర్బంధములు లా-ఆర్డరుల యెడ ఎట్టి గౌరవము గలిగించుటకుమారుగ, వీని పట్ల నిరసన భావమును గలిగించును. రాజకీయాందోళనము ఏ తీరున నయినను నిరోధింపబడుననియు, సక్రమాందోళనకు తావులేదనియు, వెల్లడియగుచున్నది. స్వరాజ్య సిద్ధివలననే, యిట్టి సంకటములు తొలగునను భావము బలపడగలదు. మహాత్ముడు ప్రారంభించిన సత్యాగ్రహమునందు పాల్గొనుట కిట్టి నిర్బంధములు ప్రజలకు ప్రోత్సాహమొసగుట సహజము. ఈ దృష్టితో జూచిన, అధికారులు కాంగ్రెసు ఉద్యమమునకు సహాయముగ తోడ్పడుచున్నారని తలంపవచ్చును. నిర్బంధములు ప్రజలలో భీతిగలిగించుటకు మారుగ, స్వధర్మమును నిర్వహించుటకే వారిని పురికొల్పుననుట అనుభవైకవేద్యము. బందరునందును, కృష్ణా మండలమునందును, కాంగ్రెసు యుద్యమమును దీక్షతో నిర్వహించి, దేశస్వాతంత్ర్యము బడయుట కిట్టి నిర్బంధములు ప్రజలను ప్రోద్బలపరచుచో, అధికారులు వీరి కుపకారమొనరించి రనుటకు నందియములేదు. పౌరుల జన్మస్వాతంత్ర్యములను కాపాడుటకును, ప్రజాభిప్రాయమును వెల్లడిజేయుటకును పాటుబడి శిక్షలకు పాత్రులయిన నిందితుల నభినందించెదము. వీరిపట్ల కృతజ్ఞత కనుబటచుటకు మార్గము, కాంగ్రెసు యుద్యమమును జయప్రదముగ నిర్వహించుట దప్పవేరుగాదు. తలవని తలంపుగ కాంగ్రెసు యుద్యమ వ్యాప్తి కిట్టి ప్రోద్బలమొసగిన అధికారులు గూడ అభినందన పాత్రులే యగుచున్నారు. నిర్బంధితులగు దేశసేవకులు త్వరలో కారాగృహ విముక్తులై నిండు ఆరోగ్యముతో బయల్పడలి, స్వరాజ్యసిద్ధికై యావచ్చుకొని వినియోగించునటుల, పరాత్పరు డను గ్రహించు గాక!

మహాత్ముని స్వరాజ్యయాత్ర

గాంధీమహాత్ముని స్వరాజ్యయాత్ర దిగ్విజయముగ కొనసాగుచున్నది. వీరు ఎక్కడకు వెడలిన నక్కడ, వాలంటీరుల సంఖ్య పెరుగుచున్నది. కానుక లర్పింపబడుచున్నవి. అన్నిటి కన్నను ముఖ్యమయిన విషయము, గ్రామోద్యోగులు ఎట్టి ప్రోద్బలము లేకనే తమ పనులకు రాజీనామా నిచ్చి, స్వరాజ్య సంపాదనోత్సాహమును గనుపఱచుచు, మహాత్ముని మనమును సంతసమున నింపుచున్నారు. మహాత్ముని విశ్వాస మిందువలన ప్రబలమగుచున్నది. నేడు మహాత్ముని మానవ్రత దినము. ఈ రోజున వాలంటీరులకు గూడ యాత్రావిరామ దినమే. ఆనందగ్రామమునందు వీ రెల్లరును ఈ రోజున నివసించి, రేపటిదినము మరల పయన మయ్యెదరు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సభకు మహాత్ముని హజరు కాదని నిశ్చయమయినది. స్వరాజ్యలక్ష్య పూర్వము వెనుకకు మరల జాలడు. మహాత్ముడు గ్రామములో ఈ సభను నిర్వహింపవలెనని నూచనను, అతడంగీకరింపలేదు. సభ ముగిసిన పిమ్మట, నారిమెను గారి వలె తదితర నాయకులు గూడ మహాత్ముని యొద్దకు వెడలి సంప్రతింపవచ్చును. మహాత్ముని కను నిర్బంధించ కున్నను, సత్యాగ్రహమునకు నిరోధములు చాల గల్గింపబడునని చెలియుచున్నది. సాల్వ శాఖోద్యోగులకుండు అధికారములు, పోలీసు ఉద్యోగులకు గూడ ప్రసాదింప బడినటుల, ప్రభుత్వ ప్రకటనము చెలువుచున్నది. పోలీసు కాన్స్టేబిలులు పైహోదా గలవారెల్లరకును ఇట్టి అధికారము లుండును. దీనిని బట్టి ఉప్పు సత్యాగ్రహమునకు సాల్వ ఉద్యోగులే గళ, పోలీసు ఉద్యోగులుగూడ నిర్బంధవర్తల నవలంబించెదరని, విదితమగుచున్నది. కాని యిట్టి నిరోధములు మహాత్ముని యుద్యమమును చిరకాలము నిరోధింపజాలవు. సత్యాగ్రహవలంబుల ఉత్సాహమును చల్లార్చజాలవు. అడ్వాన్సు పత్రికకు చెలిసిన సమాచారము ప్రకారము, పతాను సైనికులు మహాత్ముని సముద్రతీరము చేరకుండు అడ్డగించెదరని తెలియుచున్నది. బర్మోలి సత్యాగ్రహ సందర్భమున పతాను సైనికులు ఉపయోగింపబడిరి. ఇట్టి ప్రతిక్రియలు దేశమందంతటను సత్యాగ్రహోద్యమమును వ్యాపింపజేయుటకే తోడ్పడగలవు. మహాత్ముని కెట్టి యపాయము గలిగినను, భారతీయమే గాక, నాగరిక ప్రపంచ మంతయు, నిరసింపకమానదు. మహాత్ముని నిర్బంధము వలనగాని, వారి మరణము వలనగాని, ఈ యుద్యమ మంతరించునని తలచుట కన్న ప్రమాదము వేరుండదు. అహింసాబద్ధ మగు నుద్యమము త్యాగ ధర్మాధి క్యము వలన ప్రవృద్ధి గాంచుచుండును. మహాత్ముని నికార్య రంగమునుండి తొలగింపగనే, వివిధరాష్ట్రములలోను సత్యాగ్రహము ప్రారంభము గాగలదు. అన్ని రాష్ట్రములలోను అధికోత్సాహము ప్రబల్లుచున్నది. సుప్రసిద్ధులగు ఆచార్య పి. సి. రే గారు గూడ సత్యాగ్రహమునందు పాల్గొనదలచినటుల, తెలియుచున్నది. యవకులు వృద్ధులను భేదములేక ఎల్లరలోను ఉత్సాహము పెరుగుచున్నది. ఆసేతు హిమాచలపర్వతము, యంతటి త్యాగోత్సాహ మిదివర కెన్నడును వ్యాపించియుండలేదు. మహాత్ముడు చెలిపినటుల సత్యాగ్రహము దానినుపరహా గించువారిని దహించినను, ఇతరులను చల్లబరచును. మహాత్ముని యుద్యమము ప్రేమను సఖ్యమును పెంపుజేసి, వైషమ్య బీజముల సంతరింపజేయును. ఇట్టి సమయమున, మహాత్ముని మహాసంకల్పమును గుర్తించి, బ్రిటీషువారు వారితో సమాధానపడుట లాభకరము. అంతియగాని, నిర్బంధముల సభిక్తముగ ప్రయోగించినకొలదియు, సత్యాగ్రహము బలపడుట దప్ప వేరు ప్రయోజనము గలుగదు. ఈసంగతిని డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక గుర్తించి, లేబరు ప్రభుత్వమువారికి సలహా నొసగియుండెను. ఈ పత్రిక సలహా నంగీకరించుచో, ఉభయ దేశములకును షేమ మే గలుగును. ఎటులయినను, హిందూ దేశమునకు స్వాతంత్ర్యసిద్ధి కలుగక తప్పదు. మహాత్ముడు స్వరాజ్య యాత్రను త్వరలో ముగించి, స్వాతంత్ర్య ఫల సహితముగ నిల్లుజేరుగాక యని, భారతీయులు పరమేశ్వరుని వేడకమానరు.

మహాత్ముడు : షోకతాలీగారు

హాలానా షోకతాలీగారి టీ వ ల గావించిన ఆరోహణలకు, మహాత్ముడు చక్కని ప్రత్యుత్తర మొసగెను. మహాత్ముని యుద్ధమును హిందూ రాజ్యమును ఘోషించుటకును, మహాత్ముడియుల డేమమును భంగపరచుటకును ప్రారంభింపబడె నను ఆరోహణ, నిరాధారమని, మహాత్ము నెరిగినవారెవ నయినను గుర్తింపక మానరు. అబ్బాసు త్యాబ్జీ, డాక్టరు కిష్టూ మున్నగు మహాత్ముడియ ప్రముఖు లీ యుద్ధములలో పాల్గొనుటయే, యిట్టి అపనిదను పారద్రోలుటకు చాలియుండును. పూర్ణ స్వరాజ్యము లభించువరకు, ఉద్యోగముల సంగతినే తలపెట్ట కుండుటకు, లాహోరు కాంగ్రెసు సభవారంగీకరించినపుడు, మహాత్మునికి నీచోద్యోగముల నారోపించుట, ఎంత యక్రమమో యూహింపవచ్చును. ఉప్పు పన్నును తొలగించు ప్రయత్నములో హిందూ మహాత్ముడియ భేదములకు తావుండజాలదు. త్యాగమార్గమునందు, ఒకరినొకరు అవమానపరచు తలంపుండజాలదు. కాండుటేబిలు సమావేశమునందు సాంఘిక విభేదములు బైకి రావచ్చును. కాని, అట్టి సమావేశము నిపుడు కాంగ్రెసు బహిష్కరించుటచే, వీనికి ఎట్టి తావుండజాలదు. ప్రజాశక్తి ప్రవర్ధనమే మహాత్ముని యుద్దేశ్యము. దీనికి మతభేదములతోగాని, సాంఘిక భేదములతో గాని నిమిత్తమే లేదు. దేశభక్తి యందిట్టి భేదములన్నియు లీనము గావలయును. ఎవరికయినను స్వార్థభావములను ఆరోపింప వీలగునేమోగాని, గాంధీమహాత్మున కిట్టి భావములను షోకతాలీగారు రారోపించుటకన్నను, అక్రమము వేరుండదు. షోకతాలీగారి విమర్శనమును, మహాత్ముడియులు పలుపురిదివరకే నిరసించిరి. వీరి ఆరోహణను నమ్మువారుండరని తలచెదము. మహాత్మునియుద్ధమునునందు జేరుట, అన్ని సంఘములవారికిని శ్రేయస్కరమగును. షోకతాలీగారి కెంత కోపముగలిగినను, తమకెట్టి కోపము గలుగదనియు, షోకతాలీగారు రయినను శాంతివహించి నెమ్మదిగా నాలోచించుచో, తమపై పూర్వపు ప్రేమభావమునే జూపెదరనియు, మహాత్ముడు విశ్వసించుచున్నాడు. మహాత్ముని విశ్వాసము సఫలమగు గాక యని, జాతీయసఖ్యము గోరువారెల్లరును వాంఛింపకమానరు.

నౌకా సమావేశము

శ్రాచి ప్రధానమంత్రియగు టార్ డ్యూగారు లండనుకు విచ్చేసి, నౌకా సమన్వయ విషయమై బ్రిటీషు మంత్రిలతో సంప్రతించినట్లు, నేటివార్తలు చెలుపుచున్నవి. ఫలిత మేమగునో జెప్ప వీలులేదు. ఈలోపల జపాను అమెరికాదేశముల ప్రతినిధుల మధ్య ఒడంబడిక కుదిరినట్లు ప్రకటింపబడినది. దీనిని నౌకా సమావేశమువారంగీకరించినగాని ప్రయోజనముండదు. జపాను ఎనిమిది అంగుళముల నెడల్పు ఫిరంగులు గల యుద్ధనౌకలను తగ్గించుకొనుట కంగీకరించెనట. దీనికి బదులుగ జపానుకు ఎక్కువ జలాంతర్గాములను, డిస్ట్రాయిరులను ఇచ్చుటకు, అమెరికా సమ్మతించెనట. జలాంతర్గాముల సనలే రద్దుజేయవలయునని యొకవంక గోరుచు, వేరొకవంక వీని సంఖ్యను పెంచుటకు జపానుకు

అవకాశమొసగుట, ఎంత వింతయో చెలుపనక్కరలేదు. అమెరికా నౌకల బలములో నూటికి డెబ్బది వంతున జపానుకు లభించునని చెలియుచున్నది. ప్రాన్సుతో సమానసంఖ్యను ఇటలీ గోరుచున్నది. ఇంగ్లండుతో సమాన సంఖ్యను అమెరికా గోరుచున్నది. అంతియగాని, అన్నిజాతులకును ఉండదగిన కనీసపు సంఖ్యను నిర్ణయించి, అంతవరకు నౌకల సంఖ్యను తగ్గింపవలయునను నియమమేర్పడకపోవుటచే, ఏదేశమునందును ఎంచదగిన తగ్గుదల యుండజాలదు. ఇకమీద కొలది తగ్గుదల ఏర్పడినను, మరల పోటీ బెరుగుట సహజము. యుద్ధబహిష్కారముతప్పక జరుగుననువిశ్వాసము, నౌకాసమావేశమునందు పాల్గొనుచున్న ఏజాతివారిని ఆవహించినట్లుల గన్పట్టదు. పరస్పరభీతియు, అవిశ్వాసమును ప్రధానస్థానము నాక్రమించుచున్నవి.

డిరివెరాగారి మరణము

స్పెయినులో కొలది కాలము క్రిందటివరకు ప్రధానమంత్రిగ నున్న డిరివెరాగారు నిన్నటిదినము చనిపోయినట్లు, విదేశవార్తలు చెలుపుచున్నవి. డిరివెరాగారు స్పెయినులో పార్లమెంటరీ పరిపాలనము సంతరింపజేసి, పూర్ణ నిరంకుశ పరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టిరి. ప్రజాసంస్థల నన్నిటిని ధ్వంసమొనర్చిరి. స్పెయినులో వీరును, ఇటలీలో ముసులొనీగారును, సంపూర్ణ నిరంకుశ పరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టి, ప్రజాపరిపాలనమును అడుగంటజేసిరి. యూరపు ఖండమునకు ప్రజాపరిపాలనము కాణాదియనియు, తూర్పు దేశములకు నిరంకుశాధికారమే తగియుండుననియు, అక్కడి ప్రజలు స్వపరిపాలనమున కర్హులు గారనియు, చాటుచుండెడివారి నడుపులను వీరు రుపురును కల్లయని తేల్చిరి. ముసులొనీగారి కుండు సామర్థ్యము గాని, దూరదృష్టి గాని, డిరివెరాగారికి లేకుండెను. వీరు తమ నిరంకుశ పరిపాలనమువలన, పెక్కుమందికి విరోధులయిరి. వీరి సభికార భ్రష్టుల గావించుటకు ప్రయత్నములు బలమయ్యెను. నిజస్థితిని గుర్తించి, డిరివెరాగారు తామిక ప్రధానమంత్రిగ నుండుటకు సాధ్యపడదని గ్రహించి, తమ పదవికి రాజీనామా నిచ్చిరి. వీరి స్థానమున మరల నౌకపైనికోద్యోగి ప్రధానమంత్రి యయ్యెను. డిరివెరాగారి పుడు మరణించుటవలన, యిప్పటికన్న హీనస్థానము నాక్రమింపకుండ తప్పించుకొనిరని జెప్పవచ్చును. వీరి మరణమునకు చింతించుప్రజలుండరనితలంపవచ్చును.

లాంకుమైరు : మణ్సుఖం చెట్టిగారి సవరణ

మణ్సుఖం చెట్టిగారు, ఇంగ్లీషులో ప్రిఫరెన్సు నామోదించెడి సవరణను భారత శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టుచున్నను, లాంకుమైరు వర్తకుల కింకను తృప్తిగలుగలేదు. బ్రిటీషు వస్త్రములపై పూర్ణాభిమానము చూపబడలేదని, వీరు గుండుచున్నారు. అయినను, దీని నెదుర్చుటకు వీరు పూనుకొనరు. రాదగినంతలా భమును వీరు రాబట్టుటతో తృప్తి చెందెదరు. ఇంతకన్నను ఎక్కువ తీవ్రచర్య నవలంబించుట పాడిగాదనియు, తమ అసమ్మతివలన ప్రయోజనముండదనియు, మాంచెస్టరు వాణిజ్య సంఘమువారు గుర్తించిరి. ఇంగ్లీషులో ప్రిఫరెన్సు సూత్ర మొకసారి ప్రవేశ

పెట్టబడుచో, దీని నికమీద వ్యాపింపజేయ వచ్చునని, ఈ సంఘమువారు భావించియుందురు. ఇంతవరకు బ్రిటీషు ఉక్కు పైనను, బ్రిటీషువస్త్రముల పైనను అభిమానము చూపబడెను. త్వరలో నితర బ్రిటీషు వస్తువు లన్నిటిపై గూడ అభిమానము జూపుట కవకాశము గైకొనబడక మానదు.

కలకత్తా హారతాళము

నేక గుర్తగారి నిర్బంధము పట్ల అసమ్మతి జూపుటకై మొన్నటిదినము పూర్ణ హారతాళము జరిగెను. వ్యాపారమంతయుకట్టివేయ బడెను. పాఠశాలలు, మార్కెట్టులు మూసివేయబడెను. బండ్లు నడుచుట ముంసెను. కలకత్తా పురపాలక సంఘాధ్యక్షుని నిర్బంధము పట్ల పాప లీ రీతిని అసమ్మతిని చెలిపియుండుట వింతగాదు. కలకత్తా మేయరుగారు నిర్బంధింప బడినను, వారి పట్ల గల గౌరవ మతిశయించినది. వారు చెలిపిన సందేశమును నిర్వర్తించుటకు, వంగదేశీయులు సంసిద్ధులు గాకమానరు.

పాటియాలాసంస్థాన ప్రజలు

ఇండియా ప్రభుత్వరాజ్యాంగకార్యదర్శిని సందర్శించుట

పోలీసు వారి యుత్తరువు

ధిల్లీ, మార్చి 16:—పాటియాలా సంస్థానము నుండి నూరుమంది సిక్కులను గల జాతాయుకటి ధిల్లీలో ప్రవేశింప గనేలై నెమ్మ తేకుండ ఊరగగూడ దని యుత్తరువు జారీ చేయబడెను.

జాతానాయకులు ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యదర్శియగు సర్ వాల్సున గారిని సందర్శింపగా, పాటియాలా మహారాజుగారికి వ్యతిరేక్తముగా వారు చెప్పకో గోరిన సంగతులను లిఖితమాలకముగా నొకపట్టిక క్రింద తమకు చెలుపవలయునని యాయధికారి నుడివెను.

నెలరోజులగడుపు

ఒకనెల రోజులలోగా ప్రస్తుత స్థితిగతులను చక్కబరచుట కెట్టిప్రయత్నమును జరుగనిచో మూడునెల సిక్కులు ధిల్లీకి వచ్చి, రాజప్రతినిధిగృహముంగిట తమ యసమ్మతిని ప్రకటింపగలరని జాతానాయకు వాల్సునగారికి చెలియున్నారని చెలియుచున్నది. (ఫ్రీ ప్రె.)

ఇప్పట్లో రాజప్రతినిధిని సందర్శింపరు

రాజప్రతినిధిగారిని సందర్శించుటకై యిప్పట్లో ప్రయత్నింప రాదనియే సిక్కు-జాతానాయకు తీర్మానించియున్నారని తెలియుచున్నది.

తేపటిదినమున 500 సిక్కులను గల రెండువజాతా యొకటి ధిల్లీ చేరగలదు. (ఆ. ప్రె.)

నేనుగు ప్రగారు రంగూను చేరుట

బర్మనులు భారతీయులు స్వాగత మొసగుట

రంగూను, మార్చి 17:—జి. ఎం. నేనుగు ప్రగారు పోలీసుకాపలాలోగూడ నేడు "నిర్గానా" స్త్రీమరువై బ్రాకింగు స్ట్రీటు జైల్లోవద్ద దిగిరి. కొన్ని సంవత్సరముల భారతీయులు అవటచేరి సంవేహితరం అని కేకలువేయుచు వారిని సన్మానించిరి. బర్మనులు చాలమంది స్త్రీలు పురుషులు ఖడ్గధురుస్తులను ధరింపజూతురుబసులకు జాతీయపతాకలను తగిలించి చూడవచ్చి కొంతసేపుండి, నేనుగు ప్రగారు మోటారులో రంగూను సెంట్రల్ జైలునుకు పోయినట్లు వెడలిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

అఖిలభారత ఆయుర్వేదపరిషత్తులు

అఖిలభారత ఆయుర్వేద పీఠమువారి పరిషత్తులు ఈనెల 24 వ తేదీ సోమవారమునుండి జరుగును. రాజమహేంద్రవరము కేంద్రమునకు వచ్చు పరిష్కారాలు సుక్రవారమునాటికి అచ్చటికి వచ్చి జగ్గరాజువారికొట్టవద్ద రామానుజమూలములో కేంద్రవ్యవస్థాపకునితో గలిసికొని పరిష్కారమును తెలిసికొనవలసి యుండును.

కేంద్రవ్యవస్థాపకుడు ప్రతివాదిభయంకరం శ్రీనివాసాచార్యులు.

గాంధీమహాత్ముని స్వరాజ్యసత్యాగ్రహము

సాల్పు ఉద్యోగుల అధికారము పోలీసు ఉద్యోగులకిచ్చుట

సముద్ర తీరమున పరాన్న సోల్జరులను 7 వరుసలుగా కాపువెట్టుట

15-వ తేదీ ఉదయమున దళను 15-వ తేదీ సాయంకాలము నడయాడు 16-వ తేదీ ఉదయమున బారయావి, 16-వ తేదీ సాయంకాలమున ఆనందగ్రామమును మహాత్ముడు మొదలగువారు చేరిరి. 17 వ తేదీ మానవ్రతముగాన వారు నేడు ఆనందులోనే యుండి రేపు 18 వ తేదీఉదయమున నాపాగ్రామ మునకు బయలుదేరెదరు.

దళను గ్రామమున స్వాగతము

15 వ తేదీ ఉదయమున 6 గంటలకు మతానుండి బయలుదేరి 10 మైళ్ళునడచి 9కి గంటలకు దళనుచేరుట

అహమదాబాదునుండి ఈ సత్యాగ్రహదళము బయలుదేరిన పిమ్మట ఏకదిన 10 మైళ్ల దూరము వారిదివర కే రోజు ననుగూడ నడువలేదు. దారిలోనున్న ప్రతి గ్రామమునకును ప్రజలు చేరియుండిరిగాని మహాత్ముడు జైలునుగూడ నాగకుండనే దళనువచ్చెను. ఈ సారి దూరమధికమగుటచే అవసరము కలిగినవో మహాత్ముడుకూర్చుండుటకొక ఎద్దుబండినిగూడ వెంట గొనివచ్చిరిగాని మహాత్ముడు దానిలో నెక్కనేలేదు. మహాత్ముడు కొంచెము బడిలనట్లునడచెను. దళనుకు చుట్టుపట్లనున్న పెక్కు గ్రామములనుండి ప్రజలు వేలకొలదిగా దళనువచ్చి మహాత్మునిరాకకొరకు నిరీక్షించుచుండిరిగాన మహాత్ముడు రాగానే వారు ఘనమగ్నస్వాగత మొసరిరి.

వృత్తికా విలేఖరులను గ్రామవాసులు పరిహసించుట కొందరు పత్రికా విలేఖరులు మతానుండి విక్రియి అలస్యముగా మోటారులో బయలుదేరినందున వారి మోటారుకారు మహాత్ముని దళమును తారస్థిలుట తలపించెను. “60 ఏండ్ల వయసుగల మహాత్ముడు ప్రారంభమునండియును నడచియేవచ్చుచుండగా పత్రికావిలేఖరులు యీ 8-10 మైళ్ల దూరమైనను నడువలేక పోవునంతటి ముక్కుకూడా? అని నిక్క-పట్టులగు లావదులునిరొక్కమోటుముగా వారిని పరిహసించిరి. “మహాత్ముని కలనటకలిగినా” అనిగ్రామములకుగ పదిమైళ్లు నడుచుట మహాత్ముని కేమంత అలవిగాని పనిగాదు. ఇది సాధ్యమే” అని మహాత్ముని కార్యదర్శి గ్రామముల ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పెను. దళనులో నొక దళనుకాలలో బసయియ్యబడెను.

అచటి గ్రామాధికారులను మటాదారులను మహాత్ముని పందర్శించి తాము రాజీనామాల నిచ్చితిమని తెలిపిరి.

సత్యాగ్రహ విధానమునుగూర్చి మహాత్మునితో వాలో చించుటకు బొంబాయినుండి కే. ఎఫ్. నారాయణగారు దళనువచ్చిరి.

బహిరంగసభ

దళను విక్రియి చిన్న గ్రామముగుటచే జనసంఖ్య 2000 మంది మాత్రమేయైనను 15 వ తేదీ మధ్యాహ్న 3 కి గంటల కంటే జరిగిన సభకు చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి పెక్కువేలమంది వచ్చిరి. సభ ప్రారంభము కాగానే అగ్రామమునుగూర్చిన వివరము లన్నియును మహాత్మునకు విన్నవింపబడెను. ఒక పట్టువత్తు చ్చాయన సభ యేర్పరచబడెను. దళనులో ఒక ముఖ్యము 5 గురు మటాదారులు రాజీనామాల నిచ్చిరిని మహాత్ముదాసభలో తెలిపెను. ఇది ధర్మయుద్ధమున సహింసాసరము. ఈసత్యాగ్రహనేనలో చేరగోరు వైదికులు కఠిన నియమముల ననుష్ఠింపవలెను. గ్రామోద్యోగులందరూ రాజీనామాల నిచ్చి నిర్మాణ విధానమును కొనసాగింపవలెను. అటుల రాజీనామాలనిచ్చి వలంటిరులుగా చేరినవారిని నేను ప్రశంసించుచున్నాను. వలంటిరులుగా చేరుటకు యువకులు మాత్రమే అర్హులను నియమ మేమియును లేదు. ఎల్లవారును అర్హులే. మీరు కేరెలపెంచుచున్నార. ఆవులను పెంచుట మనకు ముఖ్యతమును. మీరందరూ ఖద్దరు కట్టవలెను. మహాత్ముదీయులతో మైత్రిని కలిగియుండవలెను. ఈ గ్రామాధికారి రాజీనామానిచ్చెను. ఇతనిపేరుండికి 70 ఏండ్లువయసుగలదు. అతడు వలంటిరుగా చేరగోరెను. 15 ఏండ్లు బాటివారందరూ స్త్రీలును పురుషులనుగూడ చేరవచ్చును. ఇచట చాలమంది ధర్మార్థుల నిచ్చిరిగాని చాల వృద్ధులగువారిని విక్రియి చిన్న వయసువారిని నావెంట నడిపించి తీసుకొనివెళ్లుట

నాకీష్టుములేదు. నేను దండి గ్రామమునందు సత్యాగ్రహ మొనరించుట కవటి వెళ్లుచున్నాను. అవసరమైనవో మిమ్ముల నపుడు పిలిపించెదను. ఈ గ్రామమునందు ఆవులు మూడుమాత్రమే యున్నది. మీరు గోవులను అధికముగా పెంచి గోరక్షణ మొనరింప వలెను. మద్యపానమును వదిలివేయవలెను.” అని మహాత్ముడు నడిచెను. సభలో గ్రామములు 101 రూపాయలు సమర్పించిరి. సభ ముగిసిన వెంటనే మహాత్ముడు నడయాడుకు బయలుదేరెను. (శ్రీ పే.)

గ్రామోద్యోగుల రాజీనామాలు

ఇప్పటివరకు ఆర్ధరు పట్టెను 15 మంది మటాదారులును ముగ్గురు రవానియాలను రాజీనామాల నిచ్చిరి

“వల్లభాయీగారిని ఆరెస్తుచేసినందులకే వీరందరూ రాజీనామాల నిచ్చిరి. ప్రధాన గ్రామాధికారి యిచట ముఖ్యముని యనియును పోలీసు పట్టు అనియును పిలువబడును. ఈయన ద్యోగము వంక పారంపర్యముగా వచ్చుచుండును. ఇతడును గ్రామ కరణమును కలసి సిక్కును వసూలుచేసెదరు. క్రిమినలు కేసులలో ప్రతి విషయమును పోలీసువారికి వెంటనే తెలియ చేయవలసిన ప్రధమాధికారి యితడే. ఇతనికి గ్రామములో విక్రియి అధికమును పలుకుబడియుండును. పట్టు తరువాత యుద్యోగి మటాదారు. కొన్ని గ్రామములలో మటాదారుగా నుండిన వారికే పిమ్మట పట్టు ఉద్యోగముగూడ నియ్యబడుచుండును. వీరిగూడ గ్రామములో మంచి పలుకుబడియుండును. పట్టుయొద్దనుండు గ్రామ నాకరుల నిచ్చట రవానియాలందురు.

జగద్యోగ్యుడు మండుచుండెడి ఎండలో కాలినడకను నడచుట

మటారునుండి మహాత్ముడు దళానుకు బయలుదేరిన పిమ్మట మేము (పత్రికా విలేఖరులము) చాల అలస్యముగా మోటారుకారులో మటారునుండి బయలుదేరితిమి. అందువలన దారిలో దళమువారిని మేము కలుసుకొనుట తలపించినది. అపుడా దృశ్యముచూడ మావృద్ధయము ద్రవీభూతమయినది. గ్రామముల సమీపమున దారి ఇరుపార్శ్వములందును గ్రామములు వేలకొలదిగా చాలదూరమువరకును బాగులు దీరి మహాత్ముని దర్శించుటకు చాలకాలమునుండి వేచియుండిరి. గాంధీజీ చాల అలసిపట్టునడచెను. అతడు చిన్న పంచన కట్టుకొనెను. మరియొక తువాయిను తలపైని కప్పుకొనెను. కుడిచేతిలో కర్రను పట్టుకొని యెడమచేతిని 15 ఏండ్ల వయసుగల యొక వలంటిరు భుజముపైన వేసి మహాత్ముడు నడుచుచుండెను. జేబుగడియారము వాచి ఒక ప్రక్కను వ్రేలాడుచుండెను. మహాత్ముడు కాలనియమమును కఠినముగా ననుసరించునుగాన నతనికా చిన్నపుటి కాయంత్రము ప్రాణపదము. ప్రపంచమునందంతటనుగూడ నత్యధికముగా గౌరవింపబడుచున్న యామహానుభావుడటుల పాదచారియేవచ్చుచుండగా మేము మోటారుకారులో ఈయిగాకూర్చుండివచ్చుటనాకేచాల అవమానకరముగాకనబడెను. సూర్యభగవానుడుగూడవీ సత్యవ్రతుని పరిక్షించుచున్నాడా యనునటుల దినకరుని తీర్థకరణములు మహాత్ముని వదనమునకు నూటిగా తాకుచుండెను. భక్తిపాఠవత్సమున నా పూజ్యపాదుని సందర్శింపవచ్చిన వేలకొలది ప్రజల సందడివలన నడగొండలవలెనటులు కొనినపరాగవలలులు నలుప్రక్కలనావించిపోరి అడకుండ చేయుచుండెను. వింతవంత బాజాలనువాయియచు క్రొత్త క్రొత్త బూరాలును పూరించిరి. మహాత్మునివాగ్ధాటిని పరిక్షించుటకొరకు పెక్కు వేలమంది ప్రజలునలుప్రక్కల క్రమ్మకొనుచుండిరి.

గుజరాతులో మార్గములు భూమిసూరములుగానుండును. ఎండవేడిమి దుర్మగ్గుముగానుండును. గాననే ఒక మిత్రము మహాత్ముని యు పయోగ ము ర కొ క గు ప్ర మును పంపెనుగాని మహాత్ముడు బరేజానుండియే దానిని వెనుక

కు పంపివేసెను. మటారునుండి దళానుగూడ 3 కి గంటలసేపు మహాత్ముడిరీతిగా నడచివచ్చెను. మహాత్ముని వయసుబట్టిచూచినవో నది సామాన్యమైన పనికాదనియే చెప్పవలసి యుండును.

దళానుచేరిన పిమ్మట నేను ధర్మకాలకు వెళ్లితిని. మహాత్ముడు నేపీలేజుతో తొరము చేసికొనుచుండెను. ఇద్దరు శిష్యులు అతని పాదములకును కార్లకును తైలము వ్రాసిమర్దన చేయుచుండిరి. మహాత్మా యెండలో నడుచుటవలనచాల అలసట కలిగినవా? అని నేను కార్యదర్శి ప్యారిలాలగారినిడిగితిని. మోటారులో కొద్దిగా నొప్పి కలిగినది. కొంత అలసట గూడ కలిగినదిగాని త్వరలోనే స్వస్థత కలుగగలదు. ఇదిమహాత్ముని కలవిగాని పనికాదు. అని ప్యారిలాలగారు తెలిపిరి. అని హిందూ విలేఖరి 15 వ తేదీని నడియాడునుండి తంతివార్త నంపెను.

నడియాడులో ఘనమగు స్వాగతము

ప్రజలు కొన్నిమైళ్ల దూరమువరకు నెదురుగావచ్చి స్వాగత మొనగుట

నడియాడులో కాంతరము మందిరము (దేవాలయము) లో బస యేర్పరచబడెను. దారిపొడుగునను ప్రజలు వేలకొలదిగా మార్గమున కిరుప్రక్కలను వరుసగా నిలిచియుండిరి. 15 వ తేదీ సాయంకాలమునకు మహాత్ముడు మున్నగునా గ్రామమునుచేరి ఆరాత్రి అచట విశ్రమించిరి. ఆరాత్రి అనుండిరావరణమున విక్రియి గొప్పసభ జరిగెను. వేలకొలదిప్రజలు వచ్చిరి. రాత్రి 8 గంటలకుసరికి ఆసభకే మంత్రయును జనాకీర్తనమై నది. ఇంకను హెచ్చుచుండి ప్రజలు వచ్చుచుండుటచే వలంటిరులు ప్రాకారద్వారములను బంధించిరి. అహమదాబాదు నుండి ట్రెయినులో 2000 మంది వచ్చిరి. లోపల 2000 మంది యుండిరి. మహాత్ముడు వెలుపలకు వచ్చుటకే పిలు లేకుండనుండెను. గాన దే వాల యు షాఫోఫరిభాగము నందిలి వసారాలో (చాకినీ) నిలిచి యువనస్థినిపదగునని మహాత్ముని కోరిరి. అందువలన మహాత్ముడుటుల చెసెను. ప్రజలుచాల నిశ్శబ్దముగా నుండుటచే మహాత్ముని ప్రసంగ మందరికి గూడ బాగుగానే వినబడెను.

“నడియాడులో నే నిదివరకు చాల సారులు పెక్కుసభలలో నుపన్యసించితిని గాని యిన్ని వేలమందితో గూడిన యే సభలోను నేనిచట నిదివర కెన్నడు నుపన్యసించియుండలేదు. మీరున న్నాశీర్వదించి నాకు ప్రార్థనమును పెంపొందించుటకే వచ్చితిరని నే నెదుగుదును గాని కేవలము ఆశీర్వదించినంతమాత్రమున విజయము చేరవరదు. మీ రీసమరమునందుచేరి కష్టములకు గురియగుటకు గూడ నడుములు కట్టవలెను. వల్లభాయీని ఆరెస్తు చేయుటవలన నతని కధికముగ గౌరవము కలిగినది. మీకు ఆవమానమే కలుగుచున్నది. ప్రభుత్వోద్యోగములందుగల ఆశను మీరు వదిలివేయవలెను. నడియాడుపట్టు రాజీనామా నిచ్చెను. ఇతర గ్రామముల పట్టెగూడ నటులే రాజీనామాల నియ్యవలెను. ప్రజలను పీడించుట కధికారముతప్ప ప్రభుత్వోద్యోగములవలన మరెట్టి లాభమును కలుగదు. ప్రభుత్వోద్యోగములలో ఉపకారులుగూడ కొందరుందురుగాని అది వారికి సహజమైన సద్గుణముగాని ఆయనోద్యోగమువలన కలిగినదికాదు. ఉన్నత పాఠశాలలో చదువుచున్న విద్యార్థులును ఇతరులునుగూడ సత్యాగ్రహము నొనరించుటకు సర్వసిద్ధముగా నుండవలెను. ఉత్తరపులు రాగానే వారు బయలుదేరవలెను. విజయమును బడయునండ మరల వెనుకకు రాకుండుటకు దీక్ష బూనవలెను. వెనుక నడియాడునందు గొప్పపండితులు చాలమంది జనించిరి. మీ రందరూ ఖద్దరును గూర్చి బాగుగా తెలిసికొని దానినే కట్టుచుండవలెను. అటుల చేసినవో నిరుపేదలకు గొప్ప మేలు చేసినవారగుదురు. ఇచట చాలమంది ఖద్దరుకట్టుచున్నందులకు నేను చాలసంతోషించుచున్నాను. సత్యాగ్రహమునందు చేరబాలనివారు సారారు కారణములను మూసివేయించుట మున్నగు పనులను చేయుచుండవలెను.” అని మహాత్ముడు నడిచెను.

బొంబాయినుండి మెహరాబీగారును అహమదాబాదు నుండి నేటు కస్తూరీబాయి లాల్పాగారు నడయాడువచ్చి మహాత్ముని సందర్శించిరి.

16-వ తేదీ ఉదయమున మహాత్ముడు నడయాడునుండి బయలుదేరి, బొరియాచెళ్లును. ఆనాడు సాయంకాలమునకు ఆనందువెళ్లును. 17-వ తేదీ సోమవారమునకుచే ఆనాడుసాయంకాలమువరకునవారు ఆనందులోనే యుందురు.

భారత కాంగ్రెసుసంఘ సభ

మహాత్ముడుగూడ కాంగ్రెసుసభకు రాగలుగుటకు ఆసభను సూరతు లోగాని, బ్రోచిలోగాని జరుపునట్లేర్పాటు చేయవలెనని సూరతు ప్రోచి పట్టణముల కాం

గ్రామ సంఘములవారు 15 వ తేదీన నడయాడుచున్న మహా తృప్తి కోరిక. మహాత్ముడందులకు సమర్థింపలేదు. సభ అహమదాబాదులోనే జరుగునుగాని మహాత్ముడాసభకువెళ్లడు.

మహాదేవ దేశాయిగారు

దేశాయిగారు బాక్లోలి జిల్లాల్పూరుతాలూకాలలో సం చారముచేసి 15 వ తేదీన నడయాడుచేరి. జలంపూరు తాలూకాలో మొదట సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు నిర్ణయింపబడిన దండెగ్రామమున 200 మంది వలంటీరులు చేరిన దేశాయిగారు దిలిపిరి.

నిన్న 16 వ తేదీ ఉదయమున సరిగా 6 గంటలకు మహాత్ముడు మున్నగువారు నడయాడునుండి బయలుదేరిరి. మొదట ప్రార్థన జరిగినది. వేలకొలది ప్రజలు స్త్రీలును పురుషులును మహాత్ముని సాగనంపుటకు వచ్చియుండిరి.

బోరియాపీలో స్వాగతము

ధర్మశాలలో బసచేయుట

నిన్న ఉదయమున 9 గంటలకు వారు బోరియాపీచేరిరి. వల్ల భాయిగారిని అరెస్టుచేసిన పోలీసు యిన స్పెక్టర్ బిల్లిమోరియాగారును మటాదారును ఒక సబు యిన స్పెక్టరునుగూడ కొంత నేపటికి బోరియాపీ వచ్చిరిగాని వెంటనే వారు మరల వెడలిపోయిరి.

వాదతాలు గ్రామాధికారి తన యుద్ధోగమునకు రాజీనామా నిచ్చుచు బోరియాపీలో మహాత్ముని సందర్శించెను.

ఒక వృద్ధవనిత మూడు రూపాయలను

సమర్పించుట

నిన్న బోరియాపీలో సభ జరుగజోవుటకు ముందుగా నోక వృద్ధాంగన ఖద్దరు బట్టను కట్టుకొని మహాత్ముని సన్నిధికి వచ్చెను. మిమ్ములను చూచుటకే వచ్చితిని గాని నాకు దృష్టి మాం దృష్టు మకలిగినందున మీ మొగము సరిగా కనబడదు. నేనుకూడ బెట్లగిరిగిన యీ మూడు రూపాయలను స్వీకరింపగోరుదను." అని నుడువుచు నాదేశభక్తురాలు తొల్లికుచేలుడు చిపి గుడ్డలో మూటగట్టుకొని వెళ్లిన మూడు పిడికెడుల అటులను భక్తి పూర్వకముగా శ్రీకృష్ణునకు సమర్పించుటకు భక్తి పూర్వకముగా నా మూడు రూపాయలను మహాత్ముని పాద సన్నిధియందు సమర్పించెను.

"నేనిపుడు ప్రారంభింపవచ్చు సంక్రామము ధర్మయుద్ధము. ఈ అహింసా సమరమున నేను మీ సహాయమును మాత్రమే కోరుదనుగాని మీ ధనమును కోరుటలేదు. ఇది పవిత్రమగు సమరముని మీరు తలంచునెడల నాకు తోడ్పడ గోరెదను. వాదతాలు గ్రామ పటేలును బుమాలు గ్రామ మటాదారులు ముగ్గురును రాజీనామాలునిచ్చిరి. ఇది కొంత సమరముగటచే రాజీనామాలు నిచ్చి తీరవలెనని యెవరినిగూడ నిర్బంధింప వీలులేదు. అటుల నిర్బంధించినచో మన సత్యాగ్రహము విఫలమగును. ఈ సమరము చాల త్వరలో ముగియవలెననియే నేనుకోరెదను. గాని అంతయును భగవదనుగ్రహము వైననే ఆధారపడియున్నది. కేవలము ధనము పలననే స్వరాజ్యమువచ్చునెడల నేనిదివరకే దానిని బడయగలిగియుండును. స్వరాజ్యమునకు కావలసినది ప్రజల రక్తముగాని ధనముకాదు. రాజీనామాలునిచ్చినవారిని నే నభినందించెదనుగాని విజయము కలుగువరకునువారు మరల నా యుద్ధోగములలో చేరగూడదు. నేనును యీ వలంటీరులను సత్యాగ్రహ మొనరించినంత మాత్రమున సత్యాగ్రహముకాదు. స్వరాజ్యము వచ్చినచో ప్రజలకందరికినిగూడ లాభించునుగాన నీ సమరమునందు ప్రజలందరునుగూడ చేరవలెను. మనకు జరుగుచున్న అక్రమములలో ఉప్పుపన్ను ఒక్కటిగాన మొదట దానినిగొట్టి సత్యాగ్రహమును జరుపబూనితిని. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములు పెక్కు అన్యాయములనుచేసినే ఆధార పడియున్నది. ఈ సత్యాగ్రహమువలన ప్రపంచముయొక్క దృష్టిని నీ పంకకు మరలించ గోరితిని. కావున స్త్రీలును పురుషులునుగూడ వలంటీరులు గాచేరవలెను. అటులచేర లేనివారు ఖద్దరుకట్టుటతయారచేయుట మున్నగు నిర్మాణ విధానమును సాగించు చుండ వలెను. ఈ యుద్ధమునును ధన మొసగుటకు బొంబాయినుండి కొందరు ధనవంతు లిచటికి వచ్చిరి. వారుగూడ ఖద్దరు కట్ట వలెననియే నేను తెలిపితిని. నగరములలో నుండువారు గ్రామములలోనుండు వారిధనమును హరింపకుంధ జేయుటకు విచేతనముల వర్తకులు కొందరు నాకు ధనమొసగిరి. మీరు విచేతనముల తెప్పించుట మానివేయుదని నేను వారిని ప్రేమ పూర్వకముగా కోరితిని. అని మహాత్ముడు సుడిచెను. బోరియా గ్రామము వారు 10 రూపాయలు కంజానీ గ్రామమువారు 75 రూపాయలను సమర్పించిరి హోలీపండుగ నాడు సమాపగ్రామమున గల భా జరుగుటచే ఆ పనిమీదనే పోలీసు యిన స్పెక్టర్ ఆనాడ చటికివచ్చెనని తెలిసినది.

ఆనందులో స్వాగతము

నిన్న సాయంకాలమునకు ఆనందుచేరుట

బోరియాపీనుండి ఆనందువచ్చెడి దారిలోనున్న గ్రామములన్నియును బాగుగా శృంగారింపబడెను. ఆనందులో మహావైభవముతో స్వాగత మొసగ బడెను. ఈ యేర్పాటులన్నియును చకోతారు విద్యా సంఘము వారే యొనరించిరి ఏర్పాటులు మిక్కిలి శ్రేష్ఠముగానుండెను. సర్దుబాటు చాల బాగుగానుండెను. పిడులలో దుమ్మురేగకుండు నట్లు బాగుగా తుడిచిపెచి వానిపై విస్తారముగా నీళ్లు పోయించిరి. తోరణములను పతాకములను కట్టించిరి. గ్రామ పాలిమేరనుండి సంఘమువారి భవనమువరకును ప్రజలు బారులు తీరి శాంతముగా నిలచియుండిరి. దళముచటికి రాగానే గాంధీమహాత్మాకి జయ అని జయధ్వనుల నొనరించిరి ఆందులకు మహాత్ముడు చాల సంతసించెను.

బహిరంగసభ

నిన్న రాత్రి ఆనందులో బహిరంగసభ జరిగినది. పెక్కువేలమంది వచ్చిరి. మంచియేర్పాటులు చేయబడినందులకు నేను మిమ్ములను చాల ప్రశంసించుచున్నాను. ఇతర గ్రామములందువలె నిచట ధూళికి మమ్ములను ముంచివేయలేదు. అటుల ధూళిలో మునుగుటకు సిద్ధ పడి యే మేము వచ్చియున్నాము. ప్రేమ మార్గములను సత్యాగ్రహ మార్గమునుగూడ అన్ని చదువులులే యొయున్నవి. నావెంటనున్న వలంటీరులందరును ప్రాణములను సమర్పించుటకు కూడసిద్ధముగానే యున్నారు ప్రాణము బోవుచున్న పుడుగూడ తన ప్రాణమును తీసిన శత్రువునిపై నైనను సత్యాగ్రహికి యే కోరికనువండునుగూడ ద్వేషము కలుగగూడదు. ఆనందు విద్యకును పటిదారులకును నిలయమగుటచే వారివలన సభికులకు సహాయమును బడయుటకే నే నీవిషయములను తెలిపితిని. ధనమునధించుపద్ధతి నాకు బాగుగానే తెలియునుగాని నే నిపుడు మిమ్ములను ధనమునడుగుటలేదు నాకు కొన్ని వేలరూపాయలు కావలసియుండును. గాని, నా కవిగులభముగానే లభింపగలవు. నే నిపుడు ధనసహాయమునుకోరినచో ఘోరర రాష్ట్రముగండే నా కపరిమితముగు ధనములభింపగలదు. తక్కిన రాష్ట్రములనుండి గూడ ధనమువచ్చినచో నేనుమునిగిపోవలసినదే. ఆనందులోనే పటిదారులధీరత్వము కనబడనిచో నది మరియెవరు కనబడగలదు? ఈ విద్యాసంఘములోని విద్యార్థులుగూడ అహమదాబాదులోని విద్యాపీఠమునందలి విద్యార్థుల పద్ధతి నే అవలంబింపవలెను. వారందరును చదువు చాలించి సత్యాగ్రహమునందు చేరిరి. ఆ విద్యాపీఠముకొరకు వ్యయపరుపడిన ధనము సార్థకమైనది. గుజరాతు రాష్ట్ర మే భారత దేశమునకుమార్గదర్శకముకావలెను. అందులకు కెయిరామండల మొక్కటి వేల్కొనినచో భారతదేశమంతయును గూడ వేల్కొనినగలదు. మీరు యితర పాఠశాలలను వదిలి జాతీయ పాఠశాలల నేర్పరుపుడని నేను 1921 లో తెలిపితిని. మీరు జాతీయ పాఠశాలలనుగూడ వదిలి దేశముకొరకు ప్రాణముల నర్పింపుడని మరి 10 యేండ్లకు ఆ న గా నేడు నేను తెలుపుచున్నాను. మీరిపుడుగూడ నీ సమరమునకు సంసిద్ధులుకానిచో మరల నెన్నటికినిగూడ సంసిద్ధులు కాజాలరు. వర్తకులు తమ వాణిజ్యములనుగూడ వదిలివేయవలెను. అందరును అన్ని వృత్తుల పరిత్యజించి యీ సత్యాగ్రహ వృత్తి నే అవలంబింప వలెను. దేశమునందంతటను గూడ నొక్క సారిగా సత్యాగ్రహ పాపకాస్త్రము బా జ్యల్యూహనముగా ప్రజ్యులితమైనచో స్వరాజ్యము కడుశీఘ్రముగనే లభింపగలదు. ఇది ఎంత శీఘ్రముగా ముగియవలయును మీ వైననే ఆధారపడియున్నది. నేను మిమ్ములను మోసము చేయుచున్నానని మీరు తలంచునెడల ఒకనెల కోజులపిమ్ముట నేను అస్త్రసన్యాసమును గావించి వెనుక నొనరించిన మీ మాలయ సద్భుతాపరాధము కంటె ను గూడ ప్రబలమగు నపరాధము నొనరించితిని స్పష్టముగా వెల్లడించి అందులకు ప్రాయశ్చిత్తముగా కొన్ని కోజులు పశ్చుపడియుండెదను. అటులగాకమీరు నా మాటనునమ్మి యిదియే కడపటి సదరమని తెలుసుకొన గలిగినచో మీరందరును సత్యాగ్రహమున చేరుటయే కర్తవ్యము. ఈ విధానముక నాటకమువలె మూడు నాళ్ల ముచ్చటయే యని మీరు భావింపగూడదు. ఇది పరమ పవిత్రముగు శపథము. ప్రమాణము మరణకాలము వరకును దీనిని వీరవ్యయ నల్లంఘింపరు. పీఠ విజయమును బడసి సతీవులుగా నుండగలిగినచో తాము అహింసా సత్యముల నారాధించు వారమని ప్రభుత్వమునకు స్పష్టపరచెదరు కెయిరా మండలమునందలి గ్రామాధికారులందరును గూడ ధీరులే. వారే వెనుక బడినచో మరెవరి యుద్ధమును న చేరగలరు. వీరి పుడైన సమరమున చేరెదరా లేకయింకను తమ లెక్కల పుక్తుకములలోనే మునిగి యుందురా? ఇటు వైని సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు నేనెట్టి సిరోధమును కలిగింపను, ఆ నేతు హిమచలపర్యంతముగు

నీధరత ఖండమునందెవరెవరు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభింపదలచిననుగూడ నేను సమ్మతించును. ఇదియే మంచి అదననిగూడ నేను నమ్మెదను. ఇపుడుగూడ మీకు వైర్యములేనిచోనది మీకిక నెన్నటికిని గూడ కలుగదు. నా ప్రార్థనవలనగూడ మీ మనసు కరుగనిచో మరి దేనివలనను అది యెన్నటికినిగూడ కరుగదు. అని మహాత్ముడు సుడిచెను. మహాత్ముడు నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు మానవ్రతమును పూసెను. శేపు 18 వ తేదీ ఉదయమున ఆనందునుండి నాపాకు బయలుదేరును.

ప్రభుత్వమువారి యేర్పాటులు

పోలీసువారికి సర్వాధికారమునిచ్చుట

పటాను సోల్లరులను సముద్రతీరమున నిలుపుట
“బొంబాయి రాజధానిలో పోలీసు కనిస్టేబు హోదాకు వైబడినహోదాగల వ్రతిపోలీసు సానుయోగిగియును సాల్పు యాట్టు 89-వ సెక్షను ప్రకారము సాల్పురివిన్యాసు ఉద్దేశిగిని గల అధికారమును గలగియుండును.” అని బొంబాయి గవర్నరు కాన్సిల్లు అనుమతితో సెంట్రలు రివిన్యూబోర్డువారు 1925 చట్టము ప్రకారము సమరింపబడిన 1890 బొంబాయి సాల్పు ఆట్టు 10-వ సెక్షనువలన కలిగిన అధికారము వలన అజ్ఞాపించుచున్నారు” అను ప్రకటన యీనెల 15 వ తేదీని బొంబాయి రాజధాని గెజెటులో ప్రకటింపబడెను.

(అ. ప్రె. న్యూ ఢిల్లీ మార్చి 15)

“గాంధీమహాత్ముడు సత్యాగ్రహదళముతో సముద్ర తీరమునకు వెళ్లకుండ చేయుటకు సముద్రతీరమున ఏడువరుసలుగా పరానుసోల్లరులను నిలిపెదరు. ఇండియా ప్రభుత్వసంఘమున లామెంబరు సర్ బి. ఎల్. మిత్రాకర యీనూచనను చేసిరి.” అని కలకత్తాలో నేనుగుప్తగారివలన ప్రకటింపబడుచున్న ఆద్యాప్యపత్రికకు న్యూఢిల్లీనుండి నిన్న 18 వ తేదీని తెలిఫోను మేనేజివచ్చినది. (ప్రె. ప్రెసు)

నేటు అంబాలాలు సారాభాయిగారు

నేను మహాత్మునకు ధన మొసంగితిన్నవార్త

అసత్యము

“నేను గాంధీ మహాత్మునకు చాల ధనమొసగితిని. చెరసాలకు పోయిన వలంటీరులకు టుంబములను పోషించెదనని వాదానము చేసితిని” అని వార్తాపత్రికలలో ప్రకటింపబడిన వార్త కేవలము అసత్యము” అని అహమదాబాదు మిల్లుయేజెంటులలో మిక్కిలి ప్రముఖుడగు నేటి అంబాలాలు సారాభాయిగారు ప్రకటించిరి. (అ. ప్రె.)

దేశమంతటను సత్యాగ్రహము

గాంధీమహాత్ముని అరెస్టుజేసినవెంటనేగాని లేక మహాత్ముడు అజ్ఞాపించిన వెంటనేగాని దేశమునందలి రాష్ట్రములలోను ఏకకాలమునందే సత్యాగ్రహము ఆరంభింపబడునని తెలియుచున్నది (అ. ప్రె.)

అహమ్మబాదు కాంగ్రెసు సంఘము

నడియాడుమార్చి 15:-సత్యాగ్రహముగూర్చి అలోచించుటకు 16వ తేదీని అహమ్మబాదులో మండలములోని కాంగ్రెసువారందరును సమావేశమయ్యెదరు ధోలిరావద్ద సముద్రతీరమున సత్యాగ్రహము ప్రారంభించుటకు వారు నిశ్చయించిరి. బోర్డులో హోలీ పండుగ సందర్భమున అల్లరులు జరుగునని తెలిసి చాలమంది పోలీసువారచటికి పోయిరి.

గుజరాతు విద్యాపీఠమువారు సత్యాగ్రహ సన్మాహములు చేయుచున్నారు. విద్యాపీఠమునందలి విద్యార్థులందరును ఉపాధ్యాయులందరును వలంటీరులుగా చేరుట కనుమరింపబడెను. విద్యార్థులందరు చేరిరి. కళాశాలమూయుబడెను. వారికి పురోతెచ్చ సర్టిఫికేటు ఒసంగబడెను. ఉన్నతపాఠశాల విద్యార్థులలో 15 ఏండ్లుదాటినవారందరు వలంటీరులుగా చేరిరి. ఆతరగతులు మూయుబడెను. క్రిందితరగతులవారికి బోధించుటకు మఖ్యముగ నుండవలసిన ఉపాధ్యాయులు మాత్రమే మిగిలియున్నారు. ఇకమందు సత్యాగ్రహము ముగియవరకు 6 ఏండ్లలోపువయసువారిని చేర్చుకొనరు. 16 ఏండ్లలోపువారిని చేర్చుకొందురుగాని వారిని సత్యాగ్రహమునకు సంసిద్ధులుగా జేయుటగాని చదువు జెప్పుటకుగాదు. సత్యాగ్రహమునకు పాల్గొనదలచినవారికి తగినశిక్ష నొసంగుటకుగూడ వీరు ఏర్పాటుజేసి యున్నారు ఖద్దరును కట్టువారు 18 18 ఏండ్లు దాటిన వారినిమాత్రమే యీ

విశాఖ తరగతిలో చేర్చుకొని 15 రోజులు శిక్షణ పొందారు. ప్రతివిద్యార్థియును నెలకు 12 రూ. చొప్పున భోజనాదులకు చెల్లింపబడెను. వారికుటుంబముల కెట్టి సహాయమును చేయబడదు. సుప్రసిద్ధులగు జాతీయనాయకులచే శిక్షణ చేయబడువారు మాత్రమే చేర్చుకొనబడుదురు.

సర్దారు పటేలుగారికి సాకార్యములు

పరువును మంచమున ఆచారపదార్థములను ఇంటికొనగ నడి తెప్పించుకొనుటకు ఆనుమతిపడెను కాని వండుకొనుటకు పాత్రములను తాను తెప్పించుకొందుననియు అధికారలిచ్చు పదార్థములతోనే వండుకొందుననియు పటేలుగారికిరిరి. చదువుకొనుటకు మానవత్రికలు మున్నగునవి యొసంగబడును.

(ఆ. పే.)

* * * *

సిలోను పట్టభద్రుల సానుభూతి

మహాత్మునకు తంతివార్త

సిలోను విశ్వవిద్యాలయ కళాశాల విద్యార్థులలో పెక్కింకొండు సత్యాగ్రహముపట్టు సానుభూతిని దెలుపుదు యీ నెల 12వ తేదీని మహాత్మునకు తంతివార్తవచ్చిరి. "మేము మన పూర్వకముగ యీ ఉద్యమముపట్టు సానుభూతిని దెలుపుచున్నాము. మా లంకాద్వీప మొక ప్రత్యేక రాజ్యముగ నుండినను, భారతదేశమునకు మా దేశమునకు విజ్ఞానసంబంధముగ ఫలితము ఒక్కటియేయని మేము నమ్ముచున్నాము. భావిభవము మీ విజయముపై నాధారపడియున్నది. మీరు కోరిన 10 లక్షల మంది వారింటిరులును భారతదేశమునందే మీకు లభింపగలరని మేము నమ్మెదము. అహింసా సత్యముల బలము దినదినాభివృద్ధి నొందుచుండగ నిరుపమాన మగు ఆత్మశక్తిసామర్థ్యమున అచిరకాలముననే మీరు విజయమును బడయుదురుగాక" అని యీ లేఖయందు వ్రాయబడెను:- కండియా, కర్పిడు, జయవర్ధన, శరీరమక్షన, మర్గాడు, సిత్తంపలం, నాగలింగం, అభిషక్తినర్ధన, తిరుప్పల్వ, కలేరీక, స్వామి దికానాయక, కమారస్వామి, ఆనువారి సంతకములు యందు గలవు-అని సిలోను మైమన్మఠ ప్రకటించెను.

* * * *

మహాత్ముని దళమున మరియిద్దరు

చేరుట

ప్రభుత్వమువారి యెత్తుల గూర్చి గాంధీగారి ఆలోచన

ఆనందు, మార్చి 17:- గాంధీ మహాత్ముని వాలంటీరు సేనలో మరి యిరువురు చేరిరి. కలేల్కరుగారు, గుజరాతు విద్యాపీఠము ప్రధానోపాధ్యాయులగు కలేల్కరు గారి కమాదకుడు, నీపాతీకన్యకు రక్షించుటకై హిరాలాలు ఆగర్యాల గారిని హత్యగావించినందుకు పడేండ్లు శిక్షవిధింపబడి పిదప విడుదలైన సర్దారు కరకు బహదూరు శింగుగరును క్రొత్త చేసినవారు. కరకుశింగుగారు గాంధీకి సత్యాగ్రహ ఉద్యమము ప్రారంభించిన తొలియగనే వాలంటీరు దళములో చేరుటకు గాంధీజీ అనుమతి కోరెను. గాంధీజీ అనుమతించుచు వ్రాసిన లేఖ శింగుగారికి ఆలస్యముగ చేరినందున శేషకు రాజాలకపోయెను. శింగుగారు గాంధీజీ దళమును మతాదులో కలుసుకొనెను. నిన్ను గాంధీజీతో మాట్లాడెను. "నేను విడుదలైనప్పటినుండి నాజీవితమును గాంధీగారికి ఆకింతముజేసితిని. అప్పటినుండి అహింసావ్రతము బాసతినిఅని. కరకు నింగుగారు స్త్రీ ప్రెసు విలేఖరితో జెప్పిరి.

అప్పుడా హత్యనెట్లుజేసినయిదుగు ఆట్లినర్చినందుకు చాల చింతించుచున్నాను. ఉత్సాహోద్రేకమున మైమరచితిని. ఇప్పుడు నేను శాంతిపైనుడునేయని ఆత్మదానెను.

పోలీసువారికి సాల్పు ఉద్యోగుల అధికారమునొసంగుచు గొంబాయి ప్రభుత్వమువారు గావించిన క్రొత్తనిబంధనను స్త్రీ ప్రెసు విలేఖరి నేడుదయముగాంధీగారికందజేసెను. గాంధీజీ బానిసగూర్చి తన యభిప్రాయమును నేటిరాత్రి 9 గంటలకు, మానవత్వము ముగిసినపిదప దెలుపవచ్చును, ఇతరులనువయలైన అంత్యశ్రద్ధ గనుపరచలేదు. చరతాను విద్యాసంఘముపై దాడులు నేడు మూయబడెను. విద్యార్థులును ఉపాధ్యాయులును నేడు గాంధీజీ వాలంటీరులకు సందర్శించెను. (ప్రీ. పే.)

బాలుడొకడు వృక్షముపైనుండి క్రిందపడుట:- గాజరమ్మం ఆను 12 రోజులయందున్న గల బాలుడొకడు గతశని వారమువాడు చూత్రేయందు వృక్షమునెక్కి దాని కొననుండి క్రింద పడుటచే తీవ్రగాయములు తగలెను. బాలుడు వెంటనే పరగులు ఆసుపత్రికి గొంపోబడెను. అచట నాబాలుడు చనిపోయెను.

శ్రీ శే|| డిరివెరాగారు

(రూటరు)

పార్లమెంట్, మార్చి 16:- స్పెయిను దేశమును పాలించిన డ్రైవెరా డిరివెరాగారు నేడు ఇంటు చనిపోయిరి.

ఇతని చావుచే రాజకీయపరిస్థితుల చిక్కిలు అంతరించినవి. రాజును తొలగించి రిపబ్లిక్ ప్రభుత్వమును స్థాపించు యుద్యమమున కిది పెద్ద దెబ్బగా తలంపబడుచున్నది.

రషియా నాస్తికత

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 17:- రుస్సీలో దేవుడు లేడను సంఘములో క్రొత్తగా 100 వేలమందిని శేర్పదరట, సోవియటు రషియాలో నిన్ను ఈస్టరుకు ప్రతికూలద్యమము ప్రారంభమయినది. మతవిరుద్ధమగు ఆటలు, హాస్యములు, బహుమతి పోటీలు, విహారములు, ఉపన్యాసములు పిల్లలకు, పనివాండ్ర కొరకు ప్రారంభమయినవి.

లండను నౌకాదళ నిర్ణయసభ

(రూటరు)

లండన్, మార్చి, 17:- ఆంగ్లో అమెరికన్ ప్రభుత్వము వారు నూటికి నూరువంతులు ఒడంబడికకు వచ్చిరట. అనగా జపాను ఆమెరికాకు పెద్ద క్రూయిజరులను గూర్చి ఒడంబడిక కుదిరినదన్నమాట. ఎనిమిది ఆంగుళము ఫిరంగులగుల క్రూయిజరులను తగ్గించుటకు జపాను ఒప్పుకొన్నది. దీనికి ప్రతిఫలముగ డెస్ట్రోయరులు జలాంతర్గములు ఎక్కువగా జెట్టుకొనుటకు ఆమెరికాఒప్పుకొను. ఇది ఇట్లుజరుగుట చాలముఖ్యము, వలయునో ముగ్గురు ప్రభుత్వములవారును ఒడంబడికను జేసికొనవచ్చును.

బెలియము రాజు

(రూటరు)

బర్గాడు, మార్చి 15:- బెలియమురాజు బర్గాడు చేరెను. నేటియుదయము కెయిరోనుండి బయలుదేరెను. వైమానిక శయమున హైకమిషనునకు ఆహ్వానించెను. ఇరాకులో సున్నపు దు హైకమిషనునతో బసచేయును. ఫెయిసూలురాజు ప్రతినిధిగూడ వచ్చెను. ఆనధిబారరీత్యా బెలియంరాజుగారు వచ్చిరట. శుక్రవారము కెయిరోకు తిరిగి వచ్చెదరు.

మద్రాసు స్టాట్ కాజ్ కోర్టులో

దావా నెం. 12317 of 1929

వాది-కేశవచంద్రసీల్

ఎదిరి

ప్రతివాది:- ఎస్. మహమ్మద్ అల్లీషరీఫ్ సాహెబ్ జవళీవ్యాపారం, కాకినాడ.

వాదివద్ద ప్రతివాది సామానులుకొని డెలివరీ తీసికొన్న బాజతు నిలువబాకీ మొత్తం ఖర్చులతో సహా రు 319-2-9 లను ప్రతివాదివద్దనుండి రాబట్టుకొనుటకు వాది వైదావా వేయబడి, నదరు దావా 3 వ జడ్జిగారి ఎదుట విచారణ నిమిత్తమై 28-3-1930 తేదికి వాయిదా వేయబడి నదరు తేది ప్రతివాది హాజరుకానిదయమున ఎక్స్ పార్టి డిక్రీ యివ్వబడు నని యిందమూలమున తెలియచరచడమైనది.

2/178 తంబుచెట్టికిపి } ఎస్. కె. తిరుమలాచారి, మద్రాసు } వాదితరపు ఆడ్వోకేటు.

గుంటూరు పురపాలక సంఘము

మహాత్మా గాంధీగారి సత్యాగ్రహోద్యమమును బలపరచుట

శ్రీయుతులు వల్లభాయి, కటేలు నేనుగుచ్చాగార్ల నభినందించుట

(ఒకవిలేఖరి)

గుంటూరు, మార్చి 15:- గత శనివారము సాయంత్రం లయిన గుంటూరు పురపాలక సంఘసభ క్రియంత, యె. వి. యల్. నరసింహారావు, బార్. ఆల్-లా (గుంటూరు మ్యునిసిపలు సంఘాధ్యక్షులు) గారి ఆధ్యక్షతన జరిగి యీ క్రింది తీర్మాన మొకటి మాత్రము ఆమోదింపబడి యితర కార్యక్రమ మంతయు 17-వ తేదికి వాయిదావేయబడెను.

తీర్మానము:- శ్రీయుతులు సర్దార్-వల్లభాయి పటేలు, నేనుగుచ్చాగార్ల భారతమాత స్వాతంత్ర్య పోరాటము సందర్భమున అరెస్టుకొబడినందులకు యీ సంఘమువారు వారిని అభినందించుచున్నాడు. మరియు మహాత్మాగాంధీగారు సంపూర్ణ స్వరాజ్యము బడయుటకుగాను ప్రారంభించిన సత్యాగ్రహ ఉద్యమమును ఈ సంఘమువారు మనఃస్ఫూర్తిగ ఆమోదించుచున్నాడు. గాంధీగారి ఉద్యమము విజయమును బడయుటకు భగవంతుని ప్రార్థించుచుపై ఉద్యమమునకు సంఘమువారికై వంతెనకు సహాయ మొనర్చవలెననియు సంఘమువారు తీర్మానించిరి. అధ్యక్షులగు శ్రీయంత నరసింహారావువంతులుగారు యీ తీర్మానములయొక్క భావములను సభవారికి విమర్శించిన పిదప తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను. ఇతర కార్యక్రమము 17 వ తేదికి వాయిదావేయబడెను.

పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరునకు మరణశిక్ష

చైనా దేశపుస్త్రీని హత్యయొనరించినందులకు

రంగూను, మార్చి 15:- పోయిన జనవరి నెలలో దుకాణమును పెట్టుకొనియున్న చైనాదేశపు స్త్రీ నొక ధుక్కును రిసాల్యుతో కాల్చిచంపెనను కేరమునకై బర్మారాష్ట్రపు పోలీసుసబ్-ఇన్స్పెక్టరు మాంగ్ సాంగ్ నకు ప్రాప్త నగరమునందలి అడిమనలో నెవన్సుజడ్డి మరణశిక్షను విధించెనని రంగూను డెయిలీన్యూసు పత్రికయొక్క విలేఖరి తంతివార్త నిచ్చియున్నాడు. (ఆ. పే.)

రాజమండ్రి ఆర్టుకాలేజి పూర్వవిద్యార్థుల సంఘము:-

యెస్. కేశవగిరారావుగారు, యం. ఏ. వి. యల్. రాజమండ్రి ఆర్టుకాలేజి ప్రాత విద్యార్థులసంఘము కార్యదర్శి యిటుల వ్రాయుచున్నాడు:- రాజమండ్రి ఆర్టుకాలేజి పూర్వవిద్యార్థుల సంఘముయొక్క 33 వ వార్షిక జనరలు బాడీసమావేశము రాజోపు 22 వ తేదీని సాయంత్రం 5 గంటల ఆర్టు కాలేజియందు జరుగును. పూర్వవిద్యార్థులెల్లరు చందాలను పంపి అధికసంఖ్యాకముగా పూర్వవిద్యార్థుల ఉత్సవమునకు విచ్చేయ ప్రార్థింతులు.

మద్రాసు అందుసదరక్ మరాటా

రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

సరియైన వర్తక కంపెనీ ప్రతినిధులకు మైలేజీ కాషను లివ్వబడును. 3000 మైళ్లు మొదటి తరగతి రు. 284-6-0 రెండవ తరగతి రు. 117-8-0

ఉపయోగపరచవలసిన నిబంధనలకొరకు ప్రస్తుతపు రైలు టైమ్ టేబిల్లోని 180 మొదలు 182 పేజీలవరకు చూడుడు.

అమ్మకమునకు

మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషన్ వెంకటరూ సెట్టి. హుగ్లీ } ఈ స్టేషనులందు దరఖాస్తులను, డిస్ట్రిబ్యుట్రాక్స్ బెజవాడ } పోర్టేషన్ నూపరిన్ టెక్ డెడ్ "ట్రాఫిక్" గారి సంతకం } ద్వారాపంపుకొనవలయును. ఇతరవివరములు క్రిందివారికి వ్రాసి తెలియజేయవచ్చును. డిప్యూటీ ట్రాన్స్ పోర్టేషన్ నూపరిన్ టెం డెంటు ఎం. యెస్. ఎమ్ రైల్వే. "కమ్మర్షిల్," పాల్కె-టెక్, మద్రాసు.

గోదావరి జిల్లావారి సత్యాగ్రహయాత్ర

సంవత్సరాదినాడు ప్రారంభ మగును

వాలంటీరులు 25 వ తేది లోపుగ
సీతానగరం చేరవలెను

డాక్టరు స బ్రహ్మణ్యంగారి ప్రకటన
(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమహేంద్రవరము, మార్చి 17:— డాక్టరు డి. సుబ్రహ్మణ్యంగారి రీక్రిండ్ ప్రకటనము గావించుచున్నారు:— మహాత్మాజీ ప్రారంభింపబడిన స్వాతంత్ర్య సమరమున తమ సర్వస్వమును ధారపోయి సంకల్పించుకొనిన తూర్పుగోదావరి జిల్లా వాలంటీరులకు సీతానగరపు ఆశ్రమమును కేంద్రస్థానమున ఏర్పరుపవలయు నని శ్రీయుతి సాంబమూర్తి, వెన్నెటి సత్య నారాయణగార్ల సహాపై నిర్ణయింపబడినది. ఇచ్చట వాలంటీరులకు శిక్షింపబడును. సంవత్సరాదినాడు అనగా మార్చి 31 వ తేదిని సత్యాగ్రహయాత్ర ప్రారంభమగును. వివరములు ముందు ప్రకటింప బడును. ఈయాత్రయందు చేరదలచినవారు నాకు 25 వ తేది లోపుగ తమచేర్లను పంపవలెనని కోరుచున్నాను.

జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘపు కార్యదర్శి ప్రకటన

తూర్పుగోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘపు కార్యదర్శి యగు శ్రీయుతి కళా వెంకటరావుగారి రీక్రిండ్ ప్రకటన గావించుచున్నారు.

తెలుగు సంవత్సరాది పండుగనాడు మార్చి 31 వ తేదిని మనజిల్లా వాలంటీరుల యాత్ర సీతానగరం ఆశ్రమము వద్దనుండి ప్రారంభ మగును. మొదటిదశ మాన నూరుమంది వాలంటీరు లుండెదరు. వీరు జిల్లా యందంతటను కాలిండుక పై తిరిగి 6 దినములలో కాకినాడ చేరెదరు. ఉప్పుసత్యాగ్రహము కాకినాడలో జరుపబడును. శ్రీయుతి సాంబమూర్తిగారు మరికొందరు వాయుకులు చోళంగి, గుర్జునపల్లి, ఉప్పాడ గ్రామములను చూచి వచ్చి అచ్చట ఉప్పును తియ్యారు చేయుట కెట్టిసౌకర్యములున్నవో పరిశీలించి వచ్చియున్నారు. వాలంటీరులకు చేస్తుకొనవలయునని పెక్కుమందినుండి దరఖాస్తులు వచ్చుచున్నవి. మొదటి దశమునందు చేరదలచినవారు సీతానగర ఆశ్రమమున దున్న డాక్టరు డి. సుబ్రహ్మణ్యంగారికి తమదరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

నేను సాంబమూర్తిగారు నేటిదినము అపొమ్మదాబాదు నకు ప్రయాణమై వెళ్తున్నాము. సాంబమూర్తిగారు తిరిగి వచ్చిన పిమ్మట అవివరణలను ఈకార్యక్రమమునందు కొన్ని మార్పులు గావించబడును. జిల్లా యందలి నాయకులు పలువురు సాంబమూర్తిగారిని సందర్శించి ఉ్యమమునకు అన్ని విధముల తోడ్పడ వాగ్దాన మొనగి యున్నారు.

జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు అన్ని ఫీర్డుల సంఘముల వారు సభ్యులను ఎన్నుకొని అమలాపురం కార్యాలయమునకు ఒకవారముదినములలోపు పంపవలయు నని కోరుచున్నారు. ఈ ఉద్యమమునకు సంబంధించిన అన్ని ఏర్పాట్లను గావించుటకు నూతనజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము రాజమహేంద్రవరములో ఈనెల 29 వ తేది సమావేశమగును. జిల్లా ప్రజలు ఈ ఉద్యమమునకు తోడ్పడి జరుగనున్న కాంతియుతస్వాతంత్ర్య సమరమున ప్రాణములను ధారపోసి స్వాతంత్ర్యస్థాపనమునకు దృఢసంకల్పమును గావించవలయు నని కోరుచున్నాను. (తంతివాక్యం)

కనబడకపోవుట

మూడు రో వారముల క్రిందట నాతమ్ముడు శివరాముడు అనే కుమారుడు (14 సంవత్సరముల వయస్సు) రాత్రి 10 గంటలప్పుడు ఇంటిలో ఎవరికిని తెలియకుండ వెళ్ళిపోయినాడు. ఇంతవరకును కనుపించలేదు. దుస్సహనాసములనలన వెళ్ళిపోయినట్లు కనపించుచున్నది. దేవాస్థానము నలుపు. ఉపనయనమైనది. పిలకజుట్టు ఉన్నది. ఎడమకాలి చీలమండమీద చెబ్బతిగిలినానని తెలుసువు. పున్నది. ఎవరికైనా కనుపించిన యెడల ఈదిగన అడ్రెసుకు తెలియజేయ వ్రాసింపుచున్నాను.

బొన్నవిత్తల సత్యనారాయణ,

15-3-30

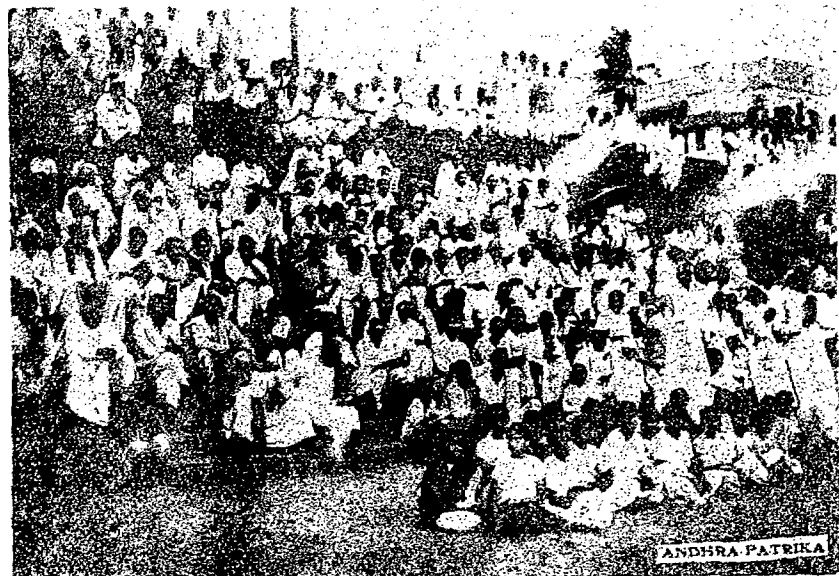
గార్డెయిన్-అన్న.

పూలభావి, కొత్తపేట బెజవాడ,

రాజమండ్రి సత్యాగ్రహోత్సవము

ఈ నెల 12 వ తేదిని జరిగిన ఊరేగింపు. కార్యదర్శి పా. నూర్యప్రకాశరావుగారు మధ్యున్నారు.

రాజమండ్రిలో శ్రద్ధానందఘాటునందు జరిగిన బహిరంగసభ

(ఫోటోలు-వి. శాస్త్రి)

జనరలు ప్రైమా డిరివెరాగారు
స్పెయిలు దేశపు ప్రధాన గవర్నరు. వీరి నగరనాగర్
చేడు వివరణ.

12 మార్చి - సత్యాగ్రహ ప్రాంతోత్సవదినము

రాజమహేంద్రవరములో ఉత్సవము-బహిరంగసభ

నగ్గోయవిలేఖరి

రాజమహేంద్రవరము, మార్చి 16:— 12-3-30 తాకి మన సత్యాగ్రహ ప్రారంభోత్సవదినము రాజమహేంద్రవరమున జనుప్రభుగా జరపబడినది. సాయంకాలము 4-30 పాట చొకునుండి ఉత్సాహము బలముచేయెను. సాయంకాలము 6 గంటలకు శ్రద్ధానంద ఘాటులో గొప్పసభ జరిగెను. ఈ సభలో శ్రీయుతి గాడేపల్లి నూర్యనారాయణశర్మగారు గంధీరోపవ్యాసమును గావించిరి. మహాత్మాజీని వైచార్యుల రీతి గ్రహించి రేఖలలోని ముఖ్య విషయములను వైచార్యులు గారు గాంధీగారి కిచ్చిన జవాబును ప్రజల కెరుకపరచిరి. సత్యాగ్రహదీక్షను బూను డని ప్రజలను కోరిరి. పిమ్మట మ. రా. రా. అరవ ఆదినారాయణ మూర్తిగారు భగవద్గీతను పఠించవలసినదిగా సభ్యులను కోరిరి. అంత పందనములతో రాత్రి 8 గంటలకు సభ ముగిసెను.

రాజమహేంద్రవరనగర కాంగ్రెసుసంఘ

సాంవత్సరసభ

రాజమహేంద్రవరము, మార్చి 16 :— 15-2-30 సాయంకాలము 4-30 గంటలకు మ.రా.రా. అరవ ఆదినారాయణమూర్తిగారి మేడమీద రాజమహేంద్రవరనగర కాంగ్రెసు సంఘ సాంవత్సరసభ సమావేశమయ్యెను. ఈ సభకు మ.రా.రా. అరవ ఆదినారాయణ మూర్తిగారిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనిరి. పిమ్మట ఎన్నికలు జరిగెను. కార్యనిర్వాహక వర్గపు ఎన్నికలు జరిగెను. తిరిగి పాలకోడేటి నూర్యప్రకాశరావుగారిని కార్యదర్శిగా ఎన్నుకొనిరి. అంత రాజమహేంద్రవర పురమునుండి తాలూకా, జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములకు సభ్యుల నెన్నుకొనిరి. సభాప్రారంభమున వాటి సభాధ్యక్షులు లగు మ. రా. రా. అరవ ఆదినారాయణమూర్తిగారు సభ్యులకు అల్పవాగ్దానము నొసంగిరి.

బందరు నల్లజండావైదీలు

రాజమండ్రి సెంట్రలుజయిలునకు తీసికొనిరాబడిరి

రాజమహేంద్రవరము, మార్చి 16:— బందరు నల్లజండాకేసులో నిన్న సాయంకాలము తీర్పు చెప్పబడినది. పోలీసువాగు రాత్రి 8 గంటలకు మోటరు నెక్కించి పామగ్రమీదుగా వైదీలును గుడివాడ తీసికొని వచ్చిరి. తక్షణమే గుడివాడ నుంచి నూజివీడు తీసికొనివచ్చిరి. అచ్చట రైలులో నెక్కించి ఉడయము 5 1/2 గంటలకు రాజమహేంద్రవరము తీసికొనివచ్చిరి. నేను వీరిని దూరమునుండి చూచితిని. మ. రా. రా. నల్లారి రామారావు, తల్లాప్రగడ రామారావు, కొడాలి ఆంజనేయులు గొట్టిపర్తి బ్రహ్మయ్య, బొబ్బా వెంకటేశ్వరయ్య, బొబ్బా ఆదినారాయణ, మునిగంటి వెంకట్రావు, అందే వెంకటానందం గార్లు కలసాగానే యుండిరి. వాటినువారు వీరికి కట్టుబట్టులతో తీసికొనివచ్చిరి. రెండవబట్టనయినను మాడ తీసికొని రానిచ్చినారుకాదు. వారింతవరకు సబుజయిలులో భోజనము చేయుచున్న ఆల్కూమినిము కంచెములను, కంచములను, చెంబులను మాడ తీసికొని రానివ్వలేదు. 14-21, 1922 లో మాడ చెప్పిన రాజధానిలోని పెక్కు జయిల్లో ఆనవాయోద్యమ వైదీలు నారి కంచములను చెంబులను ఉపయోగించుటకు జయిల్లు అధికారులు అంగీకరించిరి. ఈ విషయమును బందరు పోలీసువా రేల మరచికో తెలియుకున్నది?

నందిగామవార్తలు

(ఒకవిలేఖరి)

బోర్డు హైస్కూల్ భవనము

ఈ భవన మిప్పుడు ముక్త్యాజ్ఞానముగా గాఢముగా స్వాధీనమునకు వచ్చినది. ఇది పరిశీలనకు అందగలదు. తీరిపోవును. నూతన భవనమునకు ప్రదేశము నిర్ణీతమైనది. ఈ పరిశీలనలో భవనము కొత్తది పూర్తికావడము పాఠశాలకు ఇబ్బందికలుగును. జిల్లా బోర్డువారు దేవాలయమునకు సంబంధించిన యినాము పాఠశాల భవనమునకు తీసికొనరాదు. ఈ ప్రయత్నములను త్వరలో జరిగిన పాఠశాల కంప్రైజ్ మేన్ జరిగిన తరువాత చూడవచ్చును.

ఒక దేశభక్తుని మరణము

ఇక్కడ ఉద్ధరస్థుల స్థాపించి దేశమోద్యమములకు జేయుచు నొసంగుచున్న కామరాజు మృత్యుంజయ శర్మగారు దాదాపు ఇరువదియేనిమిదేండ్ల నమస్సులో ఆకాలవరకు నొందిరి. తాలూకాలో నుత్పత్తియగు ఉద్ధర కొనుటకు వీరలు జనరూపండుతో నొకకర్డకు స్థూర స్థాపించి గిట్టుబాటుధరకు విక్రయించి మహాత్మునియొద్దమునకు బ్రోత్సహముగూర్చిరి. గ్రామములో జరుగు ప్రతి దేశమోద్యమమునందును వీరు ముందు నడుచువారు. ఉద్ధరవస్త్రములను నిరంతరము ధరించుచుండువారు. నిరాడంబరమున దేశభక్తులను వీరిమరణమువలన నీ తాలూకా గొప్పలోపము జరిగినది.

ప్రమాదము

మామిడిపల్లి పూర్తిమారు జరిగిన రథోత్సవములో ఈశ్వరభక్తుడు ధర్మభూతుడును యోగ్యుడునును కామరాజు అను నొక సభ్యుడు రథమందరిబడిన. ఇదిచేయించినందున రథము పోవుటచే మోచేతనయవరకు మామిడిపల్లి, యాగ్రామమునందలి డాక్టరుగారు చికిత్సచేసినారు. దేశభక్తుడు ఉత్తముడు నగు నీయనకు గతిన యపాయమునకు గ్రామవాసులు కౌతాపము నొందిరి. క్రమముగ ఆరోగ్యము నొందుచున్నాడు.

కొంతకంటి గ్రంథాలయము

నందిగామ తాలూకాలోని కొంతకంటి గ్రంథాలయము సక్రమముగ నడచుచున్నది. ఈమధ్య సంగ్రహింపబడినవి నంది గ్రంథాలయపత్రమున నొకలఖితగతిక వెలువడుచున్నది. ఈశ్వరభవనము కలదు. ఈనిలయవారి కోత్సనమునకు ఏప్రిల్ 9వ తేదీ నధ్యక్షత వహించుటకు విశ్వదాత, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుసంతులువారు రానున్నారు. వారితో త్రివిక్రమరావుగారు కాశ్వరరావుగారు మరయు బాలసుబ్రహ్మణ్యస్వగారు అయ్యంకి వెంకటరమణయ్యగారు రానున్నారు. ఈ సమావేశమువలన గ్రంథాలయోద్యమమునకు నందిగామ తాలూకాలో చరిత్రప్రచారము సమకూరగలనని విశ్వసించుచున్నాము.

డాక్టర్. జమ్మి వెంకట్రమణయ్య

విజయనగరం

వీరరు అందు స్ట్రీన్ వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స నిపుణుడైయు. మద్రాసులో ఖాయముగా నుండురు. ఉత్తర ప్రదేశ్ తరము లన్నియు క్రింది ఆడ్రసునకు వ్రాయవలెను.

నెం. 27, మాధవ పెరుమాళ్ కోయల్ వీధి,

మైసూరు మద్రాసు.

విన్నపము

మీకు ప్రకటనైన ఆయుర్వేదోపధములు కావలసిన యెడల వెంటనే ఈక్రింది విలాసమునకు వ్రాయండి. శరీర బాధ్యమునుగూర్చి, ఏసలహాకావలసినను మాకు వ్రాస్తే తగు కోపధమును నిర్ణయించి పంపగలము. ఒకసారి మాతో పరిచయముచేసిన మీకే తృప్తి నిచ్చును. కేటలాగు ఉచితము.

58 ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల (కృష్ణ)

FOR SALE

Secondhand 2 Ford Buses-16 Seaters and one Dodge Bus- 16 Seater with all accessories in good working order. Can be inspected at the Garage.

Apply for particulars to the General Secretary, Samasthanam Huzur Office: Rajah Sahib, Parlakimedi.

బందరు నల్లజండాలుకను తీర్పు

వల్లూరి రామారావు, కొడాలి ఆంజనేయులు

గార్లకు చెరినాల్లు నెలలు శిక్ష

ఇతరులకు ఆరేసివారములు

11 వ ముద్దాయి విడుదల

(స్వకీయవిలేఖరి)

మదిలీపట్నం, మార్చి 15:—డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు జి. జేమ్సుగారు నేడు నల్లజండాలుకను తీర్పుజెప్పిరి.

వల్లూరి రామారావు కొడాలి ఆంజనేయులు గార్లకు చెరినాల్లు నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి. గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారికి చెండునెలలు కఠినశిక్ష తీర్చిన. ఏడ్వరు తల్లాప్రదగ రామారావు బొబ్బా వెంకటేశ్వయ్య, మునిగంటి వెంకట్రావు, బొబ్బారంగరావు, బొబ్బా అదినారాయణ, ఆనె వెంకటరత్నం, వడ్లమాడి సత్యనారాయణగార్లకు చెరి ఆరువారములు కఠినశిక్షను విధించిరి. ఇదిగాక ముద్దాయిలందరు ఒకయేడాదివరకు శాంతి భంగము చేయుటకు నుండునని రూ.200-పూచీక్షు నీయవలెననియు తీర్పుజెప్పిరి.

11వ ముద్దాయి జి. వెంకటచలంగారు తాను 13వ తేదీన త్రిమాపరాపురము నుపసంహరించుకొనుట బాధిపూర్వకముగ జేయలేదని వ్రాసియున్నగా మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించిరి. బొబ్బారంగరావు అదినారాయణగార్లు యీ ఉత్తర్వుపై ఆశీలు చేయుదురు. ముద్దాయిలందరును నల్లజండాలుకను స్వీకరించిరి. వారిపై ఆశీలు పుష్పములు పలికిరి. (కంఠ)

స్వాతంత్ర్యయోధుల చిత్రపటములు

(చిత్రకారులు: చావలి నాగేశ్వరరావుగారు)

శ్రీయుత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య, సుభాష్ చంద్ర బోస్, పట్టాభి శీతారామయ్య మొదలగు సుప్రసిద్ధనాయకుల చిత్రపటములను గురించి నభినందించుచున్నాను.

మహాత్మా గాంధీ, లోకమాన్య తిలక్, లాలా లజపతిరాయి, దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, సర్దారు వల్లభాయి, మహర్షి సాంబమూర్తి, పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, సుభాష్ చంద్రబోస్, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య మున్నగు 25 గురు స్వాతంత్ర్యయోధులపటములు త్రివర్ణములలో బహు రమ్యముగ వివిధపైజులలో చిత్రించబడినవి.

ఖరీదు 0-8-0, 0-6-0, 0-2-0 మాత్రమే.

పురమందిరములు, స్థానికసంస్థలు, జాతీయపాఠశాలలు మొదలైనవాటికి అసలు చిత్రములు (Original Paintings) నరసమైన ధరలకు తయారుచేసి యివ్వబడును.

ఆంధ్రదేశమునం దన్నిచోట్లను మంచి పలుకుబడి, సమర్థత గల యేజెంట్లు కావలెను.

వివరములకు:—

THE ANDHRA CHITRASALA,
LAKSHMI BHUVAN,

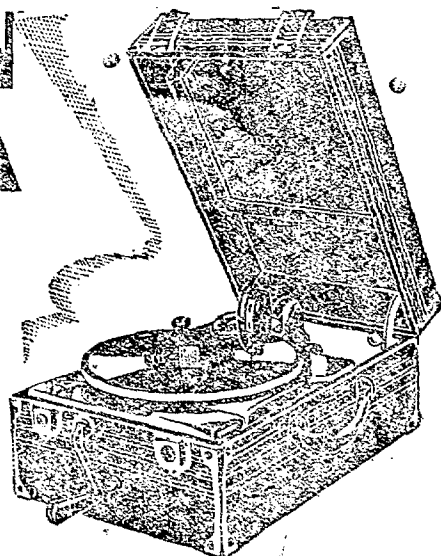
GUZDEN PARK, BOMBAY. 2

SALON DECCA

పరిశీలించి చూచినచో దాని యొక్క దివ్యమైన ధ్వనివిషయమై తెలియగలదు.

డెక్కా ఆడియోస్కోపిక్ రికార్డింగ్ నునందు ధ్వనివిషయమై మంచిపేరు గలదు. మీరు దీనివిషయమై పరిశీలించియుంటిరా? లేనియెడల, నొకపర్యాయము అన్యువారియొద్దకు వెళ్లి పాడించి చూడవచ్చు.

ధర రు. 45 మొదలు, పైన

SEN & PANDIT
P. O. Box 402,
CALCUTTA.

సంతానం పుట్టకుండా 106-1

'కాంట్రా నెప్టన్'

ఒక్కటే సులభమైన సురక్షితోపాయం

16 మోతాదుల ట్యూబు 1-12-0

ట్యూబులకు ఇతర విషయములకు:—

బి. రామచంద్రారావు, 153, బ్రాడ్వే, మదరాసు-పోస్ట్ ఏజంట్

ది సోషల్ హైజీన్ సిండికేట్

ఇతర కెమిస్టులు అండ్, డ్రగిస్టులవద్ద కూడ దొరుకును.

గోల్డ్ ట్రానిక్ పిల్లు.

శ్లో|| కుక్రాయ ప్తం బలంపుంసాం బలాయ త్తంహి జీవనం.

ఆననటుల జీవనమునకు ప్రధానాధారమే కుక్రము. అట్టి కుక్రముచేడిన బలము తగ్గి, నపుంసకత్వము, స్వప్నస్థలనూది, గాగల రోగములకు నిలయమగును. అట్టివారలు యామాత్రలను నేవించిన అడ్డుతక్కి కనపరచి ఆనందమును కలుగజేసి శ్రీ పురుషులకు తనివినొందించును. యామాత్రలను అనేకులు నేవించి అనేక యోగ్యతాపత్రములను వ్రాసియున్నారు. గుణములే దన్న వైకము వాపకు చేయబడును. 40 దినములకు సరిపోవు మాత్రలు రు. 5-0-0. వాడువిధము అవునధముతో అంప బడును.

రామకృష్ణ వైద్యశాల, శ్రీకాకుళం. గంజాంజిల్లా

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన పిల్లమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గంటలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లబంధును కట్టుటలో పేరుపొంది, శ్రీ పురుషులకు నిరతికృతమైన కలిగించుటకు దీనిని వినియోగించుట వేదము లేదు. 25 మా. 2-8-0 17-3

శ్రీపురసుందరి వైద్యశాల,

మహేంద్రవాడ-రామచంద్రపురంపొట్టు, గోదావరిజిల్లా.

ఆయాసపడవద్దు

శూలనొప్పి తగ్గిపోవును

చాంబర్లెన్ శూలనొప్పి నివారిణిని ఉపయోగించిన ఉత్తరక్షణముననే బాధనుండి విముక్తిపొంది సౌఖ్యము ననుభవించగలవు. ఇది చాల నమ్మకమైనది. చాలాకాలమునుంచి అనేక ఘనవైద్యులచే ఆమోదింపబడుచున్నది. మందులంగల్లన్నిటిలోను దొరుకును. ప్రపంచము దంతటను శూలనొప్పిలకు, తిమిరి వాయువులకు, అతిసారమునకు, పొత్తికడుపునకు బంధమైన వ్యాధు లన్నిటికి వాడబడుచున్నది. వెంటనే దాని సుగుణమును పొందుచున్నారు. ఎల్లప్పుడు దగ్గర నుంచు కొనుడు. ఇంక ఆయాసము పొంద నవసరము కనిపించదు.

చాంబర్లెన్ శూలనొప్పి నివారిణి

CHAMBERLAIN MEDICINE Co,
Des Moines, Iowa U. S. A.

ప్రపంచముదటను చాలకాలమునుంచి విఖ్యాతినించిన శిశ్వావధము. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక గుణ విచ్ఛను.

10 ఇందులో మత్తుపదార్థములు చేర్చబలేదు.

కృష్ణాపార్శ్వ-బెజవాడ

ఇందు డాక్టర్ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే సమస్తాయుర్వేద వాగ్దములు తయారుచేయబడుచున్నది. అతి చాక, శోరినవో పి.పి.గ పంపబడును. కేటలాగు ఉచితము

గ్రామకరణములు లోకల్ బోర్డు ఎన్నికలలో నిలుచుటకు హక్కు లేదా?

24-2-1930 తేదీ చెన్నపురి శాసనసభలో గ్రామమునకు బులవలెనే కరణములుకూడా స్థానికసంస్థల కధ్యక్షులుగా నిలుచుటకు హక్కులాంగబడవలె నను శ్రీ ఎ. రంగనాథమొదలైనవారు బిల్లుసవరణ సుపాదించుటయు శ్రీ ఆర్. నాగన్న గొడుగూడ, శ్రీ పి. శివరావుగూడ శ్రీయుత పి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు సవరణను బలపరుచుటయు అందుకువ్యతిరేకముగా యస్. కుమారస్వామిరెడ్డియార్ వి. వి. మునిసామిస్ట్రే కె. కృష్ణకా, బి. మునిసామినాయుడుగార్లు పానకములో పుడకవలె సవరణను వాత్సేవించుటయు పత్రికాపాతకులు చదివీయేయుండురు. మునిసామినాయుడుగారు మాట్లాడుటలో 1920 సం|| లో కరణముయొక్క నపుకరీ వేతనముపయి పని చేయు ఉద్యోగముగ పరిగణింపబడి కరణములవేతనముమాత్రం రు 15 లకు హెచ్చింపబడెననియు అప్పటికి మునసబులవేతనము రు 8 లుగ నే యుండెననియుపిమ్మటముసబులుగావించిన యాంధోళనల నవారివేతనముగూడ రు14 లకు హెచ్చింపబడెననియు కానికరణములకు వలె రు15 లు చేయబడలేదనియు కరణములవేతనము వలనచేయునపుకరిగను మునసబుల ఉద్యోగమునకు గౌరవభృతి యొసగబడుచున్నటులను పరిగణింపబడుచున్నదనియు కావున కరణములకు మునసబులకు ఇట్టి అంతరముండగా ఉభయలకు సమానహక్కులుండదనునని చెప్పి వీలులేదనియు పంచాయతులకుగావలసిన జాబితాలను కరణమే తయారుచేయవలసియున్నదనియు అట్టిచో లెక్కలను తయారుచేయునంతడే పంచాయతులందు సభ్యులుగా నుండుట యుక్తముకాదనియు చిలుకపలుకులు పలుకుటమాడగా చాలా వింతగొలుపకమానదు. 1920 సంవత్సరములో అనగా మార్చిచెంకటరెడ్డినాయుడుగారి మంత్రి హయాములో మునసబులకు కరణములకు హెచ్చుతగ్గులు లేకుండ అందరకు సమానముగా రు15 లు జీతము యేర్పరచుటయు ఆరకారం అందరు సమానముగా కొంతకాలము జీతము పుచ్చుకొనుటయు తిరిగి దర్మిలాను గవర్న మెంటుకు అధికనష్టముకలిగినదని కరణమునకు రు 1 యును మునసబుకు రు 2 లున్ను తగ్గించుటయు ఈనాయుడుగారికి పాపము తెలియదు కాబోలు కరణమునకు రు15 లు జీతముఉంటే నపుకరీవేతన మనియు, మునసబుకు రు14 జీతమువుంటే గౌరవభృతియని యీనాయుడుగారు ఆర్థముచెప్పటయెంత వాస్తవ్యవధుగానున్నది కరణములపట్ల వీరి పాతబుద్ధి హృదయకాపట్టము ఎంతవరకుకలదో దీనినిబట్టి తెలియగలదు. కరణములు జాబితాలు వ్రాయునని అందువల్ల ఆభ్యర్థి

గా నిలుచుటయుక్తముగాదని యింకొకవాదన. కరణములు జాబితాలు వ్రాసినంతమాత్రాన ఆభ్యర్థి గా నిలుచుటకు హక్కులేదా? జాబితాలు వ్రాయుకొనెడివారినిచూడలేదా. గెట్టులలో ప్రచురణకావడంలేదా? లేదాబువున్నయెడల ప్రజలు ఆసేస్తారో చెప్పకొని సవరణలు చేయించుకొనుటలేదా? యీ వ్యవహార మంతయు పాపమునాయుడుగారికి తెలియదుకాబోలు. మునసబులుమాత్రం దస్తువములు వగయిరా నపుకరీ చేయుటలేదా? మునసబులు ఆభ్యర్థి గా నిలువవచ్చుననియు కరణములు నిలుచుటకు వీలులేదనియు చెప్పట 'వీరిహృదయకాపట్టము'గాక మరేమి? మునసబులకు కరణములకు ఇట్టి విభేదము కల్పించుటవలననే గ్రామమునందు కక్షలు వికమత్వ విహీనత కలుగుటకు కారణ మని శ్రీయుత పి. రంగనాథమొదలైనవారుగారు చక్కని జవాబు చెప్పియున్నారు. శాసనసభలోకూడ బ్రాహ్మణేత కరణములలో వికమత్వవిహీనతయే కారణముగాని మరియొకటికాదు. కరణములలో వికమత్వము ఉన్నయెడల గవర్న మెంటువారుగాని యీహక్కులు అక్కరలేదని చెప్పి సభ్యులుగాని కరణములయందు ఇంత నిర్లక్ష్యభావముతో నుండగలరా యింకవయినను సోదరకరణములు మెలకువకలిగి అవికమత్వముతో సంచరించి తాలూకాసభలు సభలు జిల్లా రాష్ట్రసభలు పెట్టుకొని తమకు అవసరమైన తీర్మానములు చేసికొని ఆంధోళనచేసినగాని లాభములేదని సోదరకరణములకు విన్నవించు చున్నాను.

భీమవరం } పాలూరి నారాయణమూర్తి
12-8-30 }

రాజమార్గము

ఆరోగ్యమునకు సాభాగ్యమునకు అభ్యుదయమునకు రాజమార్గము

కామశాస్త్రము

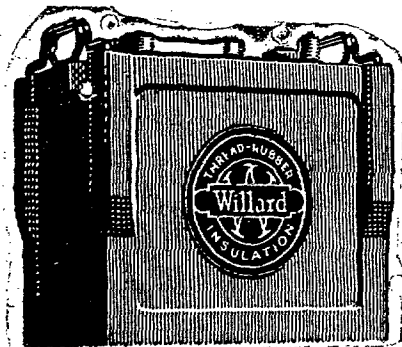
ఉచితముగ తపాలుకూలితో సహాపంపబడును. మీవిలాసమును వ్రాయుడు:—

ఆ తంకని గ్రహ ఖండ ధా లయము
26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

స్వయంశిక్షా సంస్కృత

గ్రంథములు

న్యాయసాధకశాస్త్రీకృతము తెలుగులిపి, తెలుగుగ్రంథములు శబ్దము మొదలగు వివిధ ప్రకరముల పెట్టు అసలుధర 8-0-0 తగ్గుధర 1. నీలకంఠం, C/o ఎస్. ఎస్. నరసింహం, ట్రయినింగుకాలేజి, రాజమండ్రి.

Willard STORAGE BATTERIES

ముందు బేటరీ కావలసినవత్తుమున తనంతతానే ఖ్యాతిని గడించిన "విల్లర్డు" కొనుడు. దీనినిగూర్చి సంఘము కలిగినయెడల మమ్ము నడుగ నవసరము లేదు. వాడుచున్నవారి నడిగి వారియభిప్రాయము తెలిసికొనుడు.

వివరములు, ధరలు

ఈదిగువ అమృతదారుల మూలముగా కనుగొనుడు

ఆంధ్ర జిల్లాలలోని లేక యీక్రింది సబ్-యేజంట్లను కనుగొనుడు:—			
ది మోటార్ వేర్ హౌస్	అనంతపురం	మెసర్స్ రావు అండ్ బ్రదర్స్	గుంటూరు
ది గంజాం జనరల్ ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ	బరంపురం	" "	కృష్ణా
మెసర్స్ వి. జి. ఆస్క్విత్ అండ్ కో	బళ్లారి	మెసర్స్ కృష్ణ అండ్ సన్స్	కర్నూలు
మెసర్స్ బెస్టు అండ్ కో, లిమిటెడ్.,	కాకినాడ	అల్యాయ్ సెయింట్స్ యన్ వర్క్స్	విశాఖపట్నం

దక్షిణ ఇండియా పోస్ట్ ఏజంట్లనుండి నేటుగ తెప్పించుకొనుట.

మెసర్స్ ది క్రామెప్టన్ యింజనీరింగ్ కంపెనీ (మద్రాసు) లిమిటెడ్,
పోస్టుబాక్సు నెం. 205 సెకండులైనుబీచ్, మద్రాసు.
మేనేజర్లు:—బెస్టు అందు కంపెనీ, లిమిటెడ్, మద్రాసు.

“కవిరాజు”నకు చీరాలపౌరుల యఖండ స్వాగతము

రజిత పేటికయందు సన్మానపత్ర మర్పించుట

ది 9-8-30 తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు కవిరాజు త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి బారిష్టరుగారు సారస్వత సమితివారిచే యాహ్వానింపబడి మిశ్రులతో దయచేసిరి. రైల్వే స్టేషనువద్ద ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులయిన యస్. పి. రామలక్ష్మణ గారు, శ్రీ వారిని శుభములాలంకృతులం గావించిరి. చీరాల ప్రార్థనసమాజమందిరమున విడిదిచేసిరి. 4 గంటలకు మిశ్రులతో ఆహారము గావించబడెను. అనంతరము 4-30 గంటలకు ఛాయాపటము తీయబడెను.

రాజమహేంద్రవర వాస్తవ్యులును ఆంధ్రవక్తృత్వ వికారదులును అను బ్రహ్మశ్రీ బాలదారి వీర నారాయణదేవుగారు కారణాంతరములచే రాజాలనందున వేటపాలెం యూనియనుబోర్డు అధ్యక్షులును ఆంధ్రభారతీ తీర్థసభ్యులును సారస్వత నికేతన ప్రతిష్ఠాపకాధ్యక్షులునగు బ్రహ్మశ్రీ ఊటుకూరి వేంకటసుబ్బారావు శ్రేష్ఠిగారి యధ్యక్షతన సాయంకాలము 5 గంటలకు సభ సమావేశమయెను.

గోగినేని రంగనాయకులు చౌదరి బి. ఏ. బి. యల్., పదాల కోటయ్యనాయుడు బి. ఏ. బి. ఎల్., తాడిపత్రి వీర రాఘవులు (తెనాలి మునిసిపల్ కౌన్సిల్) జనాభ మహమ్మదు ఖాన్ బహదరు (తెనాలి తాలూకా బోర్డు సభ్యులు) బలరామకృష్ణయ్యచౌదరి బండ్ల వెంకయ్యశెట్టిగారు గుంటూరుజిల్లాబోర్డు సభ్యులు (కట్టా అచ్చయ్యకవి) అష్టావధాని పింజల సుబ్రహ్మణ్యకవి లేళ్ల సాంబశివరావు యారాసు నీలకంఠస్వామిలనారు కర్నూ వీరనాగయ్య, నడ్లమూడి వేంకటనరసింహారావు బి. ఏ. పి. డి. జి. ప్రేమయ్య యం. ఎల్. సి. నూనె పానకాలు శ్రేష్ఠి (చీరాల పురపాలకాధ్యక్షులు) ఆర్. లోకనాథం పంతులు ఉపాధ్యక్షులు, ఊటుకూరి రామయ్య శ్రేష్ఠి, ఉపేంద్రగ్రంథపురం రామకృష్ణారెడ్డి, వస్త్రునిరెడ్డికళాప్రపూర్ణ పెండెం కేశవులుగారు, కార్యమపూడి వేంకటకృష్ణయ్యకవి, పేటేటి వేంకటాద్రి, యస్. శ్రీనివాసరావు హైస్కూలు ఛాన్సెల్లరు కే. తిరుపతిరావు బి. ఏ. యల్. టి. సహ రిజిస్ట్రారు డాక్టరు బి. బంగారం యల్. ఎం. పి. గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరి బి. ఎ. కోటపరేటిపు ఇక్స్ పెర్సన్, పురపాలకసంఘ సభ్యులు వెంచి మేజిస్ట్రేట్లు భూస్వాములు వర్తకులు పెక్కుమంది సభ నలంకరించిరి.

ప్రార్థనాంతరము సారస్వత సమితివారి సన్మానపత్రము కర్నూ వీరనాగయ్యగారు సమర్పించిరి. చీరాల పౌరుల సన్మానపత్రము ఎస్. పి. రామలక్ష్మణ మునిసిపల్ కౌన్సిల్ గారు రజిత పేటికయందు సమర్పించిరి. దక్షిణయిండియా ప్రజోద్ధరణ సంఘమువారి సన్మానపత్రము అష్టావధాని పింజల సుబ్రహ్మణ్యకవిగారు సమర్పించిరి.

అధ్యక్షులు ప్రారంభోపన్యాసము గావించిరి.

1. పింజల సుబ్రహ్మణ్య కవిగారు.
2. యనమండ్ర వెంకటకృష్ణయ్య పంతులుగారు.
3. కట్టా అచ్చయ్యకవిగారు.
4. కార్యమపూడి వెంకటకృష్ణయ్యకవిగారు.
5. బండ్ల వెంకయ్య శెట్టిగారు.
6. కర్లపాలెం కృష్ణారావుగారు.
7. పదాల కోటయ్యనాయుడుగారు ఉపన్యసించిరి.
8. గుద్దటి గోకర్ణకవిగారిచే రచింపబడిన సీసపద్యము

పదవల శ్రీకృష్ణగారిచే చదువబడెను.

అతిథిగారియొక్కయు అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసములకు విమ్మల వంశములతో రాత్రి 8 గంటలకు సభ జయప్రదముగా ముగింపబడెను.

అనంతరము శ్రీవారి గౌరవాధ్యము విశ్రులతో శ్రీతిభోజనము గావించబడెను.

(ఒక విలేఖరి)

LOANS FROM Rs. 50 to Rs. 2500

Obtainable by all registered members of the Relief Loan and Provision department of the

Metropolitan Industrial Bank, Ltd.

172, Bowbazar St., Calcutta.

WANTED

Competent organising Inspectors in every District and Taluk on Rs. 100 p. m. plus Rs. 50 as T.A.

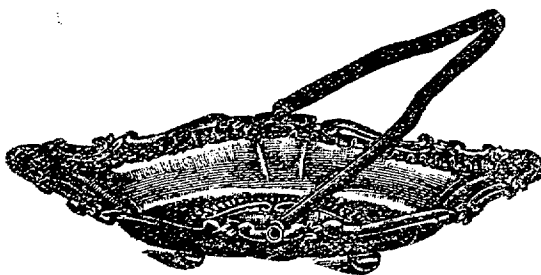
Apply—with referenees to—

The Managing Director.

తండ్రి విలాసము “ఉమ్మడియార్”

తెలిఫోను నెం. “2802.”

నవీనము, నవనాగరికము, నవలావణ్యము, ఆకర్షణ

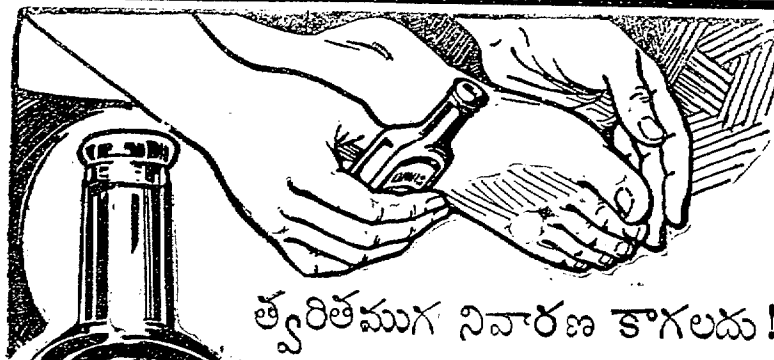

వగైరాలు మిళితమైన, వెండిసాములను బంగారు నగలను మాత్రమే ప్రజలు ప్రస్తుతము ఇష్టపడెదరు. గాన మేము వీటిలో నొక్కటియైనను తప్పక ఆనన రించుచుండుటకలననే మా వ్యాపారాభివృద్ధికి, కాత దారులు హెచ్చుటకు ముక్తికారణము.

ఒకసారి పరీక్షించిన అన్నియు విశ్రులముగా తెలియును.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

త్వరితముగ నివారణ కాగలదు!

Painkiller
(PERRY DAVIS)

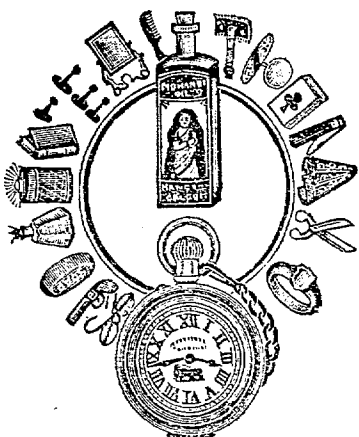
పగుళ్లు, కోతగాయములు, ప్రణములు మాన్పి, వెలుగులు పోగొట్టి, వాపులను తగ్గించి, మంటలను తీసేయును... తియ్యని జలముతో పుచ్చుకొనిన కడుపునొప్పి, తిమ్మిరి వాయువులు, అతిసారము మొదలైన వ్యాధులు నిమ్మ లించగలవు. ప్రతి సీసా వెంట వాడవలసిన పద్ధతులు తెలుపబడును. ప్రపంచములకును 88 సం॥ రములనుండి అందరిచేతను యమ్మబడుచున్నది.

DAVIS & LAWRENCE CO., Proprietors, New York.
Sole Agents:—PURSHOTAMDAS HURJEE & SON 111, Nainapa
Naick St, Madras, 137-139 Dadyseth Agiary Lane, BOMBAY.

ఆశ్చర్యములేదు!

ప్రాంతిలేదు!!

163 యధార్థమైన బహుమతులు!!!

గొప్ప ఖ్యాతి, యెక్కువ సువాసన గలిగి, శాస్త్రసిత్యా తయారుచేయబడిన మా “మోహనవిలాస్” తలనూనె 6 సీసాలు రు. 6/- లకు ఒకేపర్యాయము కొనువారికి, చిత్రించబడిన 17 ఉప యోగముగు వస్తువులు, 144 నీటి బొమ్మలు, సరిగా పనిచేయునట్టి ఒక నిజమైన జేబు గడియారము 5 సంవత్సరములు గ్యారంటీగా పనిచేయునది, గొలుసుతో సహా ఉచితముగా నివ్వబడును.

ప్యాకింగ్, పోస్టేజి రు. 1—8—0.

క్రిందివారికి ఇంగ్లీషులో వ్రాయుడు.

THE AMERICAN COMMERCIAL CHEAP STORE
(Dept. 82)

Post Box No. 561, Calcutta,

అ శ్వ న

రి జు వె నే ట రు

ఎక్కువబలమును, శక్తిని, జీవము నివ్వగలదు. నరములను, శరీరమును, మెదడును వృద్ధిచేయును.

విద్యాపరీణులకును, వ్యాయామం చేయువారికిని యావశ్యకమైనది.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works, Ltd.
Calcutta.

ప్రొక్ యంచువారలు:—

ఎన్. జే. యాన్ గౌడర్ అండ్ కో.,

41, బందరువీధి, మద్రాసు.

అశ్విన అండ్ కో.,

174, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నాథన్ అండ్ కో.,

కొచ్చిన్.

Printed and published by K. Nageswara Rao, Editor, Andhrapatrika Power Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras.